

HAFTALIK BİLGİLENDİRME

RAPORU

2022

15-21 Ağustos Günleri

İçindekiler sayfasındaki konu başlıklarına tıklayarak istediğiniz konu hakkında bilgi alabilirsiniz.

Medya ve Kurumsal İletişimden Sorumlu
Genel Başkan Başdanışmanlığı

İçindekiler

KONUŞULMAMASI GEREKENLER-DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN KONULAR	2
15-21 AĞUSTOS 2022 HAFTASI ÖZEL GÜNLER	2
YÖNETİLEMİYEN EKONOMİNİN RESMİ VERİLERLE ÇÖKÜŞÜ	3
DIŞ TİCARET AÇIĞININ YEDİ AYLIK TOPLAMI 62 MİLYAR DOLARA ULAŞTI!	10
BANKALARIN İLK ALTI AYDAKİ NET KÂRI NİRVANADA!	11
İKTİDARIN HERKESİ-İZLEME-DİNLEME-FİŞLEME PLANLARININ İŞ DÜNYASINA DA YAYGINLAŞTIRILDI!	11
İKTİDAR, AMASYA-TAŞOVA-ÇAMBÜKÜ'NDE YENİ BİR KATLİAM KARARINI UYGULAMAYA KOYUYOR!	12
GIDA VE BESLENME KRİZİ Mİ GELİYOR!	13
TCDD HOLDİNGLEŞTİRİP PARÇALAYARAK SATMA HAZIRLIĞI	13
KAYITLI İŞSİZ SAYISI YILLIK BAZDA YARIM MİLYON KİŞİ ARTTI	14
TÜRKİYE'DEKİ ENERJİ KRİZİNİN NEDENİ TÜRK LİRASI'NDAKİ DEĞER KAYBI VE İKTİDARIN UYGULADIĞI YANLIŞ POLİTİKALAR...	14
CARİ DENGİ HAZİRAN AYINDA 3.46 MİLYAR DOLAR AÇIK VERDİ: 15 AYIN ZİRVESİ!	15
İŞSİZLİK VERİLERİNDE TÜİK YİNE İŞKUR'A YAKALANDI	16
İCRADAN SATILIK ÜLKE!	17
KAMU BANKALARI EMEKLİLERE VERİLEN PROMOSYONLARI YENİDEN GÜNCELLEMELİDİR	19
TEK ADAM SİSTEMİNDE MİLYONER SAYISI YÜZDE 323 ARTTI	20
AKARYAKITTA VERGİ YÜKÜ 9 AYDA 4,5 KAT ARTTI	20
ELEKTRİK ŞİRKETİ KAMUYU ÇARPTI	21
EPDK, YENİLENEBİLİR ENERJİ SEKTÖRÜNE DARBE VURACAK DÜZENLEME HAZIRLIYOR	22
ENERJİ PİYASASI MEVZUATI EPDK ELİYLE YAPBOZ TAHTASINA DÖNDÜ	24
İKTİDAR AKKUYU SANTRALİNİN YERLİ VE MİLLİ OLMADIĞINI İTİRAF ETTİ	26
KİŞ AYLARINDA OLASI BİR DOĞALGAZ KESİNTİSİNDE ENERJİ ARZ GÜVENLİĞİ KRİZİ YAŞANABİLİR...	26
ÖZEL ŞİRKETLERİN MALİYET YÜKÜ EÜAŞ'IN (KAMUNUN) ÜSTÜNE YIKILDI	27
YENİ GÖZDE AİLE DOSTUNUN ŞİRKETİ	29
ASGARİ ÜCRETİN 2,5 KATI 'HUZUR' HAKKI	30
DAMADIN FESTİVALİ İÇİN KASAYI AÇTILAR	30
KAMU KAYNAKLARI ÇİKOLATA OLDU AKTI	30
SOFRALAR ZEHİRLE DOLDU TAŞTI	31
TARİHİ YAPILAR HEP YANDAŞA EMANET	31
'TORPİLLİ PROFESÖR'	32
BEŞLİ ÇETE BİRER BİRER HİSSELERİNİ SATIYOR	33
İŞSİZ ECZACILAR ORDUSU YOLDA	34
LİYAKAT YOK, ÇİFT MAAŞ VAR!	34
DEVLET KİRAÇI OLDU	35
AKP'Lİ BELEDİYE, CHP'Lİ BELEDİYENİN UCUZ KARPUZ TEZGAHINA KEPÇEYLE MÜDAHALE ETTİ	36
3 ÇOCUKTAN 1'İ YOKSUL!	36
81 İLİN BORÇ HARİTASI	38
ANKAPARK AOÇ ARAZİSİNİ KURUTTU	40
TARIM ARAZİLERİ BANKALARA REHİN	40
NAE SAO PAULO GEMİNİN ÜLKENİZ SINIRLARINA GERİ ÇAĞRILMASI İÇİN ADIM ATMANIZI TALEP EDİYORUZ	41
ÇÖZÜLMİYEN SORUN, YURT!	42
SANSÜR-SUSTURMA-SİNDİRME ÇERÇEVESİNDE DEZENFORMASYONLA MÜCADELE MERKEZİ KURULUYOR	43
ERDOĞAN, KENDİSİNDEN SONRASINA DÖNÜK KORUMA KALKANI İÇİN ZEMİN HAZIRLIYOR.	43
YANGIN YERİ BÖLGEMİZ, İSTİKAMET YOKSUNU DIŞ POLİTİKAMIZ!	44
YAŞADIĞIMIZ ENFLASYONUN NESEBİ BELLİDİR; ENFLASYONUN ANASI DA BABASI DA ERDOĞAN'DIR	47

KONUŞULMAMASI GEREKENLER-DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN KONULAR

*Kutlama mesajlarının dışında dini konulara girilmemeli. Röportaj ve Televizyon programlarında konu ile ilgili gelen ısrarlı sorulara, laiklik vurgusu ile dini konuların siyاسilerin değil konu ile ilgili çalışan İlahiyat kökenli akademisyenler ile din alimlerinin vermesi gerektiğine vurgu yapılmalı. Siyasilerin din konuşmasının dini siyasete alet etmek olduğu vurgusu yapılabilir. Camiye, kışlaya ve okullara siyaset sokulmamalı.

*Ak Parti'nin kendi içerisinde yaşadığı tartışmalara girilmemeli, konu ile ilgili sorular cevaplanmamalıdır. Bu konudaki en önemli yaklaşım "Biz de izlemekteyiz, demokrasimiz açısından gözlemekteyiz." yanıtıdır.

*Türk Ordusu ve Genel Kurmay Başkanlığı ile ilgili eleştirel söylemlerde bulunulmamalı. AKP'nin millet(Milliyetçilik) ve ümmet(Din) siyaseti üzerinden rant elde etmeye çalıştığı, bu ideal doğrultusunda duyguları sömürerek oyunu artırma çabasında olduğu unutulmamalıdır. Doğruda olsa söylenecek tek bir cümle dahi rakibin eline çok önemli bir fırsat verebilir.

*Türkiye'nin etnik ve mezhepsel, cinsiyet ve sınıfsal yapılanmalarına yönelik daima birleştirici bir söylemde bulunulmalı. Söylemlerimiz Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşlığı ortak paydasından hareket etmeli. Kurtuluş savaşındaki birliktelik ruhundan dem vurulmalı, hak arayışlarımızı ve adalet söylemlerimizi belirli zümreler ve olaylar için değil kavramlar ve olgular için kullanmaya dikkat edilmeli.

*Parti'nin iç organlarında konuşulması gereken hususlar medya önünde konuşulmamalı. Ülkenin menfaati için ilkemiz daima 'Kol kırılır yen içinde kalır' olmalıdır. Parti içi sorunların çözüm noktası medya ve kamuoyu değil parti içi organlardır. Parti sorunlarını kamuoyunda konuşmak 'Bunlar daha kendi sorunlarını çözemezken ülkeyi nasıl yönetecekler' algısı oluşturup, CHP'ye ve ülkenin geleceğine zarar vermektedir.

*Söylem oluştururken unutulmaması gereken yegane husus; doğru, güncel ve ilkeleri kapsar olmasıdır. Aynı zamanda unutulmaması gereken bir diğer önemli hususta; söylemlerinizi tamamen doğru olabilir fakat onun yeri, zamanı ve kime söylendiğidir. Püf noktası, kimin, ne zaman ve nerede söylediğidir. Zira; Doğru, doğru yerde ve doğru zamanda doğrudur.

*Sosyal medya hesaplarından yapılacak paylaşımlarda bireysel görüşler yerine parti politikasına uygun söylemler tercih edilmeli. Zamanlamanın önemi paylaşımın hedef kitlesi ve paylaşım yapılan mecraya göre belirlenmeli.

*Diğer önemli bir husus, bir şeyi sizin kaç kere söylediğiniz değil karşıdakinin duyup duymadığıdır. Doğruları defalarca söylemekten çekinmeyin. Sizin tekrar dediğiniz karşınızdakinin ilk kez duyduğu olabilir. Tekrarın gücüne inanın.

*Eleştirel söylemlerimizi, projelerimizle desteklemeliyiz. Yanlış gösterip, doğruyu anlatmalı, bunun adresinin de CHP iktidarı olduğu vurgusunu yapmalıyız.

*Her açıklamaya, herkese ve her soruya cevap verilmemeli. Düşük seviyeli söylemlerle ilgili sorulara muhatap almayarak cevap verilmeli. Muhatap almamak çoğu zaman en güzel cevaptır. Muhatap almadığımız ya da o seviyeye inmeyeceğimiz dile getirilmeli. Zira o tarz söylemlerde bulunan insanların amaçları bizleri o polemige sokmaktır, amaçlarına ulaştırmamak için verilecek tek cevap 'muhatap almıyoruz' olmalıdır.

15-21 AĞUSTOS 2022 HAFTASI ÖZEL GÜNLER

*16 Ağustos Uluslararası **Hacı Bektaş-ı Veli Anma Günü**

*17 Ağustos 1999'da gerçekleşen **Kocaeli-Gölcük merkezli 7.8 büyüklüğündeki Marmara depreminde**, resmi rakamlara göre 18.373 kişi hayatını kaybetti. Depremde ülkenin can damarı sanayi tesisleri de büyük hasar gördü. Hasarlı konut ve işyeri sayısı 245 bini aştı.

*19 Ağustos **Dünya İnsani Yardım Günü**

*19 Ağustos **Dünya Fotoğrafçılık Günü.**

*19 Ağustos 1966'da **Muş, Varto'da meydana gelen 6,9 şiddetindeki depremde**; 2394 kişi hayatını kaybetti, 1489 kişi yaralandı.

*21 Ağustos 1915'de **İkinci Anafartalar Savaşı** başladı.

*21 Ağustos 1922'de Mustafa Kemal Paşa, Ordu Komutanlarıyla Akşehir'de yaptığı son toplantıda, **Büyük Taarruz emrini verdi.**

YÖNETİLEMEYEN EKONOMİNİN RESMİ VERİLERLE ÇÖKÜŞÜ

• **Reel sektörün döviz açığı:** Merkez Bankası Başkanının, İstanbul Sanayi Odasında katıldığı bir toplantıda “döviz almakla” suçladığı reel sektörün, döviz varlıkları, döviz yükümlülüklerini karşılamaya yetmiyor aksine **106 milyar dolarlık döviz açığı** bulunuyor. Reel sektörün artan döviz kurlarına karşı kur riskini azaltma çabası, son aylarda yaptıkları açıklamalarla ve aldıkları kararlarla nasıl Türkiye gerçeğinden kopuk bir işlevsiz organ haline geldiği ortaya çıkan ekonomi yönetiminin sinirlerini bozuyor.

• **Dış ticaret açığı :**Türkiye'nin temmuz ayı ihracatı geçen yılın aynı ayına göre yüzde 13,4 oranında artarak 18,6 milyar dolar olurken, ithalat ise yüzde 40,8 oranında büyüyerek 29,1 milyar dolara ulaştı. Dış ticaret açığı ise yüzde 144,5 oranında artarak 10,6 milyar dolara yükseldi. Temmuzda ihracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 63,7'ye kadar küçüldü. Türkiye bu yıl üçüncü defa, son 10 yılda ise beşinci defa bir ayda 10 milyar doların üzerinde dış ticaret açığı verdi.

• **Merkez Bankasının** swap borçları hariç **net rezervi** 2,4 milyar dolar artarak 9,1 milyar dolara yükselirken, swap borçları ise 1,7 milyar dolar artarak 63,9 milyar dolara yükseldi. Dolayısıyla net rezervdeki artışın yarısı swap yoluyla sağlandı.

• Son yıllarda uygulanan yanlış ekonomik ve siyasi politikalar yüzünden Türkiye'den çıkan **yabancı portföy yatırımcıları**, 22 -29 Temmuz haftasında da hisse senedi ve tahvil piyasalarından net 57,5 milyon dolarlık satış yaptılar. Yabancıların temmuz ayı içerisindeki net satışları 341 milyon doları buldu.

• **Bankaların karı yüzde 400 arttı:** Merkez Bankasına faiz indirtip, ekonomideki tüm faiz oranlarının yükselmese yol açan, faize “faiz” dememek için “kur korumalı mevduat, gelire endeksli senet, kira sertifikası, enflasyona endeksli tahvil, altın tahvili” gibi araçlarla Hazinesin faiz yükünü birkaç kat artıran ekonomik politikaların tek kazananı bankacılık sektörü oldu. Sektörün, toplam aktiflerinin yüzde 74, öz kaynaklarının ise yüzde 62,7 oranında arttığı bir dönemde net karlarındaki artış ise yüzde 400,5'i buldu.

• Küçük ve orta boy işletmelerin (**KOBİ**) **bankacılık sektörüne olan kredi** borçları hazıranda 66,9milyar lira daha artarak 1 trilyon 573 milyar liraya kadar yükseldi.

• **Tarım sektörünün bankacılık sistemine olan borrları** ise hazıranda 16,8 milyar lira artarak 224,8 milyar liraya yükseldi. Sektörün borçlarında yılın ilk altı aylık döneminde ise 57,1 milyar lira artış oldu.

• **Bireylerin bankalara ve finansman şirketlerine olan** (konut, taşıt, ihtiyaç ve kredi kartı) **borcu** (takiptekiler de dahil) 29 Temmuz itibariyle 1 trilyon 266,5 milyar liraya yükseldi.

• **Enflasyon:** Temmuzda tüketici fiyatları bir önceki aya göre yüzde 2,37 oranında artarken, yılın ilk yedi aylık dönemindeki toplam enflasyon ise yüzde 45,72 olarak gerçekleşti. Yıllık enflasyon ise yüzde 79,6 olarak açıklandı. Merkez Bankası, en son enflasyon raporuyla bu yıl sonuna ilişkin enflasyon tahminini yüzde 60,4'e çıkarmıştı. Yılın ilk yedi ayındaki toplam enflasyonun yüzde 45,72 olduğunu dikkate alırsak bu tahminin gerçekleşebilmesi için yılın bundan sonra kalan beş aylık dönemindeki toplam enflasyon oranının sadece yüzde 10,07 olması gerekiyor.

• **İcra dairelerinde** derdest bulunan **dosya sayısı** ise son bir yılda 1 milyon 466 bin adet artarak 5 Ağustos itibariyle 24 milyon 53 bine çıktı.

• Haziran 2022 itibariyle 6 milyar 368 milyon lira olan bankalarda bulunan ve yurt içi yerleşiklere ait olan mevduatın yüzde 65,9'unu oluşturan büyük kısmı 607 bin 990 hesapta tutuluyor. Mevduatta olduğu gibi, Borsa'da işlem gören hisse senetleri de küçük bir azınlığın kontrolünde bulunuyor.

MERKEZ BANKASI BAŞKANININ DÖVİZ ALMAKLA SUÇLADIĞI REEL SEKTÖRÜN 106 MİLYAR DOLAR DÖVİZ AÇIĞI VAR

• Merkez Bankası Başkanının, İstanbul Sanayi Odasında katıldığı bir toplantıda “döviz almakla” suçladığı reel sektörün, döviz varlıkları, döviz yükümlülüklerini karşılamaya yetmiyor aksine 106 milyar dolarlık döviz açığı bulunuyor.

• Reel sektörün artan döviz kurlarına karşı kur riskini azaltma çabası, son aylarda yaptıkları açıklamalarla ve aldıkları kararlarla nasıl Türkiye gerçeğinden kopuk bir işlevsiz organ haline geldiği ortaya çıkan ekonomi yönetiminin sinirlerini bozuyor.

- Tayyip Erdoğan'ın 5 Ağustos 2021 tarihinde *"Bundan böyle enflasyonun daha yukarı çıkması mümkün değil. Zira faiz oranlarında da bir defa düşüşe geçiyoruz ve yüksek faiz yok"* açıklamasını yapmasından önce sektörün döviz açığı 133 milyar dolar civarında bulunuyordu.
- Hem döviz kurlarında hem de enflasyonda bir patlamaya yol açacağı açıkça bilinen bu "faiz oranlarında düşüşe geçme" politikasının er geç uygulamaya konulacağının anlaşılmasıyla birlikte reel sektör de uğrayacağı kur zararını azaltmak için döviz açığını azaltmaya yöneldi.
- Geçen yıl mayıs ayında 133 milyar dolara kadar çıkan, faiz indiriminin fiilen başladığı Eylül 2021'de 123,8 milyar dolar olan sektörün döviz açığı aylar itibariyle azalarak bu yıl nisan ayında 107,7 milyar dolara, mayısta ise 105,8 milyar dolara indi.
- Reel sektör Mayıs 2022 itibariyle son bir yılda döviz açığını 27 milyar dolar azalttı. Açıktaki bu azalmanın 19,9 milyar doları sektörün döviz varlıklarındaki artıştan, 8,2 milyar doları ise döviz yükümlülüklerindeki azalmayla sağlandı.
- Son bir yılda sektörün döviz varlıkları 145,5 milyar dolardan, 164,5 milyar dolara yükselirken, döviz yükümlülükleri ise 278,5 milyar dolardan 270,3 milyar dolara düştü.
- Reel sektörün döviz açığı azalmış bu haliyle bile Türk lirasının değerindeki değişimlerden büyük ölçüde kur zararıyla karşı karşıya kalıyor. Dolar kurundaki her bir liralık artış sektöre 105 milyar lira zarara yol açıyor.
- **Merkez Bankası Başkanının Sözleri:** Merkez Bankası Başkanı Şahap Kavcıoğlu, İSO Meclisinin temmuz ayı toplantısında, reel sektörün kredi kullanımını döviz varlığıyla ilişkilendiren BDDK kararını savunurken *"...Hala bankalardan ucuz kredi kullanıp döviz almanın önüne geçmektir. Buna başkanın buradaki odadaki yöneticilerin engel olması lazım. Başkanımın da rica ediyorum, lütfen açıklayın. Bu dövizleri bozsunlar. Bir kısmını da bozsalar bugün döviz başka bir yere gelir. Bakın sadece 24 Şubat'tan haziran ayına kadar bankalarda ucuz kredi kullanan kurumsal firmaları söylüyorum, sadece 55 milyar dolar döviz aldılar"* demişti.

DIŞ TİCARET AÇIĞI BÜYÜYOR, DIŞ DENGİ DAHA DA KRİTİKLEŞİYOR

- Türkiye'nin temmuz ayı ihracatı geçen yılın aynı ayına göre yüzde 13,4 oranında artarak 18,6 milyar dolar olurken, ithalat ise yüzde 40,8 oranında büyüyerek 29,1 milyar dolara ulaştı. Dış ticaret açığı ise yüzde 144,5 oranında artarak 10,6 milyar dolara yükseldi. Temmuzda ihracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 63,7'ye kadar küçüldü.
- Türkiye bu yıl üçüncü defa, son 10 yılda ise beşinci defa bir ayda 10 milyar doların üzerinde dış ticaret açığı verdi. Daha önce Nisan ve Mayıs 2013 aylarında (10,2'şer) ve bu yıl ocak ve mayıs aylarında sırasıyla 10,3 ve 10,6 milyar dolarlık aylık dış ticaret açığı verilmişti.
- Ocak-temmuz döneminde ise ihracat yüzde 19,1 oranında artarak 144,4 milyar dolara çıkarken, ithalat yüzde 40,7 oranında büyüyerek 206,4 milyar dolar oldu ve bu dönemde 62 milyar dolarlık dış ticaret açığı verildi. Dış ticaret açığındaki büyüme ise yüzde 143 olarak gerçekleşti.
- Türkiye bu dönemde yaptığı her 100 dolarlık ithalata karşılık 70 dolarlık ihracat yapabildi.
- **Dış Denge Kritikleşiyor:** Türkiye'nin esas olarak dış ticaret açığından beslenen cari işlemler açığı yılın ilk beş aylık döneminde 28,1 milyar dolar olarak gerçekleşmişti. 8,2 milyar dolar dış ticaret açığı verilen Haziran ayında yaklaşık 4 milyar dolarlık, 10,6 milyar dolarlık dış ticaret açığı verilen temmuz ayında da yine yaklaşık 5 milyar dolarlık cari işlemler açığı verildiği tahmin ediliyor.
- Dolayısıyla Türkiye'nin bu yılın ilk yedi aylık dönemindeki cari işlemler açığının 35-37 milyar dolara çıkmış olabileceği, dolayısıyla Türkiye'nin bu yılı 55-60 milyar dolar civarında bir cari işlemler açığıyla tamamlayacağı öngörülmüyor.
- Dışardan yatırım alamayan, aksine yabancı yatırımcı çıkışının sürdüğü, dış borçlanması artan riskler yüzünden oldukça pahalı hale gelen Türkiye'nin bu ölçüde bir cari açığı finanse etme zorunluluğu hem TL'nin değeri üzerinde hem de zaten eksi durumdaki uluslararası rezervler üzerinde önümüzdeki aylarda da ağır bir baskı oluşturması bekleniyor.
- **Faiz Artırmak İhracatı Azaltır mıydı? (ABD Örneği):** Tek adam rejimi Merkez Bankasını faiz indirimine zorlayıp, Merkez Bankasının haftalık repo faizi dışında ekonomideki bütün faizlerin artmasına yol açarken, temel gerekçe olarak "ihracatı artırıp, ithalatı azaltarak cari işlemler fazlası verip ekonomik dengeyi sağlama" gibi bir argümanı kullanıyordu.

- İhracat artışı ithalatın gerisinde kaldı. Cari işlemler açığı da böyle giderse yeni bir rekor kıracak.
- Faiz artıran ülkelerde nasıl bir sonuç alındı? Bunun en iyi örneği ABD. FED, buyıl arka arkaya dört defa faiz artırarak faiz oranlarını 2019'dan bu yana en yüksek oran olan yüzde 2,25-2,5 bandına çıkardı.
- FED'in bu kararı ithalat büyümesi üzerinde baskı oluşturmaya başladı ve yerini ABD ticaret açığında keskin bir genişleme yerini kademeli bir daralmaya bıraktı. ABD dış ticaret açığı üs üste üçüncü ayda da daralarak haziran ayında 79,6 milyar dolarla son yedi ayın en küçük açığını verdi. Azalma ithalattaki 1 milyar dolarlık azalma ve ihracattaki 4,3 milyar dolarlık artıştan kaynaklandı.
- İç talebin yavaşlamasıyla ile önümüzdeki aylarda ticaret açığında daha fazla daralma bekleniyor.

MERKEZ BANKASININ NET REZERVİ -54,8 MİLYAR DOLAR

- **Brüt Rezerv:** Merkez Bankasının, brüt rezervi (altın + döviz); 22 – 29 Temmuz günleri arasında büyük bölümü swap yoluyla alınan borçlardan kaynaklanmak üzere 2,6 milyar dolar arttı. 29 Temmuz **itibariyle brüt rezerv 101,3 milyar dolara yükseldi. Brüt rezerv geçen yılın sonuna göre ise 9,9 milyar dolar azaldı.**
- **Brüt rezervin 61,1 milyar doları döviz, 40,2 milyar doları ise altın varlıklarından oluşuyor.**
- Merkez Bankasının **swap borçları hariç net rezervi 2,4 milyar dolar artarak 9,1 milyar dolara yükselirken,** swap borçları ise 1,7 milyar dolar artarak 63,9 milyar dolara yükseldi. Dolayısıyla net rezervdeki artışın yarısı swap yoluyla sağlandı.
- Merkez Bankasının, bu swap borcu dahil **net rezervi ise 673 milyon dolar iyileşerek (eksi) -55,4 milyar dolardan (eksi) -54,8 milyar dolara çıktı.**
- Swap borçlarının brüt rezerv içerisindeki payı ise 29 Temmuz itibariyle yüzde 63,1'e yükseldi.

YABANCI YATIRIMCILARIN TÜRKİYE'DEN ÇIKIŞI SÜRÜYOR

- Son yıllarda uygulanan yanlış ekonomik ve siyasi politikalar yüzünden Türkiye'den çıkan yabancı portföy yatırımcıları, 22 -29 Temmuz haftasında da hisse senedi ve tahvil piyasalarından net 57,5 milyon dolarlık satış yaptılar. Yabancıların temmuz ayı içerisindeki net satışları 341 milyon doları buldu.
- Yabancılar, kur ve fiyat hareketlerinden arındırıldığında 1 Ocak –29 Temmuz 2022 günleri arasında net olarak 5,7 milyar dolarlık hisse senedi ve iç borçlanma kağıdı satarak Türkiye'den çıktılar.
- Türk bankalarına swap yoluyla borç vermeyip aksine borç alan yabancı bankaların Türkiye'deki bankalara olan swap borçları ise 4,7 milyar dolar oldu. Yabancı bankaların **yıl başından bu yana swap borçlanmaları/borç vermeleri nedeniyle Türkiye'den net çıkış 8,2 milyar dolar oldu.**
- Yabancıların 1 Ocak- 29 Temmuz döneminde hisse senedi, iç borçlanma kâğıdı, banka mevduatı ve swaplardan oluşan **sıcak para stoku,** kur ve fiyat hareketlerinden **arındırılmamış** olarak 16 milyar dolar azalarak **43.2 milyar dolara** geriledi.
- Yabancı yatırımcıların 29 Temmuz itibariyle portföyleri, 14,9 milyar dolarlık hisse senedi, 2,1 milyar dolarlık kamu ve özel sektör iç borçlanma kağıdı ve repo, 31 milyar dolarlık döviz ve TL mevduatlarından oluşuyor. Swapta ise Türk bankalarına 4,8 milyar dolar borçlu bulunuyorlar.

KREDİ VE MEVDUAT GELİŞMELERİ

Mevduat

- Bankalardaki toplam mevduat, 22 – 29 Temmuz haftasında, 158 milyar lira artarak 7,45 trilyon liraya yükseldi.
- BDDK'nın istatistiklerine göre yıl başından bu yana Türk lirası mevduatlar yüzde 61,9 oranında genişledi. Ancak bu artışın neredeyse tamamı kur korumalı diğer bir ifadeyle de dövizde endekslenen mevduatlardan kaynaklandı. KKM hariç tutulduğunda TL mevduatlarda yıl başından bu yana sadece yüzde 16,8 oranında artış oldu. Bu oranlar KKM'nin Türkiye'deki dolarizasyonu nasıl hızlandırıp, Türk lirası mevduatları da dolarize ederek tehlikeli bir noktaya çıkardığını açıkça gösteriyor.
- Döviz mevduatlarının, ağırlıklı olarak şirketlerin döviz alımları yüzünden 2,8 milyar dolar artarak 236,2 milyar dolara yükseldiği 29 Temmuz itibariyle, kur korumalı mevduatlar 1 trilyon 134 milyar lira, KKM hariç TL mevduatlar ise 2,1 trilyon lira oldu. Geçen hafta gerçek kişilerin döviz mevduatları 322 milyon, toplam döviz mevduatları ise 2 milyar 818 milyon dolar arttı.

- **Dolarizasyon:** Döviz mevduatlarının toplam mevduattaki payını gösteren dolarizasyon oranı **tüm mevduatlar** için 56,5 olarak hesaplandı.
- **Dolarizasyon oranı gerçek kişilere** ait (vatandaşın tasarruf mevduatı) mevduatlarda ise yüzde 60,9 oldu.
- *Kur korumalı Türk lirası mevduat uygulaması kapsamında açılan mevduatların döviz kuruna endeksli olması nedeniyle gerçek dolarizasyon oranı ise yüzde 71,8'e ulaştı.*
- **KKM'nin maliyeti 55 milyar geçti:** 22 Temmuz 2022 tarihli verilere göre bankalardaki mevduatın yüzde 15'i kur korumalı mevduat olarak Merkez Bankası ve Hazine'nin garantisine sığınmış bulunuyor. Bu mevduatlara verilen garanti nedeniyle Devletin üstlendiği risk mart ayında gerçekleşmeye başladı. 23 Mart – 30 Haziran günleri arasında vadesi dolanlar için Hazine bütçeden 37,2 milyar lira ödendi. Merkez Bankasının dövizden dönenler için ne kadar ödeme yaptığı ise gizleniyor. Açıklanamamakla birlikte Merkez Bankasının da mayıs sonuna kadar 10 milyar lira KKM için ödeme yaptığı tahmin ediliyor.
- Şubat ayında döviz mevduatından kur korumalı mevduata geçen şirketlere sağlanan kurumlar vergisi avantajı nedeniyle vazgeçilen kurumlar vergisi tutarının ise 10,1 milyar lira olduğu açıklandı. Buna göre sistemin ilk üç ayda kamuya toplam maliyeti 55 milyar lirayı geçtiği tahmin ediliyor.

Krediler

- Kredi stoku da 22 – 29 Temmuz günleri arasında 83,5 milyar lira artarak 6,49 trilyon liraya yükseldi. TL krediler 63,1 milyar lira artarken, döviz kredilerinin TL karşılığında 20,5 milyar liralık artış oldu. Döviz kredileri dolar cinsinden 503 milyon dolar azalarak 141,7 milyar dolara indi.
- *Kredi stokunda geçen yılın sonuna göre yüzde 30,8 oranında artış yaşandı. Türk lirası krediler yüzde 37,8 oranında artarken, döviz kredilerinde ise dolar cinsinden yüzde 9 oranında azalma oldu.*
- Aynı dönemde enflasyonun yüzde 42 civarında olduğu dikkate alındığında TL kredilerde reel olarak derin bir azalma olduğu gözleniyor. Döviz kredilerinde ise 14 milyar dolara yakın bir daralma yaşanıyor. Ancak bu azalmanın büyük kısmı Euronun dolar karşısındaki değer kaybindan kaynaklanıyor.
- **Batık Krediler:** Bankaların zamanında tahsil edemediği için takibe aldıkları krediler ise 162 milyar lirada seyreliyor.

EKONOMİ POLİTİKASININ KAZANANI BANKALAR

- Merkez Bankasına faiz indirtip, ekonomideki tüm faiz oranlarının yükselmese yol açan, faize “faiz” dememek için “kur korumalı mevduat, gelire endeksli senet, kira sertifikası, enflasyona endeksli tahvil, altın tahvili” gibi araçlarla Hazinesin faiz yükünü birkaç kat artıran ekonomik politikaların tek kazananı bankacılık sektörü oldu.
- Sektörün, toplam aktiflerinin yüzde 74, öz kaynaklarının ise yüzde 62,7 oranında arttığı bir dönemde net karlarındaki artış ise yüzde 400,5'i buldu.
- Bankalar bu yılın ilk altı aylık döneminde net olarak 169,1 milyar lira kar elde ettiler. Sektörün geçen yıl bu dönemdeki net karı ise 33,7 milyar lira olarak gerçekleşmişti.
- Bankaların, bu yılın ilk altı aylık dönemindeki net karı 2021 yılı da dahil önceki yıllarda elde ettiği yıllık net kar rakamını aştı. Hatta 2021 yılının tümündeki 92,1 milyar lira ve 2020 yılındaki 58,5 milyar liralık karın toplamının da yaklaşık 20 milyar lira üzerine çıktı.
- Bu dönemde kamu bankalarının net karı yüzde 465,9 oranında artarak 41,9 milyar liraya yükselirken, yerli ve yabancı özel bankaların karı da yüzde 382,2 oranında büyüyerek 127,2 milyar lira oldu.
- **Bankalar Nasıl Bu Kadar Kar Etti:** Bankacılık sektörünün, öz kaynaklarını ve aktiflerinin enflasyon oranından bile daha düşük arttığı bir dönemde net karını yüzde 400 gibi oldukça yüksek bir oranda artırmasının altında iktidarın ekonomik politikaları yatıyor.
- Devlet, kur korumalı mevduatla bankaların topladığı 1,1 trilyon liralık mevduatın faiz maliyetinin büyük bir kısmını üstlenirken, bankalar yüzde 14-17 faiz oranıyla topladıkları bu parayı Hazine'ye, şirketlere ve vatandaşlara çok daha yüksek bir faiz oranıyla borç ve kredi olarak sattı. Kur korumalı mevduatla diğer mevduatların faizi de baskı altına alındığı için, bankalar ucuza topladıkları mevduatı pahalı bir şekilde satarak yüksek miktarlarda kazanç elde ettiler.
- Bu yılın ilk altı aylık döneminde bankaların toplam faiz ödemeleri geçen yıla göre yüzde 43,9 oranında artarken, toplam faiz gelirlerindeki artış ise yüzde 99,1 olarak gerçekleşti. Bu dönemde bankaların menkul

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

değerlerden (ağırlıklı olarak Hazine bonosu ve Devlet tahvillerinden) kazandıkları faizler geçen yıla göre yüzde 214 oranında arttı. Tüketici ve taksitli ticari krediler dışındaki kredilerden aldıkları faizler yüzde 80 büyüdü.

- Aynı dönemde bankaların en büyük faiz kalemi olan topladıkları mevduata ödedikleri faiz sadece yüzde 51,3 oranında artış kaydetti.
- Dolayısıyla sektörün net faiz geliri bir önceki yıla göre yüzde 203 oranında artarak 285 milyar lirayı buldu.

Bankaların Faiz Gelir Gideri (Milyon TL; Ocak-Haziran)			
	2021	2022	Değişim (%)
Toplam Faiz Gelirleri	270.400	538.403	99,1
Toplam Faiz Giderleri	176.681	253.514	43,5
NET FAİZ GELİRİ	93.719	284.889	204,0
DÖNEM NET KARI	33.792	169.145	400,6

KOBİ'LERİN BANKALARA BORCU

- Küçük ve orta boy işletmelerin (KOBİ) bankacılık sektörüne olan kredi borçları haziranda 66,9milyar lira daha artarak 1 trilyon 573 milyar liraya kadar yükseldi.
- Sektörün bu borçlarının 61,2 milyar liralık kısmı ise zamanında ödenmediği için takibe alınan kredilerden oluşuyor.
- BDDK'ya göre toplam 333 bin 808 KOBİ bankaların yasal takibi altında bulunuyor.
- KOBİ'lerin banka borçlarında bu yılın ilk altı aylık döneminde ise toplam 441,7 milyar liralık artış kaydedildi.

TARIM SEKTÖRÜNÜN BANKALARA BORCU

- Tarım sektörünün bankacılık sistemine olan borrları ise haziranda 16,8 milyar lira artarak 224,8 milyar liraya yükseldi. Sektörün borçlarında yılın ilk altı aylık döneminde ise 57,1 milyar lira artış oldu.
- Sektörün bu borçlarının 170,7 milyar lirası kamu bankalarına olan kredi borçlarından kaynaklanırken, özel bankalara olan borçları da 54 milyar liraya çıktı.
- Tarım sektörünün zamanında ödeyemediği için bankaların yasal takibe aldığı kredi miktarı ise 3,6 milyar lira olarak gözüküyor.

VATANDAŞIN BORÇLANMASI HIZ KESMİYOR

- Vatandaşlar, gelirlerinin yetmediği zorunlu harcama ve borç ödemelerini yapabilmek için hızla borçlanıyorlar. Son 3 ayda (6 Mayıs - 29 Temmuz arasında) vatandaşların bankalara olan borçlarında 153 milyar liralık artış yaşandı.
- Bireylerin bankalara ve finansman şirketlerine olan (konut, taşıt, ihtiyaç ve kredi kartı) borcu (takiptekiler de dahil) 29 Temmuz itibarıyla 1 trilyon 266,5 milyar liraya yükseldi.
- Vatandaşların bu borcunun 963 milyar lirası bireysel (konut, otomobil, ihtiyaç) kredilerinden, 303 milyar lirası da kredi kartı borç bakiyelerinden kaynaklanıyor. Son hafta tüketici kredilerinde 7,3 milyar liralık, kredi kartı borçlarında ise 4 milyar liralık artış yaşandı.
- **Takipteki Borç:** Vatandaşların vadesinde ödeyemediği için bankalar tarafından icraya verilen takipteki borçları ise 29 milyar lira düzeyine çıktı. Bankaların takipteki bu borçlarını düşük bir bedel karşılığında varlık yönetim şirketlerine devrediyor olmaları bu rakamı olduğundan daha düşük gösteriyor.
- **Toplam Borç:** Vatandaşların varlık yönetim şirketlerine 32,9 milyar, TOKİ'ye ise 27 milyar lira borcu bulunuyor. Vatandaşların, bankalara, finansman şirketlerine, varlık yönetim şirketlerine ve TOKİ'ye olan (tahsili gecikmiş borçlar da dahil) toplam borcu 1 trilyon 326 milyar lira düzeyinde seyrediyor.
- Vatandaşların bankalara olan borcunda yıl başından bu yana 240 milyar liralık, toplam borçlarında ise 243 milyar liralık artış yaşandı.

Vatandaşın Bankalara Ödediği Faiz

- Vatandaşların, tüketici kredisi ve kredi kartı borçları nedeniyle bankacılık sektörüne bu yılın ilk yarısında ödediği faiz ise geçen yılın ilk yarısına göre yüzde 47,4 oranında artarak 78,9 milyar liraya yükseldi.

FAİZ ORANLARI

Kredi ve Mevduat Faiz Oranları

- 29 Temmuz itibariyle bankaların **vadeli TL cinsinden mevduata** uyguladığı ortalama faiz oranı yüzde 17,64'e indi. *(Ancak kur korumalı mevduat nedeniyle bu oran gerçek durumu yansıtmıyor. Bu hesapların -devletin ödediği kur farkıyla birlikte- üç aylık bir faizin yıllık bileşiği ise yüzde 80'i aşıyor)*
- Merkez Bankasına göre, tüketici kredilerinin ortalama (ihtiyaç + taşıt + konut) önceki haftaya göre 0,37 puan azalarak yüzde 30,96'ya indiği 29 Temmuzda ticari kredi faizleri ise 1,95 puan gerileyerek yüzde 27,79 oldu.
- Bankalar tüketicilere ihtiyaç kredisini yüzde 34,32, taşıt kredisini yüzde 26,93, konut kredisini ise yüzde 18,45 yıllık faiz oranıyla kullandı.
- Dolar cinsinden ticari kredi faizi yüzde 7,02'ye inerken, Euro cinsinden olanın faizi de yüzde 6,52'ye tırmandı.

Merkez Bankası Faizi

- *Merkez Bankası, geçen hafta sonu (5 Ağustos) itibariyle 350 milyar lira olan bankalara verdiği net fonlamayı yıllık yüzde 14 faiz oranıyla yapmaya devam etti.*

İç Borçlanma Faizi

- Hazinenin enflasyona endeksli olarak borçlanmaya ağırlık verdiği bu dönemde iki yıl vadeli devlet tahvilinin (**gösterge faiz**), 29 Temmuzda yüzde 23,02 olan faizi 5 Ağustosta yüzde 21,42'ye indi.
- Beş yıl vadelide 1,53 puan azalarak yüzde 19,27'ye gerileyen faiz oranı 10 yıl vadeli tahvilde de 0,11 puan azalarak yüzde 17,04 oldu. **Merkez Bankasının, bankalara yabancı para mevduat karşılığında tutmak zorunda oldukları Devlet tahvillerinin için en az 5 yıl vadeli sabit faizli olma koşulu getirmesi uzun vadeli tahvillere talebi artırdığı için faiz oranlarını düşürüyor.**

Risk Primi (CDS) 800'ün Altına İndi

- Dolar cinsinden 5 yıl vadeli yurt dışı borçlanma tahvillerinin yıllık faizi geçen hafta yüzde 9,59 olarak gerçekleşti.
- Türkiye'nin dış borçlarını geri ödeme (temerrüt) riskini gösteren CDS (*Kredi temerrüt sigortası- 5 yıl vadeli*) ise 28 Temmuz itibariyle **bir önceki haftaya göre** yüzde 13,84 oranında azalarak 767,91 oldu.

ENFLASYONDA SON TAHMİN DE HAYAL OLDU

- Temmuzda tüketici fiyatları bir önceki aya göre yüzde 2,37 oranında artarken, yılın ilk yedi aylık dönemindeki toplam enflasyon ise yüzde 45,72 olarak gerçekleşti. Yıllık enflasyon ise yüzde 79,6 olarak açıklandı.
- TÜİK Başkanı Erhan Çetinkaya'nın enflasyon verileri açıklanmadan bir gün önce Cumhurbaşkanı Yardımcısını Sarayda ziyaret etmesi TÜİK'in yıllık enflasyonun oranının yüzde 80'i aşmaması için sayılar üzerinde ayrıca bir işçilik yapıp yapmadığı sorularını gündeme taşımıştı.
- Tüm bunlara rağmen enflasyon yüzde 79,6 ile son 24 yılın (286 ay) en yüksek noktasına çıktı. TÜFE'de yıllık artış en son Eylül 1998'de yüzde 80,4 olmuş, o tarihten bu yana sürekli bu oranın altında kalmıştı.
- Merkez Bankası Tahmini: TÜİK'in son üç aydır madde fiyatlarını gizleyerek, üzerinde daha çok manipülasyon yapılmasına ve güvenilirliğini daha da yitirmesine yol açtığı enflasyon oranları bile Merkez Bankasının bu yıl son için geçen hafta açıkladığı enflasyon tahmininin hayali olduğunu ortaya koyuyor.
- Merkez Bankası, en son enflasyon raporuyla bu yıl sonuna ilişkin enflasyon tahminini yüzde 60,4'e çıkarmıştı. Yılın ilk yedi ayındaki toplam enflasyonun yüzde 45,72 olduğunu dikkate alırsak bu tahminin gerçekleşebilmesi için yılın bundan sonra kalan beş aylık dönemindeki toplam enflasyon oranının sadece yüzde 10,07 olması gerekiyor. Yani ağustos, eylül, ekim, kasım ve aralık aylarında aylık ortalama enflasyonun yüzde 2'nin altında (tam olarak ortalama yüzde 1,94) kalması gerekiyor.
- Normal yıllarda bile Eylül-Aralık arası mevsimlik etkiler yüzünden Türkiye'de enflasyonun yüksek seyrettiği aylar olarak biliniyor. Dolayısıyla yüzde bu yıl sonunda enflasyonun yüzde 60,4'ün oldukça üzerinde olacağı şimdiden gözüküyor.
- Bu arada Merkez Bankası anketine katılanların bu yıl sonu için yaptıkları yüzde 69,94 oranındaki tahminin gerçekleşmesi de yine yılın kalan beş aylık dönemindeki toplam enflasyonun yüzde 16,4 civarında kalmasına bağlı bulunuyor.

• Merkez Bankasının, piyasalara mesaj vermek amacıyla açıkladığı her iki tahmin de şimdiden tüm dayanaklarını yitirmiş bulunuyor.

• **Bazı Harcama Gruplarında Fiyat Artışı:** Tek tek madde fiyatlarını gizleyen TÜİK'in harcama gruplarına ilişkin endeks sonuçları ise bir çok temel üründe fiyat artışının TÜİK'in açıkladığı enflasyon oranlarının çok üzerinde seyrettiğini ortaya koyuyor.

• Temmuz sonu itibarıyla son bir yılda yumurta fiyatlarında yüzde 98,4, patatesten yüzde 273,7, kuru sebzelerde yüzde 99,08, sebzelerde yüzde 89,18, margarinde yüzde 145,93, diğer katı ve sıvı yağlarda yüzde 98,69, makarnada yüzde 125,54, unda yüzde 117,84, ekmekte yüzde 97,43, şekerde yüzde 153,36, peynirde yüzde 98,88, sütte yüzde 123,7, dana etinde yüzde 92,93, beyaz ette yüzde 97,87, doğalgazda yüzde 114,82, katı yakıtlarda yüzde 152 oranında artış yaşandı.

DÖVİZ KURU-ALTIN-BORSA

• Merkez Bankasının açıkladığı döviz kurlarına göre geçen hafta dolar kuru yüzde 0,2 oranında artarak 17,94 TL'ye, Euro kuru yüzde 0,3 artarak 18,35 TL'ye yükselirken, dolar kurunda yıl başından bu yana yüzde 38,2, Euro kurunda yüzde 25 oranında artış oldu.

• Ortalama dolar kuru (1 Ocak- 5 Ağustos 2022 ortalaması) 2021 yılının ortalamasına göre yüzde 71,8 oranında artarak 15,27 TL'ye çıktı. Buna göre Türk lirası bugünden başlayarak yıl sonuna kadar hiç değer kaybetmese bile 2021 yılı ortalamasına göre yüzde 41,8 oranında değer kaybetmiş olacak.

• Geçen hafta gram altın fiyatı bir önceki haftaya göre yüzde 0,7 oranında artarken, geçen yılın sonuna göre ise yüzde 31,4 oranında artarak 1016,29 lira oldu.

• Borsa endeksi ise (BİST100) geçen hafta yüzde 6,1 oranında arttı. Endekste yıl başına göre artış ise yüzde 48,5 oldu.

İCRADAKİ DERDEST DOSYA SAYISI 24 MİLYONU AŞTI

• Ulusal Yargı Ağı (UYAP) üzerinden alınan verilere göre bu yıl 1 Ocak – 5 Ağustos günleri arasında icra ve iflas dairelerine UYAP üzerinden toplam 5 milyon 379 bin yeni dosya geldi. 3 milyon 892 bin dosya ise sonuçlandırıldı.

• **Yeni gelen dosya sayısı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 26,2 oranında arttı.**

• İcra dairelerinde derdest bulunan dosya sayısı ise son bir yılda 1 milyon 466 bin adet artarak 5 Ağustos itibarıyla 24 milyon 53 bine çıktı.

BANKALARDAKİ MEVDUATIN YÜZDE 66'SI MİLYONERLERİN

• BDDK'nın verilerine göre bankalarda içerisinde 1 milyon lira ve daha fazla mevduat bulunan yurt içi yerleşiklere ait hesap sayısı haziranda 18 bin 511 adet daha artarak 607 bin 990'a kadar yükseldi.

• Bir milyon lira ve daha fazla mevduat bulunan hesaplardaki para ise 4 trilyon 194 milyar liraya kadar çıktı.

• Buna göre Haziran 2022 itibarıyla 6 milyar 368 milyon lira olan bankalarda bulunan ve yurt içi yerleşiklere ait olan mevduatın yüzde 65,9'unu oluşturan büyük kısmı 607 bin 990 hesaba tutuluyor.

HİSSE SENETLERİ DE ZENGİNLERİN ELİNDE

• Mevduatta olduğu gibi, Borsa'da işlem gören hisse senetleri de küçük bir azınlığın kontrolünde bulunuyor.

• Temmuz sonu itibarıyla piyasa değeri 1 trilyon 225 milyar lira olan Borsa İstanbul'daki hisse senetlerinin 829 milyar lira ile büyük bölümü yerli yatırımcıların kontrolünde bulunuyor. Türkiye'deki yatırımlarını azaltan yabancıların elindeki hissi senetlerinin değeri ise 395 milyar lira olarak gerçekleşti.

• Yerli yatırımcıların sahibi bulunduğu hisse senetlerinin yüzde 83,4'ünü oluşturan 691 milyar liralık kısmı bir milyon lira ve üzerinde hisse senedi bulunan hesaplar tarafından kontrol ediliyor.

• **Yabancıların Payı Eridi:** Bu arada Türkiye'den son yıllarda portföy yatırımlarını çeken yabancıların Borsa İstanbul'da sahip oldukları hisse senetlerinin Borsa'daki payı yüzde temmuz sonunda yüzde 32,3'e kadar düştü.

• Yabancıların Borsa İstanbul'daki payı 2007 yılında yüzde 70'in de üzerine çıkmış, 2019 yılına kadar da yüzde 60-65 oranları arasında dalgalanmıştı.

• Borsa'daki yabancı payı ilk kez geçen yıl ekim ayında yerli yatırımcıların altına düşmüştü.

• **Hangi Ülkenin Ne Kadar Hisse Senedi Var:** Yabancıların Borsa İstanbul'daki portföyünün 122 milyar liralık kısmı 866 ABD'li yatırımcıya, 60 milyar liralık kısmı sayıları 8'de kalan Katarlı yatırımcılara, 38,3 milyarı 236 İngiltereli yatırımcıya ait bulunuyor.

DIŞ TİCARET AÇIĞININ YEDİ AYLIK TOPLAMI 62 MİLYAR DOLARA ULAŞTI!

Temmuzda yüzde 144,5 artarak 10,6 milyar dolar olan dış ticaret açığının yedi aylık toplamı 62 milyar dolara ulaştı. Haziran ayında yüzde 20 olan ihracat artışı temmuzda sert şekilde gerileyerek yüzde 13,4 olurken ithalat yine yüzde 40'ın üzerinde artmaya devam etti.

Haziran ayında 8,1 milyar dolar olan aylık dış ticaret açığı, öngörülerimi teyit eden şekilde geçen hafta açıklanan temmuz ayı rakamlarıyla 10,6 milyar dolara yükseldi. İhracat artış hızının ivme kaybetmeye başladığını, dış ticaret açığının daha da büyüyeceğini ve cari açığı da olumsuz etkileyeceğini daha önce dile getirmiştım. Nitekim haziran ayında geçen yılın aynı ayına göre yüzde 20 olan ihracat artışı temmuz ayında geçen yılın aynı ayına kıyasla yüzde 13,4'e geriledi. Bir önceki aya göre yüzde 7 azalan ihracat artışına karşılık haziranda yüzde 40,6 olan ithalat artış hızı temmuzda yüzde 40,8'e yükseldi. İhracat artışında düşüş yaşanırken ithalat artışının hız kesmemesi dış ticaret açığının daha da tehlikeli noktalara ilerleyeceğini gösteriyor.

3 Ağustos'ta açıklanan rakamlara göre, temmuz ayında ihracat geçen yılın aynı ayına göre yüzde 13,4 oranında artışla 18 milyar 550 milyon dolar, ithalat yüzde 40,8 artışla 29 milyar 132 milyon dolara yükseldi. Dış ticaret açığı temmuzda yüzde 144,5 oranında artarak 10,6 milyar dolara çıktı.

Ocak-Temmuz döneminde ise geçen yılın aynı dönemine göre, ihracat yüzde 19,1 oranında artışla 144 milyar 417 milyon dolar, ithalat yüzde 40,7 oranında artışla 206 milyar 399 milyon dolar tutarında gerçekleşirken dış ticaret açığı da yüzde 143 oranında artarak 62 milyar dolara çıktı. Temmuz ayında ihracatın ithalatı karşılama oranı da geçen yıla göre sert düşüş gösterdi ve 15,4 puan azalarak yüzde 63,7'ye indi. Ticaret Bakanı Mehmet Muş dolar/euro paritesindeki gelişmelerin temmuz ayı dış ticaretini olumsuz etkilediğini belirterek, euro-dolar paritesindeki gerilemenin Türkiye'nin dış ticaret dengesi üzerinde risk unsuru oluşturduğunu açıkladı. Ancak Bakan Muş'un 'yeni risk' olarak dile getirdiği parite etkisinin gündeme geleceği ve dış ticareti, dış ticaret açığını negatif etkileyeceği sürdürülen yanlış faiz-kur-döviz politikalarının yansımalarıyla aylar öncesinden belliydi.

ABD Merkez Bankası FED önce geçen yıl sonbaharda, ardından bu yılbaşında, 'ABD'de yükselen enflasyon nedeniyle parasal sıkılaştırmaya gideceğini ve mart ayından itibaren faiz artırımlarına başlayacağını' duyurdu. Ne yazık ki, FED'in faiz artırımlarının doları değerli hale getireceğini, kurları yükselteceğini, dolar/euro parite riskinin artacağını bile öngöremeyen, neredeyse bir yıldır yanlış politikalarda ısrar ederek felaketin boyutlarının büyümesine kendi elleriyle olanak sağlayan bir iktidar ve ekonomi yönetimi iş başında.

Nitekim, euronun gerisinde olan dolar kuru ABD Merkez Bankası FED'in dört aydır üst üste faiz artırması ve doların değer kazanmasıyla paritede euro ile hemen hemen eşitlendi. Avrupa Merkez Bankası da (AMB-ECB) geçen ay 11 yıl aradan sonra ilk kez 0,5 puan faiz artışına gidince, euronun değeri yukarı doğru bir miktar hareketlense de parite makası fazla açılmadı.

Türkiye'nin ihracatının büyük bölümünü AB ve euro bölgesi ülkelerine yapması ve ihracat gelirinin ağırlıkla euro cinsinden olmasına karşılık, başta enerji olmak üzere ithalatının büyük bölümünün dolar cinsinden olması parite avantajı sağlıyordu ve dış ticaret açığının büyümesini frenliyordu.

Ancak dolar/euro paritesinin bir anlamda eşitlenmesi bu avantajı dezavantaja dönüştürdü. Türkiye daha ucuza ihraç eden, daha az ihraç geliri kazanan ve daha pahalıya daha fazla ithalat yapan konuma geldi. Dolayısıyla paritedeki bu gelişmenin dış ticareti ve dış ticaret açığını olumsuz etkilemesi beklenen bir sonuçtu.

Bunun da ötesinde Rusya-Ukrayna savaşının enerji fiyatlarını yükseltmesi AB ekonomilerini de olumsuz etkiledi. Enerji maliyet artışı enflasyon artışına ve üretimde, büyümede daralmaya neden oldu. Almanya bugüne kadar görülmedik şekilde, ilk kez geçen ay 1 milyar euro dış ticaret açığı verdi.

✓ Bu da talep gerilemesine yol açtı ve Türkiye'nin ağırlıkla AB-Avrupa'ya yönelik ihracatının hız kesmesini beraberinde getirdi.

Faiz indirimleriyle TL'nin aşırı değer kaybetmesine, dövizin ve enflasyonun ise daha hızlı artmasına zemin hazırlayan yeni ekonomi modelinin ihracat artışı ve döviz gelirlerinin yükselmesiyle, cari fazla verilerek dövizin bollaşmasının sağlanması sonrasında, kurların ve enflasyonun düşürülmesi hedeflerinin içinin boş olduğu, tutmayacağı apaçık ortada idi. Dört ay üst üste yapılan faiz indirimlerinin ardından bu yılın ocak ayında 10 milyar doların üzerinde dış ticaret açığı verildi. Yüksek dış ticaret açığı kesintisiz sürdü ve temmuzda 10,6 milyar dolar, 7 ayda 62 milyar dolara çıktı. Mayıs ayı verisiyle cari açık 29,4 milyar dolara ulaştı.

Gelecek aylarda daha yüksek tutarlı dış ticaret açıklarının gerçekleşmesini, ihracat artışının hız keserek iyice yavaşlamasını, enerji fiyatları nedeniyle ithalattaki artışın sürmesini, azalan ihracat gelirleriyle birlikte döviz darboğazının döviz kıtlığına dönüşmesini öngörmekteyim. İktidar yaklaşan tehlikeyi görüp ivedi olarak ekonomi politikalarında radikal değişikliklere gitmezse sonbahardan itibaren koşulların daha da ağırlaşması, **kışın sıkıntıların zirve noktasına ulaşması kaçınılmaz!**

BANKALARIN İLK ALTI AYDAKİ NET KÂRI NİRVANADA!

BDDK'nın açıkladığı Bankacılık sektörü ilk yarı yıl verileri, bankaların faiz ve kur kazançlarında olağanüstü artışlara olanak sağladığını gösteriyor. Bankaların ilk altı aydaki net kârı, yüzde 14 oranındaki politika faizinden elde ettikleri düşük maliyetli, adeta bedava fonlamanın katkısıyla yüzde 400 artarak 33 milyardan 169 milyara çıktı.

BDDK'nın bankacılık sektörünün Ocak-Haziran dönemi ilk yarı yıla ait açıkladığı verilere göre altı aylık dönemde bankaların toplam kârı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 400 artarak 33,8 milyar TL'den 169,1 milyar TL'ye yükseldi. Bankaların kârlarındaki olağanüstü artışın yanı sıra net faiz gelirleri de yüzde 204 artışla 285 milyar liraya çıktı. İktidarın milyarlarca dolar satarak kur artışlarını dizginleme amaçlı müdahalelerine karşılık, bankaların faiz dışı gelirleri de geçen yılın ilk altı ayına kıyasla bu yıl yüzde 222 yükseldi. Faiz dışı gelirler içinde özellikle bankaların dolar cinsi kambiyo kârları son 19 yılın en yüksek tutarına ulaşarak 10,2 milyar dolar oldu. Altı aylık dönemde kamu bankalarının net kârı yüzde 466 artarken, yerli özel bankaların kârı yüzde 438, yabancı bankaların ise yüzde 322 artış gösterdi. Bankaların gerek net kârlarının yüzde 400 artmasına gerekse net faiz gelirlerinin yüzde 204 yükselmesinde en temel etken Merkez Bankası'nın yüzde 14'e indirdiği haftalık repo politika faiziyle bankaları fonlaması. Bu nedenle MB'den yüzde 14 faizle aldıkları kaynağı yüzde 23-26 faizle hazineye satan, hazinenin TÜFE endeksli kağıtlarına yatırarak enflasyon üzerinde faiz kazancı elde eden bankalar, MB'den aldıkları fonları kredi müşterilerine de yüzde 30-50 arasında faizle kullanarak yüzde 400 kâr ediyor, faiz gelirlerini de ikiye-üçte katlıyor. BDDK'nın haziran sonu verilerine göre sektörün kredileri yıllık bazda yüzde 60,3 artarak 6,3 trilyon liraya çıkarken, geçen yıl sonuna göre kredilerdeki altı aylık artış ise yüzde 28,1 oldu. Kredi artışı kamu bankalarında yıllık yüzde 56,5 olurken, yerli özel bankalarda yüzde 63,7, yabancı bankalarda ise yüzde 63,6 oldu.

Yüzde 40-50 faizle kredi kullanmak zorunda kaldığını, buna rağmen krediye erişemediğinden yakınan sanayiciyi, imalatçıyı, ihracatçıyı 'alma abi alma' diye tersleyen MB Başkanı, Cumhurbaşkanlığı talimatıyla yüzde 14'e indirip aylardır sabit tuttuğu fonlama faiziyle aktardığı paraları yüzde 40-50 ile satan bankalara suskun.

Bankacılık sektörünün altı aylık verilerine ilişkin bu rakamlar iktidarın yeni ekonomi modelinin neye hizmet ettiğini ve bu modelin sanayicilerden ihracatçılara, halktan çiftçi üreticiye varana kadar tüm kesimleri olumsuz etkilerken, bankalara faiz ve kambiyo-kur kazançlarında süper kârlar sağladığını gösteriyor. Yüzde 80'e varan enflasyona rağmen yüzde 14 faizle fonlama yaparak 65 puanlık negatif faiz farkının faturasını MB'ye ve örtülü şekilde halka ödeten iktidar, **banknot matbaasını 7/24 çalıştırıyor!**

İKTİDARIN HERKESİ-İZLEME-DİNLEME-FİŞLEME PLANLARININ İŞ DÜNYASINA DA YAYGINLAŞTIRILDI!

İktidarın herkesi-izleme-dinleme-fişleme planlarının iş dünyasına da yaygınlaştırıldığı, Merkez Bankası Başkanının açıklamalarıyla açığa çıktı. MB Başkanı İstanbul Sanayi Odası'nda (İSO) 'İstihbarat Örgütü Başkanı' gibi, döviz hesaplarının takip edildiğini, döviz alanların ve hammadde stoklayanların listesinin ellerinde olduğunu söylediği sanayicileri tehdit etti!

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın önüne geleni tehdit ve itham eden tavrının, yukarıdan aşağıya sirayet ettiğini ortaya koyan Merkez Bankası Başkanının, krediye erişemediklerini, kredi faizlerinin yüzde 40-50'ye dayandığını söyleyen sanayicilere 'Alma abi alma' diyerek ortaya koyduğu 'mahalle kabadayısı' tavrı ve ülke sanayisini, üretimini, istihdamını, ihracatını ayakta tutan iş insanlarını hakir görerek azarlaması, hiçbir dönemde tanık olunmayan, kabul edilemez bir tavidir.

Sanayimizin ve ihracata dönük üretimimizin yüzde 60-70 dolayında ithalata bağımlı olduğu, bazı sektörlerde (kimya, plastik vb.) bu ithalata bağımlılık oranının hammadde açısından yüzde 90'a kadar ulaştığı biliniyor. İktidarın ekonomi modeli ve uyguladığı para-faiz-kur politikalarıyla tüm piyasalar belirsizliğe bürünerek önünü göremez hale gelirken, sürekli yükselen kurlar, artan enflasyon ve tedarik sıkıntıları nedeniyle sanayici-ihracatçı-imalatçı üretimi için ithalat yapmak, bunun için döviz almak, bu dövizle deposunda ihtiyacı olan hammaddeyi bulundurmamak zorunda. Merkez Bankası Başkanı verilen ucuz kredilerle döviz stoklayan ya da araba, gayrimenkul

alanların listelerinin ellerinde olduğunu söyleyerek iş dünyasının tümünü zan altında bırakıyor. Merkez Bankası Başkanı iş insanlarının döviz almasını eleştiriyorsa, önce para-kur-faiz politikasını gözden geçirsin. İsrarla sürdürülen yanlış politikalarından dolayı üretici-imalatçı-sanayici döviz ihtiyacı içinde. Merkez Bankası döviz kurunu tutamıyor. Bir işletmenin ithalat ihtiyacından dolayı döviz stoku yapması, tedarik edebildiği hammaddeyi en uygun zamanda alıp deposuna koyması çok normal. Stok yapmadan nasıl çalışsın. Merkez Bankası Başkanları piyasaya iş dünyasına korku ve tehdit salmaz. Aksine güven verir, önlerini görmelerini sağlar. Merkez Bankası Başkanı liste tutup, fişleme yapacağına, şirketlere telefon açıp döviz bozdurmalarını rica edeceğine 8-9 ayda ekonominin neden bu noktaya getirildiğini, nerede hangi yanlışları yaptıklarını, faizi indirmek iddiasındayken neden sanayiciyi, yatırımcıyı, ihracatçıyı, ihtiyaç kredisi kullanmak isteyen vatandaşları yüzde 40-50 faize mahkûm ettiklerini açıklamak zorundadır. Merkez Bankası Başkanı iş dünyasını mal ve döviz stokçuluğuyla suçlarken; “90 milyar dolar bankalarda parası var şirketlerin. 20 milyar dolar da yurtdışında, bunlar kayıtlı. Şirketlerin yurtdışında kayıtsız 500 milyar doları var deniyor. Yüzde 90’ı yalan olsa yüzde 10’u doğru olsa 50 milyar dolar” dedi. İSO Başkanı Erdal Bahçivan ise bu suçlamalara itiraz ederek; “Çok tehlikeli ithamlarda bulunuyorsunuz” karşılığını verdi.

Öncelikle böylesine ağır bir ekonomik belirsizlik ve öngörülemezlik ortamında hâlâ 90 milyar dövizini banka sisteminde, kayıt altında tutanları suçlamak değil teşekkür etmek gerekir. İktidarın sürekli döviz bozdurma baskısına karşı, her an dövizlerine el koyulacağı endişesiyle pekâlâ bu paralarını çekip şirket kasasında da tutabilirler.

İhracatçının dövizinin yüzde 40’ına MB el koyarken, reeskont kredisi talep eden işletmelere yüzde 30 döviz bozdurma ve bir ay döviz almama taahhüdü şart koşulurken, ekonomi yönetiminin yarın ne yapacağı bilinmez iken milyarlarca dolarını bankada, sistem içinde tutanları tehdit eden bu yaklaşım nasıl bir zihniyettir? Kaldı ki, bir Merkez Bankası Başkanı dedikoduyla değil somut veriyle konuşur. Şirketlerin yurt dışında 500 milyar dolarının olduğunu söylediğini, bunun yüzde 10’u bile gelse 50 milyar dolar edeceğini ifade eden bir MB Başkanının söylenti ve dedikodu yayan piyasa spekülâtöründen farkı kalmaz.

Bunun da ötesinde gerçekten yurt dışında şirketlerin 500 milyar doları varsa önce neden bu paranın ülkede değil de yurt dışında tutulduğu, iktidara ve ekonomi yönetimine, kendilerine niçin güvenilmediği bizzat Cumhurbaşkanı Erdoğan, Merkez Bankası Başkanı ve Hazine-Maliye Bakanı tarafından sorgulanmalı, nerede yanlış yaptıklarını düşünmeliler.

İktidar medyası ve iktidara yakın ekonomi yazarları MB Başkanının ithamları üzerine yazdıkları yazılarda iş insanlarının ucuz krediyle aldıkları dövizleri hesaba yatırmaksızın ‘bankalardaki özel kiralık kasalarda tuttuklarını ya da yurt dışına transfer ettiklerini’ dile getirdiler. Merter’deki bir bankada kiralanan kasanın açıldığı ve içinden 1 milyon 100 bin euro çıktığı yazıldı.

Kişiyi özel kiralık kasanın açılması en baştan hukuksuz bir uygulama. İktidar medyasında bunun gündeme getirilmesi ve suçlamada bulunulması, iktidarın iş insanlarını, kişileri, vatandaşları ve varlıklarını takip ettiğini, bir yanıla MB Başkanının ‘listeler elimizde’ tehdidini doğrular nitelikte. Yine iktidara yakın bir başka gazetenin bankalardaki 240 milyar dolarlık döviz mevduatını manşetine taşıyarak bu döviz hesaplarını suç ve sahiplerini suçlu gibi göstermesi serbest kambiyo rejimiyle, serbest piyasa ekonomisiyle bağdaşmayan yaklaşımlar.

Merkez Bankası Başkanları ve ekonomi yönetimlerinin en önemli niteliğinin iş dünyası ve piyasalarla güven sağlamak, işleyişi şeffaf ve öngörülebilir kılmaktır. Oysa Merkez Bankası Başkanının önceki hafta İSO, geçen hafta da TOBB’da iş insanlarıyla bir araya geldiği toplantılardaki tavır ve söylemi tamamıyla ‘korku salma, tehdit etme, itham ve suçlama’ şeklinde. Bu kötü iletişim stratejisinin ekonomide daha büyük kaos ve güvensizliğe yol açması hiç de şaşırtıcı olmayacaktır.

İKTİDAR, AMASYA-TAŞOVA-ÇAMBÜKÜ’NDE YENİ BİR KATLİAM KARARINI UYGULAMAYA KOYUYOR!

Tarım ve hayvancılıkta 20 yıldır bilinçli şekilde sürdürülen üretimden soğutma politikalarının son örneği, Amasya-Taşova-Çambükü’nde sulu ve kuru tarım, hububat-sebze-meyve üretimi, küçük ve büyükbaş hayvanla besicilik yapılan tarım arazileri ve meralar üzerine Organize Sanayi Bölgesi (OSB) kurarak, buradaki binlerce üreticiyi yerlerinden yurtlarından etme kararıdır!

Türkiye Ziraat Odaları Birliği’nin (TZOB) 2022’den bu yana 3 milyon hektardan fazla tarım arazisinin kaybedildiği, atıl kaldığı uyarılarına ve özellikle verimli tarım arazileri, meralar-otlaklar üzerine OSB kurma, imara-yapılaşmaya açmaktan vazgeçme çağrılarına kulak tıkayan iktidar, yeni bir katliam kararını uygulamaya koyuyor. Köylerinden, arazilerinden, bahçelerinden, büyük ve küçükbaş hayvanlarından kopararak üretimsizliğe, göçe

zorlanan binlerce köylüyü mağdur edecek imar planı değişikliğiyle kurulacak Amasya'nın 5'inci OSB'si, Taşova ve 63 köyünü yoksulluğa mahkum edecek. Gelecek 10 yılda 5 bin yeni istihdam yaratacağı belirtilen OSB aksine 10 yılda milyarlarca dolarlık tarım ve hayvancılık üretiminin yok edilmesinden doğacak kayıplarla, milyarlarca dolarlık tarımsal-hayvansal ithalata, döviz kaybına, bölgede kitlesel yoksullaşmaya sebep olacak. Daha önce Dörtüol mevkii olarak adlandırılan bölgedeki hazine arazisi üzerinde kurulması planlanan OSB'nin yeri Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın geçen yıl yaptığı imar değişikliği planıyla Çambükü ve civarındaki tarım arazileri, köye ait meralar mera vasfından çıkartılarak OSB arazisine katıldı. Kurulacak 5'inci OSB'ye itiraz eden köylüleri temsilen imza atmayı reddeden Çambükü köyünün seçilmiş muhtarı İlyas Çelep ile köy ihtiyar heyeti üyeleri Kaymakamlık tarafından azledilerek yerlerine il özel idaresinden kayyum atandı. Bu hukuksuz işlemin iptali için idari yargıya başvuran muhtar ve ihtiyar heyeti üyeleri dava sonucunu beklerken Yüksek Seçim Kurulu (YSK), Çambükü Köyü Muhtarlığı ve İhtiyar Heyeti için 25 Eylül 2022 Pazar günü seçim yapılmasına karar verdi. Tarım arazilerini ve meralarını kaybetmekle yüz yüze kalan köylüler devletten, teşvik destek değil, OSB'nin tarımsal-hayvansal üretim yapılmayan kıraç bölgede kurulmasını ve kendi üretim alanlarının muhafaza edilmesini istiyor. Rusya-Ukrayna savaşıyla tarımsal ürünler ve üretimin ne kadar hayati ve stratejik olduğu somut şekilde kanıtlanmasına karşılık iktidar hâlâ büyük bir aymazlık içinde.

İktidara bir kez daha çağrıda ve uyarıda bulunuyorum; Amasya-Taşova ve Çambükü'ndeki OSB projesinde köylünün verimli arazisinden, meralarından, otlaklarından elinizi çekin, tarım ve hayvancılığı daha fazla katletmekten vazgeçin! Üreticinin arazisini gasp etmeksizin, OSB'yi ilk planlandığı haliyle hazine arazisi üzerinde kurun! Halkın oylarıyla seçilen ve köylünün hakkını savunan muhtar ve ihtiyar heyeti üyelerini derhal görevlerine iade edin!

GIDA VE BESLENME KRİZİ Mİ GELİYOR!

Dünyada gıda fiyatları düşüşe geçerken Türkiye'nin temmuz rakamlarıyla yüzde 95'e çıkan gıda enflasyonunda ilk 5 ülke arasına yükselmesi, gıda ve beslenme krizinin habercisi. İktidarın kendi yanlışlarını gizlemek için öne sürdüğü Rusya-Ukrayna savaşı, küresel fiyat artışları vb. bahaneleri tutarsız ve anlamsızdır. Enflasyon Rusya'da yüzde 15,9, Ukrayna'da yüzde 21,5!

Yıllardır TÜİK'ten önce her ayın birinde enflasyon verisi açıklayan İstanbul Ticaret Odası (İTO) temmuzda yıllık enflasyonu yüzde 99,1 olarak hesaplarken, bağımsız akademisyenlerden oluşan Enflasyon Araştırma Grubu'nun temmuz verisi yıllık yüzde 176,04. Bugüne kadar TÜİK ile İTO rakamları arasında çok cüzi farklar ya da başa baş durum söz konusu olmasına karşılık temmuz itibarıyla İTO-TÜİK verilerindeki fark yaklaşık 20, ENAG-TÜİK farkı 97 puana çıktı! TÜİK'e göre enflasyon temmuzda aylık yüzde 2,37, yıllık yüzde 79,60 oranında arttı. Üretici enflasyonu ise temmuz itibarıyla aylık yüzde 5'in üzerinde artışla yıllık yüzde 144,67'ye ulaşırken TÜFE-ÜFE farkı 65 puanla bugüne kadar görülmemiş düzeyde açıldı. Yi-ÜFE'nin gösterdiği artış hızı, henüz tüketici fiyatlarına yansımayan 65 puanlık 'birikimli enflasyon stoku' olduğunu, önümüzdeki aylarda da TÜFE'deki artışın devam edeceğini ortaya koyuyor. Gıda enflasyonunun TÜİK'in 'karartılmış' resmi verilerinde bile yıllık yüzde 94,65'i bulması, giderek ciddi bir beslenme ve gıda sorunuyla karşı karşıya kalınacağını işaret ediyor. Yıllık yüzde 95'e çıkan nominal gıda enflasyonu gıda fiyatı artışlarında Türkiye'yi dünyada 4'üncülüğe taşıırken, TÜFE-Gıda Enflasyonu farkından oluşan gerçek gıda enflasyonunda ise dünya 5'incisi. Türkiye'nin üzerindeki 4 ülke ağır iflas, kıtlık, yokluk, sefalet ve sosyal kargaşa içindeki ya da ambargo-yaptırım altındaki ülkeler. Birleşmiş Milletler (BM) Dünya Gıda Örgütü'nün (FAO) küresel Gıda Fiyat Endeksi haziran ayında yüzde 2,3, temmuz ayında ise yüzde 8,6 gerilediğini açıkladı. İktidarın iki aydan bu yana düşüşe geçen küresel gıda fiyatlarını gerekçe göstererek enflasyona bahane üretme tezi geçerliliğini yitirdi. Resmi gıda enflasyonunun yüzde 95 olması, önümüzdeki aylarda ciddi bir gıda krizi-kıtlık ihtimalini gündeme getiriyor. İktidar, Fiyat İstikrar Komitesi'ni, Gıda Komitesi'ni toplayarak kışa dönük ithalat, stok çözümleri arıyor ancak döviz kıtlığı, rezervlerin tüketilmiş olması krizi büyütüyor.

Geçen yılın temmuz ayında politika faizi yüzde 19 iken TÜFE yıllık yüzde 18,95, Yi-ÜFE yüzde 44,92 ve dolar/TL 8,61 idi. Eylül ayından itibaren başlatılan faiz indirimleriyle iktidarın iddia ettiğinin tam aksi gerçekleşti. 7 aydır sabit tutulan politika faizine rağmen enflasyon ve kurlardaki yükselişle, TÜFE yüzde 79,60'a, Yi-ÜFE yüzde 144,61'e, dolar/TL 17,92'ye çıktı. Rusya-Ukrayna savaşının şubat sonunda başladığı göz önünde tutulduğunda, iktidarın ardına sığınmaya çalıştığı bu bahanenin tutarsızlığı daha da somutlaşıyor.

TCDD HOLDİNGLEŞTİRİP PARÇALAYARAK SATMA HAZIRLIĞI

İktidar, Hazine ve Milli Emlak'a ait arazilerin yangından mal kaçırıcısına satışına devam ederken, şimdi de Devlet Demiryollarını (TCDD) holdingleştirip parçalayarak satma hazırlığında. Kamu-Özel İş Birliği modeliyle yük ve yolcu taşımacılığının, hızlı trenlerin, TCDD limanlarının satışı öngörülmüyor!

Türk Telekom'da (TT), PTT ve Telefon-Telekomünikasyonun ayrılmasıyla yapılan özelleştirmenin Lübnanlı Hariri ailesine servet transferi ve borçların Türkiye'ye yıkılmasıyla sonuçlanan milyarlarca dolarlık fiyaskonun ardından şimdi aynı tezgâh TCDD için hazırlanıyor. TT'yi Varlık Fonu'na alarak şimdi Katar ya da BAE'ye satma hazırlıkları yapan iktidarın TCDD için açıkladığı plan, ülkemizin demiryolu taşımacılığı ve ulaşım stratejisinin temelden çökertilmesine yol açacak bir aymazlıktır. Ülkenin en stratejik limanlarını İHALESİZ olarak 49 yıllığına yabancı ülkelere, şirketlere devretmeyi içeren düzenleme nihayet Anayasa Mahkemesi'nde 'oy birliği' ile iptal edildi. Ulaştırma ve Altyapı Bakanı TCDD için altında çeşitli şirketlerin olacağı holdingleşme modeli hazırladıklarını, TCDD Holding çatısı altında yer alan Taşımacılık A.Ş. üzerinden demiryolu hatlarının işletme hakkı devriyle özelleştirileceğini belirtiyor. Şu anda hızlı tren, banliyö trenleri, Marmaray, Başkentray gibi ulaşım hatları Taşımacılık AŞ'ye devredilmiş durumda ve bu şekilde işletiliyor. Yolcu ve Yük taşımacılığı, vagon ve konteyner şirketleri, TCDD'ye ait limanlar için ayrı şirketler kurularak özelleştirilmesi, işletme hakkı devri vb. hazırlıklar yapılıyor. Oysa Avrupa başta olmak üzere pek çok ülkede tam aksine demiryolu taşımacılığında devlet ağırlıkla yatırım ve planlamalara hız verildi. Fransa hükümeti geçen ay devreye aldığı bir demiryolu ulaşım programıyla Fransa Devlet Demiryollarını ulaşımında öne çıkartmayı hedefliyor. Eski yolcu vagonları hurdaya atılmaksızın, modernize ediliyor, yenileniyor ve servise sokuluyor. Avusturya benzer yöntemlerle devlet demiryolu taşımacılığında yeni atılımlar planlıyor. 1980'li yıllarda özelleştirmenin öncülüğünü yapan İngiltere'de bile Margaret Thatcher döneminde özelleştirilen elektrik, gaz, demiryolu şirketleri yeniden kamuya geçti. COVID19 salgını pek çok ülkede devlet kurumlarının ne kadar hayati önemde olduğunu herkese hatırlattı ve devletleşmeye, kamulaştırmaya dönüş dalgası hızlandı.

Bu 'elde avuçta ne varsa sat gitsin' zihniyetinin son halkası TCDD. Ancak artık yolun sonuna geldiğini gören iktidarın 'Benden sonrası tufan' anlayışıyla, hız verdiği kaptı-kaçtı satışların, devirlerin, imtiyazların hepsi iktidar değişikliğinde millete geri dönecek. İktidarın gidici olmanın telaşıyla, kendisine yakın küçük bir azınlığa milletin taşınır-taşınmaz varlıklarını, kaynaklarını satma, devretme ve servet aktarmasının hesabı tek tek çıkartılacak. Milletin olan yine milletin olacak.

KAYITLI İŞSİZ SAYISI YILLIK BAZDA YARIM MİLYON KİŞİ ARTTI

İŞKUR verilerine göre kayıtlı işsiz sayısı Temmuz'da aylık 29 bin kişi azalırken, yıllık bazda 542 bin kişi arttı. Kayıtlı işsiz sayısı bir önceki yılın aynı dönemine göre ise yüzde 18,1'lik artış gösterdi.

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) Temmuz ayı, aylık istatistik bültenini yayımladı.

Buna göre İŞKUR Temmuz'da 84 bin 180 kişiyi işle buluştururken, yıllık bazda işsizlik sayısı arttı.

Temmuz ayında İŞKUR'a kayıtlı işsiz sayısı bir önceki aya göre yüzde 0,8 azalış göstererek 3 milyon 538 bin 276 kişi oldu. Bu sayı, 2021 Temmuz ayında ise 2 milyon 995 bin 607'yd. Buna göre son 1 yılda kayıtlı işsiz sayısı yüzde 18,1'lik artış gösterdi.

Temmuz ayı verilerine göre, kayıtlı işsizlerin yüzde 51'ini erkekler yüzde 49'unu da kadınlar oluşturdu. İşsizlerin yüzde 36'sının 15-24 yaş arasında yer aldı.

İŞKUR'a kayıtlı işsiz sayısı yıllık 3 milyon 538 bin 276 kişi olarak yer aldı. İşsizlerin yüzde 21'ini kadınlar, yüzde 15,5'ini erkekler oluşturdu.

Temmuz ayında İŞKUR aracılığıyla 51 bin 202'ü erkek, 32 bin 978'i kadın olmak üzere 84 bin 180 kişi işe yerleşti. 2022 yılı Ocak-Temmuz döneminde ise 823 bin 187 işe yerleştirmeye aracılık edildi.

Temmuz ayında İŞKUR'un işverenlerden aldığı açık iş sayısı 154 bin 619 oldu. 2022 yılı Ocak-Temmuz döneminde ise 1 milyon 329 bin 398 açık iş alındı.

TÜRKİYE'DEKİ ENERJİ KRİZİNİN NEDENİ TÜRK LİRASI'NDAKİ DEĞER KAYBI VE İKTİDARIN UYGULADIĞI YANLIŞ POLİTİKALAR...

Kış öncesi Avrupa ülkelerinin enerji krizine karşı pek çok önlem almaya başladı. İktidar enerji krizi her yerde diyerek kendi yanlış politikalarını perdelemek istiyor. Türkiye'deki enerji enflasyonu AB üyesi ülkelerin üç katı. Kışın doğalgazda herhangi bir arz güvenliği sıkıntısı yaşanmaması için spot LNG anlaşmalarının şimdiden yapılması gerekiyor.

Kış aylarında olası bir enerji krizine karşı AK Parti iktidarı "Kriz her yerde" söylemiyle sorumluluğu kendi üzerinden atmaya çalışıyor.

‘Kriz Her Yerde’ Söylemi Yanlışları Perdelemek İçin

AK Parti iktidarı; ‘Rusya-Ukrayna savaşıyla küresel enerji krizinin Türkiye’yi de etkilediği söylemini’ kendi yanlışlarını ve beceriksizliğini örtme amacıyla kullandığı bir perdeye dönüştürdü. Avrupa ülkeleri kamulaştırma, vergi yükünün düşürülmesi ve kamuda tasarruf tedbirlerini gündeme alırken; Türkiye’de ise milyonlarca vatandaşın faturasını ödeyemediği için enerji kesintileri yaşamaktadır. Bu bağlamda kış aylarında olası bir arz güvenliği sıkıntısı yaşanabileceği endişeleri her gün dile getirilmektedir. Avrupa ülkeleri çeşitli önlemler alırken; Türkiye’de ise bugüne kadar depoların dolu olduğu söylemi dışında kapsamlı bir adım atılmış değil.

Türkiye’deki Artış, Ab Ortalamasının 3 Katı

Avrupa’da enerji fiyatlarına ilişkin Avrupa İstatistik Ofisi’nin (Eurostat) verileri akaryakıt, elektrik ve doğalgazda en çok artışın Türkiye’de olduğunu ortaya koyuyor. Eurostat’ın nisan ayında açıkladığı Harmonize Tüketici Fiyatları Endeksi’ne göre (HICP) Türkiye’deki enerji enflasyonundaki yıllık artış oranı Avrupa Birliği’ndeki ortalama oranın 3 katını aştı. Elektrik, doğal gaz ve akaryakıt fiyatlarındaki değişimi gösteren yıllık enerji enflasyonu Şubat 2022’de Türkiye’de yüzde 97 olurken AB’de yüzde 29 oldu.

Türkiye’deki Krizin Nedeni Liradaki Değer Kaybı

Türkiye’de enerji krizinin temel nedeni; iktidarın yanlış ekonomi ve para politikaları nedeniyle Türk Lirası’ndaki olağanüstü değer kaybından kaynaklanmaktadır. AKP’nin yaklaşık 10 yıl önce ucuz ve kaliteli olacağı vaadiyle özelleştirdiği elektrik sektörü bugün son dönemde yaşanan döviz krizinin de etkisiyle büyük bir finansal açmaz yaşamaktadır. Sektörün kamuya yapması gereken ödemeleri gerçekleştiremediği; ulusal tarife ile maliyetler arasındaki fark nedeniyle de büyük bir borç yükü yaşadığı bilinmektedir.

Türkiye’de Enerji Politikası Yanlış Kurgulandı

Türkiye’nin yaşadığı enerji krizinin bir diğer nedeni ise AK Parti iktidarının elektrik üretiminde yıllar içinde yerli ve yenilenebilir kaynaklara yeteri kadar önem vermemesinden kaynaklanmaktadır. Enerji politikasının yanlış kurgulanması nedeniyle bugün Türkiye’nin elektrik üretiminin neredeyse yarısı ithal girdili santrallerden yapılması maliyetleri artırmaktadır. İthal kömür ve doğalgaz santrallerindeki üretimin maliyeti doğrudan döviz kuruna bağlı bir yapıdadır. Kış aylarında ithal girdili santrallerden üretimin artacağı düşünüldüğünde elektrikte maliyetlerin daha da artacağı açıktır.

Kriz Yönetimi ‘Yaptım Oldu’ Anlayışında

Kış aylarında yaşanması beklenen enerji krizine karşı iktidarın bugüne kadar ne gibi çalışmalar yaptığı tam olarak bilinmemektedir. Dolayısıyla enerji sektörü bileşenleri de iktidarın krize karşı kapalı kapılar ardında ne gibi önlemler alacağı konusunda bilgiye sahip değildir. Krize yönelik günü kurtarmaya yönelik politikalar oluşturmak yerine tüm sektör paydaşlarının katılımıyla şeffaf bir şekilde ortak kararlar alınması gerekmektedir.

LNG Alımı İçin Kesinlikle Geç Kalınmamalı

Kış döneminde Rusya’nın Avrupa’ya gaz akışını kısıması ya da kesmesi durumunda spot piyasadaki sınırlanmış doğalgazı (LNG) almak için Avrupa ülkeleri sıraya girecektir. Bu kapsamda LNG alımı için kış öncesi bütün kontratlar yapılması çok önemlidir. LNG alımı için girişimler kış aylarına kesinlikle bırakılmamalıdır. Avrupa ülkelerinin talebinin artması nedeniyle yeterli finans olsa bile kış aylarında spot piyasadaki LNG bulamama ihtimali vardır.

Yenilenen Kontratlarla Alım Maliyeti Yükseldi

Türkiye 2021 yılında yaklaşık 60 milyar metreküp doğalgaz tüketti. Türkiye’nin ithal ettiği doğalgaz önceki yıllarda imzalanan petrole dayalı alım formülü olan uzun dönemli kontratlar ve spot LNG alımı ile karşılanıyor. 2021 yılında bazı kontratlar yenilenirken; iktidarın yanlış ithalat politikası nedeniyle doğalgazın alım maliyetinde son dönemde fahiş bir şekilde artan spot LNG fiyatının etkisi de artırılmıştır. Kontratlarda spot LNG etkisi yüzde 12’den yüzde 48’e çıkmıştır. Bu durum da Türkiye’nin doğalgaz alım maliyetini artırmaktadır.

CARİ DENGİ HAZİRAN AYINDA 3.46 MİLYAR DOLAR AÇIK VERDİ: 15 AYIN ZİRVESİ!

Cari işlemler açığı Haziran’da bir önceki yılın aynı ayına göre 2 milyar 269 milyon dolar artarak 3 milyar 458 milyon dolara çıktı. 12 aylık aylık cari işlemler açığı 32 milyar 667 milyon dolarla 15 ayın zirvesinde.

Türkiye'nin cari işlemler hesabı, Haziranda 3 milyar 458 milyon dolar açık verirken, 12 aylık cari açık 32 milyar 667 milyon dolar oldu. Buna göre, yıllıklandırılmış cari açıkta 15 ayın en yüksek seviyesi kaydedildi.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından açıklanan ödemeler dengesi verilerine göre, cari işlemler açığı, haziranda geçen yılın aynı dönemine kıyasla 2 milyar 269 milyon dolar artarak 3 milyar 458 milyon dolar düzeyinde gerçekleşti. Bunun sonucunda 12 aylık cari işlemler açığı 32 milyar 667 milyon dolara yükseldi.

Bu gelişmede, haziranda bir önceki yılın aynı ayına göre hizmetler dengesi kaynaklı girişlerin 2 milyar 508 milyon dolar artarak 4 milyar 24 milyon dolara yükselmesi ve birincil gelir dengesi kaynaklı çıkışların 105 milyon dolar azalarak 946 milyon dolara gerilemesine karşın, ödemeler dengesi tanımlı dış ticaret açığının 4 milyar 794 milyon dolar artarak 6 milyar 426 milyon dolara yükselmesi etkili oldu.

Çekirdek Açık 4.3 Milyar Dolar Fazla Verdi

Altın ve enerji hariç cari işlemler fazlası, geçen yılın haziran ayında 1 milyar 931 milyon dolar düzeyindeyken, bu yılın aynı döneminde 4 milyar 294 milyon dolara çıktı. Bu dönemde, hizmetler dengesi altında seyahat kaleminden kaynaklanan net gelirler, 1 milyar 702 milyon dolar artarak 2 milyar 728 milyon dolar düzeyinde gerçekleşti.

İkincil gelir dengesi kalemi, bu yılın haziran ayında 110 milyon dolar net çıkış kaydetti. Söz konusu kalemdaki çıkış, geçen yılın haziran ayında 22 milyon dolar düzeyinde olmuştur.

Öte yandan, mayıs ayına ilişkin cari işlemler açığı 6 milyar 468 milyon dolardan 2 milyar 568 milyon dolara revize edildi.

Haziranda doğrudan yatırımlardan kaynaklanan net girişler 950 milyon dolar oldu. Bu dönemde, portföy yatırımları 1 milyar 578 milyon dolarlık net çıkış kaydetti.

Alt kalemler itibarıyla incelendiğinde, haziranda yurt dışı yerleşikler, hisse senedi piyasasında 509 milyon dolarlık, devlet iç borçlanma senetleri piyasasında 218 milyon dolarlık net satış gerçekleştirdi. Bankalar ise yurt dışındaki tahvil ihraçlarıyla ilgili 16 milyon dolar net borçlandı.

Rezervlerde 1.96 Milyar Dolar Net Düşüş

Yurt içi bankaların yurt dışı muhabirlerindeki efektif ve mevduat varlıkları haziranda 416 milyon dolar net artış kaydetti. Yurt dışı bankaların yurt içindeki mevduatları, yabancı para cinsinden 638 milyon dolar ve Türk lirası cinsinden 5 milyon dolar olmak üzere toplam 643 milyon dolar arttı.

Bu dönemde yurt dışından sağlanan kredilerle ilgili bankalar 1 milyar 39 milyon dolarlık, genel hükümet 67 milyon dolarlık ve diğer sektörler 264 milyon dolarlık net geri ödeme yaptı.

Resmi rezervlerde haziranda net 1 milyar 960 milyon dolarlık düşüş yaşandı.

İŞSİZLİK VERİLERİNDE TÜİK YİNE İŞKUR'A YAKALANDI

İşsizlik verilerine TÜİK yine İŞKUR'A yakalandı. İŞKUR'a kayıtlı işsiz sayısı TÜİK'in resmi işsiz sayısını haziran ayında 27 bin kişilik farkla geçmiş oldu. TÜİK ile İŞKUR verileri arasındaki yıllık işsiz sayısındaki artış farkı dikkat çekici. İŞKUR'A iş başvurusu yapanları herhalde TÜİK istihdam ediyor. Aradaki bunca farkın başka izah edilebilecek bir yanı yoktur.

İŞKUR'A kayıtlı işsiz sayısı TÜİK'İN resmi işsiz sayısını geride bıraktı.

TÜİK'E göre kayıtlı işsiz sayısı Haziran ayında bir önceki aya göre 136 bin kişi azalarak 3 milyon 541 bin kişi oldu. İŞKUR'A göre aynı dönemde kayıtlı işsiz sayısı bir ayda 31 bin kişi artarak 3 milyon 568 bin oldu. Bir başka deyişle kendisine kayıtlı verileri açıklayan İŞKUR'un Haziran ayı işsiz sayısı, ankete dayalı verileri açıklayan TÜİK'İN resmi işsiz sayısını geçmiş oldu. TÜİK'İN acemi sihirbazlığı bu ayda kendini ele vermiş oldu. Ayrıca yine TÜİK verilerine göre geniş tanımlı işsiz sayısı Haziran ayında yüzde 20,4 olarak açıklandı. Geniş tanımlı işsizlik oranı ile dar tanımlı işsizlik oranı arasında ise tam iki katlık fark oluşmuş durumda.

İŞKUR'A iş başvurusu yapanları TÜİK istihdam ediyor.

TÜİK verilerine göre son bir yılda işsiz sayısındaki artış 30 bin kişi ile sınırlı. 2021 Haziran ayında 3 milyon 511 bin olan resmi işsiz sayısı, Haziran 2022'de 2 milyon 541 bine yükselmiş görünüyor. Lakin İŞKUR verilerinde ise yıllık işsiz sayısındaki artış bunun tam tersi. 2021 Haziran ayında İŞKUR'a kayıtlı işsiz sayısı 2 milyon 950 bin kişi iken kayıtlı işsiz sayısı Haziran 2022'de 3 milyon 568 bin kişiye yükselmiş olarak görülüyor. İŞKUR verilerine göre son

bir yılda kayıtlı işsiz sayısındaki artış 616 bin. Demek ki İŞKUR'A iş başvurusu yapanları TÜİK istihdam etmektedir. Aradaki yarım milyonluk farkın başka izahı yoktur.

İCRADAN SATILIK ÜLKE!

İpoteksiz toprak yok

Çiftçiye topraktan koparan AKP'nin tarım politikasının yarattığı dramatik tablo gün yüzüne çıktı. Toplam 1 milyon 533 bin tarım arazisi sahibinin arazileri bankalara ipotekli. Urfa'da 127 milyar metrekare, Konya'da ise 4 milyar metrekare büyüklüğündeki tarım arazisinin bankaya rehin bırakıldığı belirlendi. İpotek konulan tarım arazisi sahibi en fazla Konya'da.

İpotekli tarım arazilerinin illere göre dağılımı, tarım ve tarımla uğraşanların içinde bulunduğu dramatik tabloyu gözler önüne serdi. Hemen her kentte milyonlarca metrekarelik tarım arazisinin ipotekli olduğu, tarım arazisine bankalar tarafından ipotek konulan yurttaş sayısının 1 milyon 533 bin 579'a çıktığı belirlendi. Üzerinde ipotek bulunan tarım arazilerinin büyüklüğü itibarıyla Urfa, 127 milyar 760 milyon metrekare tarım arazisi ile ilk sırada yer aldı. Urfa'daki ipotekli tarım arazilerinin alanlarının, kentteki toplam tarım arazisi alanlarına oranının yüzde bin 59 olduğu bildirildi.

Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü'nün (TKGM) verileri, borç batağına saplanan, borcunu borçla kapatmaya çalışan çiftçilerin içler acısı halini ortaya koydu. Türkiye'nin 81 ilinde milyarlarca metrekarelik tarım arazisinin bankalara ipotekli olduğu belirlendi.

İPOTEKLİ TARIM ARAZİLERİNİN ALANLARININ İLDEKİ TOPLAM TARIM ARAZİSİ ALANLARINA ORANI (%)

Milyarlarca Metrekare

Toplam 127,7 milyar metrekarelik ipotekli tarım arazisi ile Urfa ilk sırada yer alırken 4 milyar 489 milyon 478 metrekarelik ipotekli tarım arazisi ile Konya ikinci sırada geldi. İpotekli tarım arazilerinin büyüklüğünün bazı kentlere göre dağılımı ise şöyle gerçekleşti:

- **Adana:** 1,2 milyar metrekare
- **Ankara:** 1,7 milyar metrekare
- **Eskişehir:** 1,2 milyar metrekare
- **İzmir:** 1 milyar metrekare
- **Yozgat:** 1,1 milyar metrekare

TKGM'nin tarım arazilerine ilişkin verilerinden en çarpıcı olanlarından biri ise ipotekli tarım arazilerinin kentlerdeki toplam tarım arazilerine oranına yönelik veri oldu. Urfa'daki ipotekli tarım arazilerinin toplam tarım arazisine oranı yüzde bin 59 olarak hesaplanırken Konya'daki toplam tarım arazisinin yüzde 23'ünün ipotekli olduğu belirtildi. Toplam 1,2 milyar metrekarelik ipotekli tarım arazisi bulunan Adana'da ise ipotekli tarım arazilerinin oranı yüzde 23,2 ile ifade edildi.

Takipteki kredilerin toplam kredilere oranının en yüksek olduğu iller

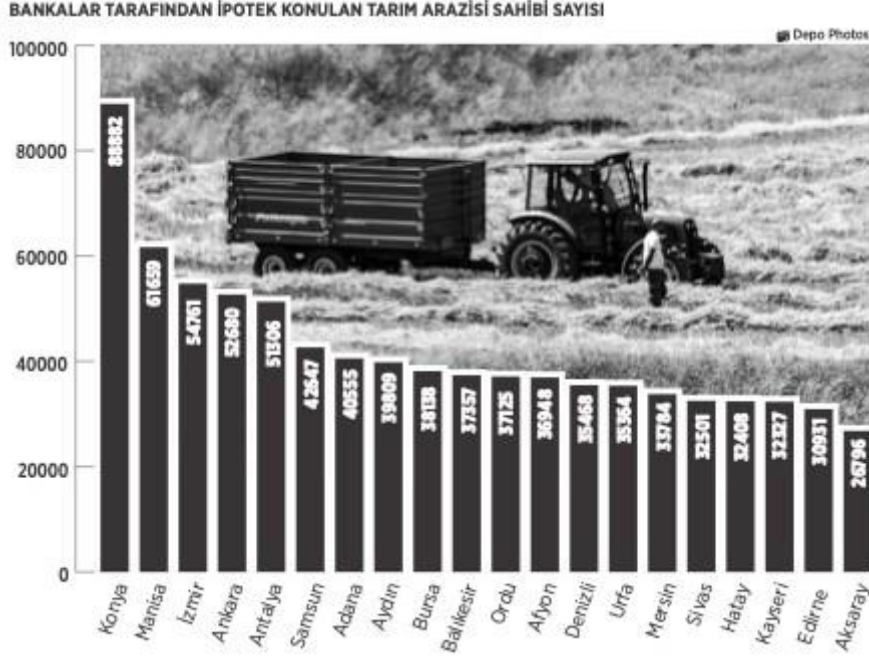
Trilyonluk Araziler

Tarım arazisi tapularına bankalar tarafından konulan ipoteklerin parasal değeri de hesaplandı. İpoteklerin parasal değeri, TKGM'nin, "TAKBİS'te yer alan ipotek bedelleri ile ilgili değerlendirme yapmak doğru sonuç vermeyebilir" notuyla paylaştığı verilere şöyle yansdı:

- Çanakkale: 52,9 trilyon TL
- Denizli: 70,5 trilyon TL
- Urfa: 1,7 trilyon TL
- Niğde: 201,2 milyar TL
- İzmir: 2,3 trilyon TL
- İstanbul: 624,7 milyar TL

Başkent'te 52 Bin Kişinin Arazisi İpotekli

Türkiye'nin üç büyük kenti Ankara, İstanbul ve İzmir'de bulunan ve tapusu üzerine bankalar tarafından ipotek konulan tarım arazisi sahibi kişi sayısı da paylaşıldı. Ankara'da 52 bin 980, İstanbul'da 10 bin 74, İzmir'de ise 54 bin 763 kişinin tarım arazisinin bankalara ipotekli olduğu kaydedildi.

İcra Dosyaları 1,5 Milyon Arttı

Tarım sektörünün bankacılık sistemine olan borçları hazıranda 16,8 milyar lira artarak 224,8 milyar liraya yükseldi. Sektörün borçlarında yılın ilk altı aylık döneminde ise 57,1 milyar lira artış oldu. Sektörün bu borçlarının 170,7 milyar lirası kamu bankalarına olan kredi borçlarından kaynaklanırken, özel bankalara olan borçları da 54 milyar liraya çıktı. Tarım sektörünün zamanında ödeyemediği için bankaların yasal takibe aldığı kredi miktarı ise 3,6 milyar lira olarak gözüküyor.

Öte yandan Ulusal Yargı Ağı (UYAP) üzerinden alınan verilere göre bu yıl 1 Ocak – 5 Ağustos günleri arasında icra ve iflas dairelerine UYAP üzerinden toplam 5 milyon 379 bin yeni dosya geldi. 3 milyon 892 bin dosya ise sonuçlandırıldı. Yeni gelen dosya sayısı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 26,2 oranında arttı. İcra dairelerinde derdest bulunan dosya sayısı ise son bir yılda 1 milyon 466 bin adet artarak 5 Ağustos itibarıyla 24 milyon 53 bine çıktı.

KAMU BANKALARI EMEKLİLERE VERİLEN PROMOSYONLARI YENİDEN GÜNCELLEMELİDİR

Özel bankalar emeklilere 7.000,-TL'ne varan promosyon ödemesinde bulunurken kamu sermayeli Ziraat Bankası, Halkbank ve Vakıfbank emeklilere özel bankalarca ödenen promosyonun çok altında ve en fazla 750,-TL promosyon ödemektedir. Kamu bankalarının yapılan düşük ödemeler bu enflasyon ortamında kabul edilemez. Kamu bankaları promosyon ödeme tutarlarını yeniden gözden geçirmelidir.

Kamu bankaları düşük promosyon oranlarını güncellemelidir.

SGK protokolü gereği bankaların kredi riski bulunan emeklilerin maaşlarını taşımalarına engel olma hakkı bulunmaktadır. Özel bankalar emeklilere 7.000,-TL'ne varan promosyon ödemesinde bulunurken kamu sermayeli Ziraat Bankası, Halkbank ve Vakıfbank emeklilere özel bankalarca ödenen promosyonun çok altında ve en fazla 750,-TL promosyon ödemektedir.

SGK protokolü gereği kredi borcu bulunan emeklilerin maaşlarını başka bir bankaya taşıyamaması nedeniyle bu bankalara kredi borcu bulunan emeklilerimiz maaş aldıkları kamu bankalarının düşük promosyonuna mecbur bırakılmakta, neredeyse bir emekli maaşı tutarındaki promosyon ödemesinden mahrum kalmaktadırlar.

Yeni bir düzenleme yapılması şart.

Asgari ücret altında maaş alan emeklilerimiz banka promosyonları ile bir nebze olsun enflasyon karşısında kendilerini korumak istemektedirler. Milyonlarca emekliye maaş ödemesi yapan kamu bankalarının şu an emeklilerimize sundukları promosyon tutarları, özel bankaların kat be kat altındadır.

Milyonlarca emekliye maaş ödemesi yapan kamu bankalarının emekli promosyon tutarını özel bankalar seviyesine çıkarması ve SGK'nın gerekli düzenlemeyi yaparak promosyon artışlarını bir kritere bağlaması gerekmektedir.

TEK ADAM SİSTEMİNDE MİLYONER SAYISI YÜZDE 323 ARTTI

4 yıllık Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemindeki yaşanan gelir eşitsizliği dikkat çekici. Bolluk ve refah diye sunulan tek adam sistemi 4 yılın sonunda; asgari ücretliyi, memuru, çiftçiyi, emekliyi, esnafı açlık ve yoksulluğa mahkum ederken bir avuç zengini daha fazla zengin etti. **Aradan geçen 4 yılın sonunda tek adam sisteminde milyoner sayısı yüzde 323 oranında artarken, milyonerlerin mevduatları ise yüzde 339 oranında arttı. Yoksuldan alan zengine veren Kur Korumalı Mevduat sistemi ise bu yılın ilk 6 ayında 150 bin yeni milyoner yarattı.**

Tek adam rejiminde milyoner sayısı %323 arttı.

Yıl	Mudi sayısı yurt içi	Mudi sayısı yurt dışı	Toplam Mudi sayısı	Toplam mevduatı
2018 Haziran	143.128	15.354	158.482	1 Trilyon 22 milyar TL
2022 Haziran	607.990	63.924	671.914	4 Trilyon 490 Milyar TL.

Kaynak; BDDK

AKP Genel Başkanı bundan 4 yıl önce Cumhurbaşkanlığı Hükümet sisteminin herkes için refah ve bolluk getireceğini söylemişti. 4 yılın sonunda refah sadece bir avuç milyoner için gelmiş oldu.

2018 Haziranında bankalarda 1 milyon TL ve üzeri hesaba sahip olan kişi sayısı 158 bin 482 kişi iken 2022 Haziran ayı itibarıyla bu sayısı 671 bin 914 kişiye yükseldi. Resmi verilerde dahi 17 milyondan fazla kişi yoksulluk koşullarında yaşarken, asgari ücret açlık sınırının altında son 4 yıldır demir atmışken, tek adam sisteminin 4 yılı sonunda milyoner sayısı yüzde 323 oranında arttı.

Toplam mevduatları 4 Trilyon TL'yi aştı.

Aradan geçen 4 yılın ardından milyonerler toplam mevduat değeri 4 trilyon 490 milyar TL'yi buldu. Haziran 2018'de milyonerlerin toplam mevduat değeri ise 1 trilyon 22 milyar TL idi.

Milyonerlerin toplam mevduat değerindeki artış başkanlık sisteminde bugüne kadar yüzde 339 oranında arttı.

KKM 150 bin yeni milyoner yarattı.

Geçtiğimiz yılsonunda uygulamaya geçen Kur Korumalı Mevduat sistemi bu yılın ilk 6 ayında 150 bin yeni milyoner yaratmış oldu. 2021 Aralık ayı itibarıyla hesaplarında bir milyon TL ve üzeri parası olanların milyonerlerin sayısı 521 bin 609 kişi iken KKM ile aradan geçen 6 ay içerisinde bu sayı 671 bin 914 kişiye çıktı. Asgari ücretliden, esnaftan, çiftçiden, memurdan alıp bir avuç zengine veren bu sistem 150 bin yeni milyoner yaratmış oldu.

AKARYAKITTA VERGİ YÜKÜ 9 AYDA 4,5 KAT ARTTI

Benzin ve mazotta "indirim" diye "müjde" verdiklerini sanan AKP iktidarı ve yandaş medyası son 9 aydır yaşanan gerçeklerden ve halktan ne kadar kopuk olduklarını bir kez daha gösterdiler. Kasım ayından bu yana;

Benzin zam geldikçe vergi yükü 4,3 kat arttı.

Mazotta ise vatandaşın vergi yükü zam geldikçe 4,4 kat arttı.

Enerji faturalarında her zammın, beraberindeki içtenden ipliğe her şeye yapılan zamların sorumlusu AK Parti iktidarındır.

AK Parti iktidarının başta faiz, kur ve enflasyonla mücadeledeki basiretsizliği ve beraberindeki yanlış ekonomi politikaları, TL'deki değer kaybı her geçen gün artırdı. TL, güneş görmüş kar gibi eridi. Dünyanın en hızlı değer kaybeden para birimi oldu. AK iktidarı TL'yi pula çevirdi.

Başta enerji olmak üzere ithalat kalemlerinde zamlara yol açtı.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

İŞTE AK PARTİ İKTİDARI ZAMLARINA ÖRNEK:

	2 MART 2022	8 AĞUSTOS 2022	DEĞİŞİM ORANI %
BRENT	95.94 \$	94.12 \$	- 1,9
\$	14.02 TL	17.92 TL	27,8
BENZİN/LT	16.65 TL	20.18 TL	21,2
MOTORİN/LT	16.19 TL	23.52 TL	45,2

Uluslararası piyasalarda petrol fiyatları yani BRENT petrol fiyatı son 5 ayda yaklaşık yüzde 2 oranında düştü. Aynı süreçte TL, \$ karşısında yaklaşık yüzde 30 değer kaybetti. Türkiye'de akaryakıt fiyatlarını belirleyen bu unsurlardaki değişimler;

son 5 ayda
#benzin yüzde 21,2
#mazot yüzde 45,2
ZAMLARI AK Parti iktidarı tarafından yapıldı.

	VERGİSİZ (a)	ÖTV (b)	KDV MATRAHI (a+b)	KDV %18 (c)	POMPA FİYATI
BENZİN LT/TL	14,5726	2,5265	17,099	3,077	20,18
MAZOT LT/TL	17,8763	2,0559	19,932	3,587	23,52

AKARYAKITTAN ALINAN VERGİ - 8 Ağustos 2022			
	POMPA F. TL	VERGİ LT/TL	%
BENZİN	20,18	5,6035	27,76
MAZOT	23,52	5,6429	23,99

AKARYAKITTAN ALINAN VERGİ - 9 Kasım 2022			
	POMPA F. TL	VERGİ LT/TL	%
BENZİN	8,49	1,3	15,31
MAZOT	8,27	1,26	15,23

Kasım ayından bu yana

Benzin zam geldikçe vergi yükü 4,3 kat arttı.

Mazotta ise vatandaşın vergi yükü zam geldikçe 4,4 kat arttı.

AK Parti iktidarının akaryakıtta yaptığı her zam vatandaşın cebinden katlanarak artan vergi olarak çıktı.

ELEKTRİK ŞİRKETİ KAMUYU ÇARPTI

Elektrik dağıtım şirketlerine yapılan "Genel Aydınlatma Ödemesi" altı ayın sonunda geçen yılın tamamının toplamını geçti. 2021 yılında 3,6 milyar TL ödenen şirketlere, bu yılın yarısında 3,8 milyar TL aktarıldı.

Yurttaş yüksek elektrik faturalarıyla canından bezdiren elektrik dağıtım şirketlerine, "Genel Aydınlatma" için yüz milyonlarca lira para aktarıldı. Şirketlere bu yılın ilk yarısında yapılan ödemelerin toplamı 4 milyar TL'ye yaklaştı.

Bu yılın Ocak-Haziran döneminde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı bütçesinden, "Genel Aydınlatma" adı altında yapılan ödemeler elektrik fiyatlarındaki ölçsüz artışı da ortaya koydu.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, 2022 yılına 3 milyar 386 milyon 68 bin TL'lik mal ve hizmet alım ödeneği ile başladı. Ancak hesap çarşıya uymayınca, "Mal ve Hizmet Alım" kalemi için ayrılan başlangıç ödeneğinin tamamına yakını yılın ilk yarısında tüketildi. Bakanlık, Ocak-Haziran döneminde 3 milyar 807 milyon 791 bin TL'lik mal ve hizmet alım giderine imza atarken bu tutarın 3 milyar 797 milyon 428 bin TL'sini, elektrik dağıtım şirketlerine yapılan genel aydınlatma ödemeleri oluşturdu. Fahiş ödemenin ardından, bakanlığın 2022 yılının tamamı için ayırdığı ödeneğin yüzde 98'i kasadan çıktı.

Öngörüler Tutmadı

Bakanlığın, Temmuz-Aralık 2022 dönemine yönelik beklentileri de Mali Durum ve Beklentiler Raporu'nda yer aldı. Şirketlere yapılan ödemenin bakanlığın bütçesini alt üst ettiğini gözler önüne seren tespitler şöyle: “Bakanlığımız Enerji İşleri Genel Müdürlüğü, 2022 yılı bütçesindeki tüketime yönelik mal ve malzeme alımları tertibinde yer alan ülkemiz geneli sokak, cadde ve park (genel aydınlatma) aydınlatma gideri harcamalarının yılsonunda beklentilerin üzerinde gerçekleşeceği öngörülerek ilgili tertipteki ödeneğin yılsonu itibarıyla gerçekleşme oranının yaklaşık yüzde 268 olacağı tahmin edilmektedir.”

EPDK, YENİLENEBİLİR ENERJİ SEKTÖRÜNE DARBE VURACAK DÜZENLEME HAZIRLIYOR

Düzenleyici ve denetleyici bağımsız kurum olması gereken Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK), AK Parti ilçe başkanlığı gibi çalışıyor ve enerji lobilerine teslim olmuş durumda. Türkiye'nin geleceği yenilenebilir enerji kaynaklarının önüne engeller koyan EPDK, yenilenebilir enerji sektörüne darbe vuracak hazırlıklar peşinde...

EPDK'nın Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik hazırlığında. EPDK'nın bu değişiklikle kendi elektrik enerjisini üretmek amacıyla yatırım yapanlar, tüketiminden fazla üretim yaptığı takdirde ürettiği fazladan elektriği sisteme bedelsiz olarak, yani bedava olarak aktarmak zorunda bırakılacak.

Yenilenebilir Enerji Yatırımları Duracak

EPDK tarafından hazırlanan yönetmelik hükmünün taslağı; **“12/05/2019 tarihinden sonra yapılan başvurular neticesinde bağlantı anlaşmasına çağrı mektubu almaya hak kazanan kişilerin, ihtiyacının üzerinde satışa konu edilebilecek üretim miktarı, ilişkili tüketim tesisinin şebekeden çektiği mahsuplaşımamış toplam elektrik enerjisi tüketimini geçemez. Bu miktarın üzerinde sisteme verilen enerji YEKDEM'e bedelsiz katkı olarak dikkate alınır. Bu fıkra hükmü, kurulu gücü 50 (veya 100) kW ve altındaki mesken abone grubundaki tüketim tesisleri ile ilişkilendirilen üretim tesisleri için uygulanmaz. Bu fıkranın uygulamasına ilişkin usul ve esaslar Kurul tarafından belirlenir”** şeklinde belirlenmiş durumda.

Bu yönetmelik hükmü EPDK tarafından yürürlüğü konulduğu takdirde yenilenebilir enerji sektöründeki yatırımlar bir anda duracaktır. Küçük ve orta ölçekli işletmelerin elektrik üretimi projeleri gerçekleştirmesini ve bu projelerde finansman erişimini sağlayan bu düzenleme EPDK tarafından kaldırılmak istenmektedir. Üstelik hazırlanan yeni düzenleme, kabulü süreci tamamlanmış tesisleri de kapsayacak şekilde hazırlanması ciddi mağduriyetlere, kazanılmış hak ihlali sebebiyle hukuki sorunlara ve en önemlisi sektörde geleceği de etkileyen güven kaybına yol açacaktır.

Türkiye Enerji Buhranına Mahkum Ediliyor

Yenilenebilir enerji üreticilerine “artık üretme” diyen bu düzenleme doğalgaz ve ithal kömür ile elektrik üretiminin önünü açan, Türkiye'nin enerjide dışa bağımlılığını artıracak AK parti iktidarının milli ve yerli olmayan düzenlemelerinden biridir. “Yenilenebilir enerji kaynaklı üretim tesisi kurmayın” diyen AK Parti iktidarı, Türkiye'yi enerji buhranına mahkum eden anlayışını sürdürmektedir. Elektrik fiyatlarının artışına kadar uzanan bir dizi olumsuz tabloyu da beraberinde getirecek bu düzenlemeden yol yakınen bir an önce vazgeçilmelidir. Yenilenebilir enerji sektöründe yatırım yapan girişimcileri cezalandıracak uygulamalarda derhal yürürlükten kaldırılmalıdır.

Taslak Düzenleme Ne İçeriyor?

Taslakta planlanan değişiklik şöyle “ihtiyacının üzerinde satışa konu edilebilecek üretim miktarı, ilişkili tüketim tesisinin şebekeden çektiği mahsuplaşımamış toplam elektrik enerjisi tüketimini geçemez. Bu miktarın üzerinde sisteme verilen enerji Yekdem'e bedelsiz katkı olarak dikkate alınır.” Burada özetle söylenen şey şu: Kendi toplam tüketiminin üzerinde satış yapamazsın. Burada yapılmak istenilen şey kapasitenin GES kurup sisteme enerji satışı yapmak isteyen aboneler yerine tüketimi yüksek olan aboneler tarafından kullanılarak sadece öz tüketime yönelik santral kurulması. Çünkü kapasite sınırlı. Burada akla gelen sorular şunlar:

- 1) Yaklaşık 8 yıldır çok aktif olan bir GES kurulumu olan bir ülkeyiz, enerjide dışa bağımlıyız ve çok iyi bir güneş enerjisi potansiyelimiz var. TEİAŞ neden kapasiteyi arttırmaya yönelik yatırımları yapmadı da şimdi üretmek isteyen yatırımcılar sınırlandırılıyor?
- 2) Diyelim ki tüketimi yüksek olmayan ama finansal olarak güçlü bir abone/yatırımcı GES kurdu. Sisteme enerji sattığında tarife fiyatından gelir elde ederken yüksek bir dağıtım bedeli ödüyor. Tüketici ise yine

tarife fiyatından elektriğe para öderken düşük bir dağıtım bedeli ödüyor. Burada devlete mali anlamda bir yük olmuyor. Dolayısı ile devlet açısından üretimi kimin yaptığı neden önemli?

- 3) Tüketimi yüksek olan bir abone/yatırımcı GES kurdu. 2 sene sonra işleri kötü gitti, pandemi oldu vs... tüketimi düştü. Bu durumda GES ile ürettiği elektrikten neden para kazanamayacak. Santrali kapatsın mı? Satsın mı? Böylesi bir ihtimal varken nasıl kredi kullanılacak. Sonuçta bankalar en kötü ihtimale göre senaryo çalışıyorlar. En kötü durumda GES'in üretimi belli, satış fiyatı belli deniyordu. Şimdi GES yatırımı için tesislerin geleceğine bakarak değerlendirme yapılması gerekecek. Şirketin finansalları çok daha etkin olacak. Halbuki şu anda daha çok proje finansmanı olarak bakılabiliyordu. Enerji piyasasını tasarlarken örnek aldığımız Almanya'da şu anki gibi devlet fazla üretimi almayı garanti ediyor.
- 4) Sisteme satış yapmayı planlayarak çağrı mektubu almış ya da tesis kurulumuna başlamış yatırımcıya ne olacak? Bu şekilde sürekli geliri etkileyen ciddi değişikliklerin yapıldığı bir ülkede yatırımcı neye güvenerek nasıl yatırım yapacak? Gerisinde kalmayalım dediğimiz güneş teknolojileri ve teknolojik yatırımlar nasıl yapılacak? Panel ve hücre üreticileri yatırımcıların güvensiz olduğu bir ortamda kendi önlerini nasıl görecek? Daha yeni 2018 öncesinde devreye giren santrallerin dağıtım bedelleri devletin yönetmeliklerine aykırı olarak 5 katına çıkarıldı. 13,3 cent yüksek diye. Şimdi piyasa fiyatları buraya geldi ve davalar açıldı. Enerji piyasası bu şekilde yapboz olmamalı.
- 5) Şu anda çağrı mektubu başvuruları sırasında tüketimi yüksek olan abonelerin başvuruları zaten öncelikli. Yani gelen başvurular arasında tüketimi yüksek olan aboneye kapasite veriliyor. Bu şekilde bir sınırlamaya gidilmesinin faydası ne? Ülke olarak fazla üretime ihtiyacımız yok mu? Yatırımcılar bedava elektrik vereceğime kapatırım santrali mi desinler?
- 6) Son olarak yapboz haline getirilen GES mevzuatındaki değişiklikler yüzünden yazın kurulu gücünün üzerinde üretim yapan lisanssız GES'ler ceza yememek adına yaz aylarında üretimlerini kısıyorlar. Tam da enerjiye en çok ihtiyaç olan yaz aylarında. Çünkü yine bir değişiklik ile eğer lisanssız bir GES kapasitesinin üzerinde satış yaparsa o ayki tüm geliri Yekdem'e bedelsiz aktarılıyor. O yüzde santraller üretiyor ama sisteme vermiyor. Öte yandan da sistemin enerji açığı olduğu için TEİAŞ YAT (yük at) talimatı ile tüketimi azaltmaya çalışıyor. Yapboz edilen sistemin traji komik sonuçlarına güzel bir örnek.

Amaç ülke olarak olabildiğince çok yerli ve yenilenebilir kaynak ile üretim yaparak enerjide dışa bağımlılığı azaltmak olmalı. Burada yatırımın yapılması önemli olan, yatırımı kimin yaptığı değil. Tüketmeyen abone/yatırımcı GES kuruyorsa izin verilsin ikili anlaşma ile başka bir aboneye satsın ya da devlete ya da toptan şirketlerine. Sınırlandırmak yerine serbestleşsin, o zaman yatırımlar artar.

Düzenleme İle İlgili Sektörün Tespitleri ve Talebi

Küresel enerji krizi ve ulusal bazı etkenlerden dolayı çok fazla artan enerji fiyatları, 09.05.2021 tarihli Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliğinde yapılan değişiklikler ve 08.03.2022 tarihli Nükleer Düzenleme Kanunu içerisinde (!) eklenen kanun değişikliği ile birlikte KENDİ ELEKTRİK ENERJİSİNİ ÜRETMEK amacıyla, yatırımcılar (küçük bir mesken veya büyük sanayi tesisleri fark etmeksizin) YENİLENEBİLİR ENERJİ KAYNAKLI

Lisanssız Elektrik Enerjisi Üretim tesisleri yatırımlarını ciddi anlamda arttırmıştı. EPDK tarafından, Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretimine ilişkin değişiklikleri içeren "Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik Taslağı" hazırlanmış ve 05.05.2022 tarihinde kamuoyuna sunulmuştu. Bu taslak metinde yer alan düzenlemeler her ne kadar yayınlanmamış olsa bile yatırımcıların bazı hazırlıklar yapmasını ve yatırım girişimlerinde bulunmasını sağlamıştı. Sektördeki farklı pozisyonundaki paydaşların yapmış oldukları ve yapmak üzere oldukları yatırımlar ve çalışmalar; ülkemizin, küresel enerji krizinden daha az etkilenmesine, istihdam artışına, yeni teknolojilerin ülkemize ulaşmasına, ARGE çalışmalarının artmasına, ihracata yönelik faaliyetlerin ivmelenmesine önemli düzeyde destek olmaktadır.

Sektör, yeni düzenlemenin çıkmasını dört gözle beklerken, iki gün öncesinde (04 Ağustos 2022) sektör paydaşlarını ciddi anlamda rahatsız eden bazı söylentiler dolaşmaya ve aşağıdaki metin paylaşılmasına başlandı.

"(8) 12/05/2019 tarihinden sonra yapılan başvurular neticesinde bağlantı anlaşmasına çağrı mektubu almaya hak kazanan kişilerin, ihtiyacının üzerinde satışa konu edilebilecek üretim miktarı, ilişkili tüketim tesisinin şebekeden çektiği mahsuplaşılmamış toplam elektrik enerjisi tüketimini geçemez. Bu miktarın üzerinde sisteme verilen enerji YEKDEM'e bedelsiz katkı olarak dikkate alınır. Bu fıkra hükmü, kurulu gücü 50 (veya 100 ?) Kw ve

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

altındaki mesken abone grubundaki tüketim tesisleri ile ilişkilendirilen üretim tesisleri için uygulanmaz. Bu fıkranın uygulamasına ilişkin usul ve esaslar Kurul tarafından belirlenir”.

Sektörü tanımayan, sektör paydaşlarına dokunamayan, sonuçlarının ne olabileceğini tahmin edemeyen bu metnin, beklenen Lisanssız Yönetmeliğinde yer alması durumunda SEKTÖRE VURULACAK BÜYÜK BİR DARBE OLACAĞI KESİNDİR. Yatırımcıların çok büyük bir kısmının bir anda yatırımlarını durdurmasına sebep olacaktır. Kendi tükettiği elektriği Yenilenebilir Enerji Kaynaklarından üretmek isteyen yatırımcılar tedirgin olacaktır.

Bu metin, basitçe “Kurulan bir elektrik enerjisi üretim tesisinde, tüketiminden fazla üretim olduğu takdirde, artık sadece tüketim miktarı kadar olan kısım için satın alma yapılacaktır” demektir. Yani fazla üretme (!) denmektedir.

	Üretilen Elektrik Enerjisi	Tüketilen Elektrik Enerjisi	YEKDEM Kapsamında Üretici Tarafından Satılabilecek Elektrik Enerjisi	SİSTEME BEDAVA AKTARILACAK ELEKTRİK ENERJİSİ
ÖNCE	200	50	150	0
SONRA	200	50	50	100

(İlgili metnin birim enerji açısından değerlendirilmesi)

Dolayısıyla aslında bu metin temel olarak;

- Son üç yıl içerisinde yatırımlarını yapmış ve yenilenebilir enerji kaynaklı bir elektrik enerjisi üretim tesisi kurmuş dahi olsa, kurmuş olduğu bu tesise ve bundan sonra kuracağın yenilenebilir enerji kaynaklı elektrik enerjisi üretim tesislerine katkısız ortak olurum ve istediğimden fazla elektrik enerjisi üretirsen bunu bedavaya alırım ve senden bedavaya aldığım bu elektrik enerjisini parayla başka tüketicilere satarım demektir.

Bu metin ayrıca;

- Yenilenebilir Enerji Kaynaklı Üretim Tesisi KURMA(!), her türlü küresel enerji krizlerinden direk ve ciddi anlamda ZARAR gör demektir.

- Yenilenebilir Enerji Kaynaklı Üretim Tesisi kurmuş (12.05.2019 ve sonrası) veya kurmayı planlayan, farklı aylarda farklı elektrik enerjisi tüketen işletmeciler için bir TUZAKTIR. Yatırımın geri dönüş süresini uzatmaktadır.

- Yenilenebilir Enerji Sektörüne finans sağlayan kurum ve kuruluşlar, desteklerini azaltmasına, belki de geri çekmesine veya destek şartlarını değiştirmesine sebep olacaktır.

- “Ülkemizin Yenilenebilir Enerji Kaynaklı Üretim tesislerine ihtiyacı yoktur” demektir.

- Yenilenebilir Enerji konulu ARGE çalışmaları yapma(!) çünkü sektöre yatırım yapacak azalacak dolayısıyla ihtiyaç olmayacak demektir.

- Yenilenebilir Enerji Sektöründe farklı aşamalarda yer alan üreticilere, üretim yapma demektir. İşçi çıkar, yeni yatırım ve yeni istihdam YAPMA demektir.

- Enerjide yurt dışı kaynaklara bağımlı kalmaya devam edeceğiz demektir.

- Bazı sektördeki üreticilerimize, KARBON EMİSYONU’nu azaltma(!), ihracatta rekabet edemeyeceksin, gelecek yıllarda da yurt dışından döviz ile KARBON SERTİFİKASI ithal edeceksin demektir.

- Yıllar boyunca farklı mevzuatlarla tanınmış haklarını artık KULLANAMAZSIN demektir.

- Elektrik enerjisi fiyatları daha fazla artacak ve mecburen bundan etkileneceksin demektir.

ENERJİ PİYASASI MEVZUATI EPDK ELİYLE YAPBOZ TAHTASINA DÖNDÜ

Bağımsız otorite olması gereken EPDK lobilere teslim olmuş. GES yatırımlarını yönetmelikle gecekondur ilan ettiler, yatırımcının enerjisini gasp edecekler

CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın, EPDK’nın yürürlüğe koyduğu “Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliğinde” yapılan değişikliklerle yenilenebilir enerji sektöründe yeni bir kaos yarattığını ve yatırımcıları da mağdur ettiğini söyledi. CHP’li Ahmet Akın, “ Plansız ve öngörüsüz mevzuat değişiklikleri ile enerji piyasasını adeta kaosa sürükleyen EPDK ve bu kaosa seyirci kalan Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Türkiye’de enerji buhranının yaşanmasının temel unsurları arasında yer almaya devam ediyorlar” dedi.

CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akin, EPDK'yı bu yönetmeliği yürürlüğe koymadan önce uyardıklarını, sektörün tüm paydaşlarının görüşlerini almalarını bildirdiklerini belirterek, EPDK'nın "ben yaptım oldu" oldu anlayışı ile yenilenebilir enerji sektörüne yeni bir darbe vurduğunu ifade etti. Ahmet Akin, yazılı olarak yaptığı açıklamasında şunları dile getirdi:

"EPDK, AK Parti İlçe Başkanlığı Gibi Çalışıyor"

AK Parti ilçe başkanlığı çalışmalarını kusursuzca yürüten EPDK, tüm uyarılarımıza rağmen Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik'i yürürlüğe koyarak bağımsız, düzenleyici, denetleyici bir kurum olmadığını bir kez daha gösterdi.

EPDK Eliyle Enerji Mevzuatı Yapboz Tahtasına Döndü

Plansız ve öngörüsüz mevzuat değişiklikleri ile enerji piyasasını adeta kaosa sürükleyen EPDK ve bu kaosa seyirci kalan Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Türkiye'de enerji buhranının yaşanmasının temel unsurları arasında yer almaya devam ediyorlar. Enerji piyasasının düzenlenmesi ve denetlenmesi, vatandaşlarımızın ucuz ve kaliteli olarak enerjiye ulaşmasında görevli "**bağımsız bir otorite**" olması gereken EPDK, lobilere teslim olmuş bir yönetim anlayışı ile enerji piyasasını düzenleyen mevzuatı adeta yapboz tahtasına çevirmiştir. EPDK, her ne kadar "**yeni ihtiyaçlara cevap verecek ve sektörün gelişimini akamete uğratacak girişimleri engelleyen**" düzenlemeler yaptığını iddia etse de yenilenebilir enerji sektöründe Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliği'ni değiştirerek yeni bir kaosa imza atmıştır.

Milyonlarca Yatırım "Çöp" Olacak

3 yıl önce değiştirdiği kuralı yani 09/05/2019 tarihli Cumhurbaşkanlığı Kararı ile lisanssız üretim düzenlemesini bugün yeni bir düzenleme yaparak değiştiren EPDK yenilenebilir enerji sektöründeki milyonlarca lira yatırımın adeta "**çöp**" olmasına neden olacak adım atmıştır. Öngörüsüz, plansız bir enerji yönetimi anlayışı ile **yapboz tahtasına** dönüştürülen enerji sektörü, üreticisinden tüketicisine isyan etmektedir. Elektrik üreticisi, AK Parti iktidarının yanlış politikaları sonucu maliyetlerin artışından, tüketicilerimiz ise her ay gelen kabarık faturalar ve ardi arkası kesilmeyen zamlardan yoğun bir şekilde enerji buhranını yaşarken, ne EPDK, ne Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ne de AK parti iktidarı çözüm üretmektedir. Enerjiyi yönetemeyen ekonomiyi ve Türkiye'yi yönetemez.

EPDK, Endişe Yaratmamalı Aksine Endişeleri Ortadan Kaldırmalı

EPDK'nın görevi, 2019 sonrası yapılan lisanssız santrallerin tüketiminden fazlasının YEKDEM'e bedelsiz katkı olarak dikkate alınacağına yönelik düzenleme yaparak sektörde ciddi endişe yaratmak olmamalıdır. Aksine, EPDK'nın görevi endişeleri ortadan kaldıracak, yatırımcıların, üreticilerin ve tüketicilerin önünü görebilecek düzenlemelerle tüm kesimleri kucaklayan düzenlemeler yapmaktır. 9 Mayıs 2019 tarih ve 1044 sayılı Cumhurbaşkanlığı kararı; "**güneş enerjisinden üretilen üretim fazlası elektriğin EPDK tarafından yayınlanan abone grubuna ait perakende tek zamanlı aktif enerji bedeli uygulanır ve YEKDEM kapsamında değerlendirilmek üzere on yıl süreyle satın alınır**" hükmüne yer verilirken AK Parti iktidarına 'aklınız neredeydi' diye sormazlar mı?

Yatırımlara Gecekondur Gözüyle Bakan Anlayış İle Hak Gaspı Yapılıyor

Bu nasıl bir öngörüsüzlüktür ki, bugün, 3 yıl önce alınan bu karardan geri adım atılmıştır? 2019'da bu karar alındıktan sonra oteller, soğuk hava depoları, çırçır fabrikaları, tarımsal ürün işleme tesisleri ve benzeri bir çok yatırımcı bankalara borçlanarak, sermayelerinden ayırarak elektrik üretmek için yatırım yapmışlardı. Şimdi yapılan yönetmelik değişikliği ile bu yatırımlara "**gecekondur**" gözüyle bakılıp "**ya yıkacaksınız yada fazladan ürettiğiniz elektriği bedava sisteme vereceksiniz**" denmektedir. AK Parti iktidarının enerji yönetimi bu olumsuzlukları düşünmeden yarattığı sistem ve kurallar bu gün Türkiye'nin içindeki darboğazı daha da büyütülmektedir.

İktidarımızda Enerjinin Yıldızı Yenilenebilir Enerji Olacak

EPDK'nın en kısa sürede bu düzenlemeden vazgeçmesi gerektiğinin altına çizen CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akin, "Paydaşların görüşleri alınmadan, sektörü dinlemeden yapılan her **düzenleme ne yazık ki ölü doğmuştur**. Doğal olarak hak kaybına uğrayan sektör temsilcileri bu yönetmeliğin durdurulması için Danıştay'a giderek hukuksal zeminde haklarını arayacaklardır. Bu yönetmelik yürürlüğe konulmadan önce EPDK'yı uyarmış olduğumuzu bir kez daha anımsatarak, AK Parti iktidarının ve EPDK'nın bu kararı tekrar gözden geçirmesi gerektiğinin altını çiziyorum" dedi.

Ahmet Akin, CHP'nin iktidarında yenilenebilir enerji sektöründe gerçekleştirecekleri atılımlarla bu sektörün enerjide yıldırı olacağını vurguladı.

İKTİDAR AKKUYU SANTRALİNİN YERLİ VE MİLLİ OLMADIĞINI İTİRAF ETTİ

Cumhurbaşkanı Erdoğan ‘söke söke alırlar’ diyerek savunduğu uluslararası tahkim sürecini Akkuyu’da engellemek için devreye mi girdi? Cumhurbaşkanının ziyaretinde ne konuşulduğu açıklanmalı!

CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın, yerli ve milli olarak sunulan Akkuyu Nükleer Güç Santrali (NGS) için iktidarın “Projenin sahibi Rusya” itirafında bulunduğunu belirterek, “Türkiye sınırları içerisinde, kendi topraklarımızda inşaatı devam eden santraldeki anlaşmazlıkla ilgili Londra’daki mahkemeler karar verecek. Cumhurbaşkanı Erdoğan; daha önce “söke söke alırlar” diyerek savunduğu uluslararası tahkim sürecini durdurmak için mi devreye girdi?” değerlendirmesinde bulundu.

CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın, Mersin’de inşaatı devam eden Akkuyu Nükleer Güç Santrali (NGS) inşaatında ana yüklenici olan İçtaş’ın sözleşmesinin feshedilmesi konusunda yaşanan gelişmelerin projenin yerli ve milli olduğu söyleminin gerçek olmadığını ortaya çıkardığını anımsattı.

‘İktidar ‘Proje Rusların’ Demek Zorunda Kaldı’

CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın, yaptığı açıklamada şunları dile getirdi:

“Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez yaptığı açıklamayla “Projenin sahibi Rusya Federasyonu’na ait burada kurulmuş olan Akkuyu Nükleer Güç Santrali” ifadesiyle proje üzerinde yerli ve milli olmadığını ifade etmiştir. AK Parti iktidarı; yapılış modeliyle dünya üzerinde bir örneği daha olmayan Akkuyu’nun yerli ve milli olduğu söylemiyle algı oluşturmaya çalışırken; yaşanan bu gelişmeler üzerine projenin Rusya’ya ait olduğunu söylemek zorunda kalmıştır.”

Erdoğan Uluslararası Tahkimi Savunmuştu

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın hafta başında Akkuyu Nükleer Güç Santrali’ne sessiz sedasız bir ziyaret gerçekleştirdiğini kaydeden CHP’li Akın, şöyle devam etti:

“Akkuyu’da sözleşmesinin feshedilmesinin hukuki olmadığını savunan Türk şirketi konuyu Londra’daki tahkim mahkemesine götüreceğini duyurmuştur. Buna göre Türkiye sınırları içerisinde, kendi topraklarımızda inşaatı devam eden santraldeki anlaşmazlıklarla ilgili Londra’daki mahkemeler karar verecektir. Bu gelişmeler yaşanırken; her programı canlı yayınlanan Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın hafta başındaki Akkuyu ziyaretiyle ilgili kamuoyuna tek bir açıklama yapılmaması manidardır. Cumhurbaşkanı’na eşlik eden Enerji Bakanı da bu konudaki sorulara detay vermenin uygun olmadığını söylemektedir. İktidar temsilcileri Rus ve Türk şirketleri arasındaki anlaşmazlığın giderilmesi için görüşme ve çalışmaların devam ettiğini söyleyerek uluslararası tahkim sürecini engellemek istemektedir. Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın daha önce “söke söke alırlar” diyerek Akkuyu’da olduğu gibi gelir garantili projelerde uluslararası tahkimi savunurken, şimdi de uluslararası tahkim sürecini durdurmak için devreye girdiği konuşulmaktadır. Başka bir deyişle Sayın Genel Başkanımız Kemal Kılıçdaroğlu’nun yanlışlığına dikkat çektiği bu uluslararası tahkim uygulamasını bugün AK Parti iktidarının da karşı çıktığı ifade edilmektedir.”

KIŞ AYLARINDA OLASI BİR DOĞALGAZ KESİNTİSİNDE ENERJİ ARZ GÜVENLİĞİ KRİZİ YAŞANABİLİR...

AK Parti iktidarının doğalgaz yeraltı depolarının tam dolu olduğunu açıklamasına karşın BOTAŞ ve EPIAŞ verilerine göre Tuz Gölü ve Silivri yeraltı depolarına ilişkin verilerin çelişkilidir. EPIAŞ’ın uzun süredir stok bilgilerini gizliyor. Tuz Gölü tam doluysa deponun verileri neden tamamen açıklanmıyor? Ya EPIAŞ yanlış bilgi veriyor ya da iktidar kamuoyunu yanıltıyor.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Dönmez, "Kapasite artırma çalışmaları devam ediyor. Bir yandan da depolara gaz basmaya devam ediyoruz. Tuz Gölü’ndeki deponun tamamını doldurduk. Silivri deposunun da yüzde 82’sini doldurduk. Kışa tam dolu bir şekilde girmiş olacağız." dedi ama gerçekler yine halktan saklanıyor.

Rusya’nın teknik arıza gerekçesiyle Avrupa’ya doğalgaz sağlayan Kuzey Akım’ın akışını yüzde 20’ye kadar düşürmesinin kış döneminde doğalgaz konusunda büyük bir kriz yaşanacağına işaret ediyor. İktidarın ekonomik buhranı görmezden gelen ve günü kurtarmaya yönelik politikaları nedeniyle önümüzdeki kış aylarında vatandaşlarımızı daha zor günler beklerken; bir yandan da enerjide arz güvenliğinin sağlanamama riski her geçen gün artıyor. Enerji hem vatandaşlarımız için temel bir hak olurken, hem de sanayide üretimin olmazsa olmaz girdilerinin başında geliyor. Dolayısıyla olası bir arz güvenliği sıkıntısı zaten krizde olan ekonomiye daha büyük zarar verebilir.

Sanayide doğalgaz kısıntısının uygulandığı Şubat 2022 döneminde iktidar sözcüleri doğalgaz yer altı depolarının tam dolu olduğu yönünde açıklamalar yapmıştı. EPDK'nın resmi raporlarına göre Ocak - Şubat 2022 döneminde yeraltı depolarındaki stok miktarı önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 40 oranında daha azmış. Başka bir deyişle İran gaz akışını kestiğinde yeraltı depolarında neredeyse doğalgaz yokmuş. Yani yaşadığımız arz güvenliği krizi göz göre göre gelmiş.

'Tuz Gölü Doluysa Veriler Niye Gizli?'

EPIAŞ ve BOTAŞ tarafından günlük olarak; Silivri ve Tuz Gölü yeraltı depolarına gaz enjeksiyon, geri üretim, boru hattı stok, sistem giriş ve çıkış miktarının yayınlanır ancak; depolardaki toplam stok miktarı ise aylardır gizleniyor. BOTAŞ'ın 2022-2023 dönemi için ilan ettiği Silivri Yeraltı Deposu'nun toplam depolama kapasitesi 3,19 milyar metreküp; Tuz Gölü Yeraltı Deposu'nun toplam kapasitesi ise 1 milyar metreküp

'EPIAŞ'a Göre Depolar Tam Dolu Değil'

Günlük olarak EPIAŞ ve BOTAŞ'ın açıkladığı verileri hesaplandığında 25 Temmuz 2022 tarihi itibarıyla yeraltı depolarında toplam 2,9 milyar metreküp doğalgaz bulunuyor. Buna göre yeraltı **depolarının doluluk oranını yüzde 69**. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez'in açıkladığı doluluk oran ile EPIAŞ ve BOTAŞ'ın verileri çelişiyor. Eğer Tuz Gölü tam doluysa EPIAŞ üzerinden neden aylardır bu depoya ilgili veri açıklanmıyor? Bakan Dönmez depoları dolu göstermek için, depolanan gazın sisteme basınçlı bir şekilde verilmesi için depoda bulunan ancak kullanılamayan yastık gazını da depolanan gaz miktarına ekliyor. Dolayısıyla ya EPIAŞ ve BOTAŞ'ın verileri yanlış ya da iktidar kamuoyunu yanıltıyor.

'LNG Alımı İçin Geç Kalınırsa Gaz Bulunamayabilir'

Kış aylarında Avrupa'da olası bir kriz yaşanması durumunda LNG bulmanın imkânsız hale gelebilecektir. Türkiye'nin 2021 yılında yaklaşık 16 milyar metreküp büyüklüğünde doğalgaz alım kontratı sona ererken, iktidar yalnızca 8,5 milyar metreküp büyüklüğünde yeni kontratları hayata geçirdi. Başka bir deyişle tüketim aynı kalsa bile yaklaşık 7-8 milyar metreküp doğalgaz açığımız var. Buna ilişkin yeni uzun vadeli kontratlar yapılması gerekirken, iktidar maliyeti daha yüksek olan LNG'ye yöneldi. Şimdi spot piyasadan alınacak LNG'de geç kalınırsa, Avrupa'da bir kriz yaşanması durumunda alınacak gaz bulunamayabilir. Dolayısıyla iktidar bir an önce bu açığın kapanmasına yönelik adımlar atmalıdır.

ÖZEL ŞİRKETLERİN MALİYET YÜKÜ EÜAŞ'IN (KAMUNUN) ÜSTÜNE YIKILDI

AK Parti'nin ilçe başkanlığı gibi çalışan EPDK, seçimler öncesi elektrik fiyat artışlarını baskılamak bununla birlikte elektrik dağıtım ve tedarik şirketlerinin maliyet yüklerini kamunun sırtına yıkmak için yeni kararlar almaya devam ediyor. Bugüne kadar EÜAŞ tarafından görevli tedarik şirketlerine fiili olarak elektrik satışı yapmayan EÜAŞ, yani kamu, EPDK'nın 8 Ağustos'ta aldığı karar ile kilovattı 110,0321 krş'tan elektrik satabilecek. **Bunun anlamı:** Görevli tedarik şirketleri, gerekli elektriğin tamamını PTF üzerinden spot piyasadan temin etmek durumundayken EPDK'nın aldığı bu kararla GTŞ'ler EÜAŞ'tan elektrik alımı yapabilecek. **Görevli Tedarik Şirketleri EÜAŞ üzerinden fonlanacak ve EÜAŞ toptan piyasada 4,00-TL kWh'lere ulaşan fiyatlar karşısında, bu fiyatlara yakın fiyatlardan elektrik satın alıp, 1,10-TL gibi maliyetin çok altında bir fiyattan bu şirketlere satış yapacaktır.**

KURUL KARARI

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan:

KURUL KARARI

Karar No: 11114

Karar Tarihi: 08/08/2022

Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun 08/08/2022 tarihli toplantısında; 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun 17 nci maddesi kapsamında, bu kararın yayımı tarihinden geçerli olmak üzere, **Elektrik Üretim Anonim Şirketi (EÜAŞ)** tarafından uygulanacak aktif elektrik enerji toptan satış tarifesi hakkında;

- 1) Görevli tedarik şirketlerine yapılan satışlarda **110,0321 kr/kWh** uygulanmasına,
- 2) Dağıtım şirketlerine teknik ve teknik olmayan kayıp enerji kapsamında yapılan satışlarda **31,8592 kr/kWh** uygulanmasına,
- 3) Dağıtım şirketlerine genel aydınlatma kapsamında yapılan satışlarda **256,0000 kr/kWh** uygulanmasına,

karar verilmiştir.

EÜAŞ'ın; 1-Görevli Tedarik Şirketlerine (GTŞ) 110,0321Kr/kWh'den

2-Dağıtım Şirketlerine 31,8592 kr/kWh'den

3-Dağıtım şirketlerine genel aydınlatma için 256,0000 kr/kWh'den satış yapması kararlaştırıldı.

Yukarıda 2 ve 3. Sıradaki fiyatlar geçmişten beri EÜAŞ'ın kayıp kaçak ve ihtiyaçlar için uygulanan fiyatlardır. Zira en son 1 Temmuz 2022 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanan 30/06/2022 tarihli, 11054 sayılı EPDK kararında 2 ve 3. Sıradaki fiyatlar belirlenmişti.

ANCAK 1. Sırada Görevli Tedarik Şirketlerine (GTŞ) **110,0321Kr/kWh'den satış yapma kararı ilk defa uygulanmaktadır.**

Buna göre EÜAŞ'ın 21 GTŞ'ye 110,0321 TL'den satış yapma durumu yeni bir durumdur.

Bilindiği üzere EÜAŞ Mart ayında piyasadan elektrik alım ihalesine çıkmış, ihalelere teklif gelmeyince 29 Mart 2022'de "1 Nisan 2022-31 Aralık 2025 döneminde yerli kömür, ithal kömür, doğalgaz yakıtlı santraller ve yenilenebilir enerji kaynaklı santralleri işleten lisans sahibi özel şirketler ile tedarik lisansı sahibi özel şirketlerden elektrik enerjisi satın alınması işlemi idarece iptal edilmiştir" diyerek iptal açıklaması yapmıştı.

Aslında EÜAŞ ihalelerine teklif gelmemişti, o dönemde gün öncesi piyasada ve gün içi piyasada üretim şirketlerinin elektrik satması daha cazipti.

Yapılan yanlış özelleştirme uygulamaları ve bilerek göz göre göre yapılan yanlış piyasa işlemleri sonucunda gelinen durumda;

EPİAŞ toptan piyasasında 4.000,00TL/MWH olarak belirlenen toptan tavan fiyatta, EÜAŞ'ın GTŞ'lere 110,0321-kr (1,10-TL) fiyattan elektrik satacak olması neredeyse tamamen özelleştirilen piyasanın maliyet yükünün EÜAŞ'a yıkılacağı anlamına geliyor.

Zira EÜAŞ halihazırda; Ocak – Temmuz döneminde toplam üretimin %14,52'lik kısmını gerçekleştirdi.

EÜAŞ SANTRALLARI	27.078.583.035,00	14,52
İŞLETME HAKKI DEVREDİLEN SANTRALLAR	5.538.294.083,00	2,97
LİSANSIZ SANTRALLAR	5.986.308.930,00	3,21
SERBEST ÜRETİM ŞİRKETİ SANTRALLARI	147.800.775.978,00	79,24
YAP İŞLET DEVRET SANTRALLARI	113.832.949,00	0,06
TOPLAM	186.517.794.975,00	100

Bu ortamda EÜAŞ'ın elektrik üretimi ihtiyacını kendisi karşılayamayacağı açık olduğu için, alınan duyumlara göre **EÜAŞ'ın 29 Martta iptal ettiği piyasadan elektrik alma ihalelerine yeniden çıkacaktır.**

EÜAŞ'ın iptal edilen ihalede olduğu yine teklif gelmemesi durumunda ihaleye çıkmadan **doğrudan Toptan piyasada** EPİAŞ gün öncesi piyasasından elektrik alıp GTŞ'lere satacak. **Böylece doğalgaz piyasasındaki tüm yük ve zarar BOTAS'a yıkıldığı gibi,** Elektrik tarifelerinde artan maliyetleri gerekçe gösterip nihai tüketiciye zam

yapamayan siyasi iktidar (=EPDK) görevli tedarik şirketlerini EÜAŞ üzerinden fonlayacak ve EÜAŞ toptan piyasada 4,00-TL kWh'lere ulaşan fiyatlar karşısında, bu fiyatlara yakın fiyatlardan elektrik satın alıp, 1,10-TL gibi maliyetin çok altında bir fiyattan bu şirketlere satış yapacaktır.

Böylece tüketicilere zam yapmasa da özel sektörün maliyetleri Hazine üzerinden EÜAŞ'a (ki EÜAŞ bir KİT olduğundan kar edine Hazineye ödeme yaparken zarar ederse zarar Hazine tarafından karşılanır) yükleneceği için, enerji maliyetinin en büyük kısmı EÜAŞ'a yani Hazineye yüklenecektir.

Görünen o ki o kadar övünülen son 10 yılda büyük başarı olarak lanse edilen özelleştirme-serbest piyasa yerine, devlete ait EÜAŞ tarafından fonlanan bir özel sektör karşımıza çıkıyor. Yine alınan duyumlara göre bu durumun seçimlere kadar sürerek, EÜAŞ'ın astronomik zarar etmesi sayesinde tüketicilere zamların yansıtılmaması ya da çok az yansıtılmaması; ama ortaya çıkan zararın Hazineye yıkılması yani özel sektör zararının ya da maliyetlerinin halk tarafından karşılanması anlamına geliyor.

YENİ GÖZDE AİLE DOSTUNUN ŞİRKETİ

Erdoğan'ın aile dostu Nusret Yıldırım'ın kurduğu Yapı ve Yapı Şirketi'ne 871 milyon TL'lik bir ihale daha verildi. Atatürk Havalimanı'nın pistlerini de kıran şirkete son 7 yılda toplam 25,5 milyar TL değerinde 23 ihale gitti.

Erdoğan, Yapı ve Yapı Şirketi'nin sahibi Zafer Yıldırım'ın babasının cenazesine katılmış ve annesinin de elini öpmüştü.

İktidarın son yıllardaki gözde şirketleri arasında yer alan, AKP'li Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın aile dostu Nusret Yıldırım'ın kurucusu olduğu Yapı ve Yapı İnşaat'a kamu kurumlarından milyarlarca liralık ihaleler veriliyor. Şirket son olarak da Karayolları Genel Müdürlüğü'nden ihale aldı.

Kamu ihale Bülteni'nde yer alan bilgilere göre, Karayolları Genel Müdürlüğü, 7 Temmuz tarihinde Sinop Ayancık'ın köy yollarındaki sel hasarlarının giderilmesi, trafik güvenliğinin sağlanması, köprü ve üst yapı işlerinin yapımı için bir ihale düzenledi. İhalenin 871 milyon 557 bin TL teklif veren Yapı ve Yapı İnşaat Şirketi'ne verildiği, Karayolları ile şirket arasında 2 Ağustos tarihinde sözleşme imzalandığı açıklandı.

Pistleri Kıran Şirket

Milyonlarca liralık ihale, Kamu ihale Kanunu'nun "Doğal afetler, salgın hastalıklar, can veya mal kaybı tehlikesi gibi ani ve beklenmeyen olayların" ortaya çıkması durumunda kullanılması gereken tartışmalı 21/B maddesinde düzenlenen pazarlık usulüyle yapılmıştı. Bu ihale maddesi, uzun yıllardır adrese teslim ihale olarak yorumlanıyor.

Karayolları'nın milyonlarca liralık ihale verdiği şirket son aylarda Atatürk Havalimanı'nın pistlerinin kırmasıyla gündem olmuştu. Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na bağlı TOKİ, tüm itirazlara rağmen Atatürk Havalimanı'na millet bahçesi yapmak için 29 Nisan'da pazarlık usulüyle bir ihale düzenledi. İhaleyi, 2 milyar 127 milyon 978 bin TL teklif veren Yapı ve Yapı Şirketi'nin aldığı açıklandı.

AKP'li Cumhurbaşkanı Erdoğan, 2019 yılında vefat eden Yapı ve Yapı Şirketi'nin kurucusu Nusret Yıldırım'ın cenazesine kardeşi Mustafa Erdoğan ile birlikte katılmıştı. Hatta Erdoğan ile Nusret Yıldırım'ın aile dostu oldukları Cumhurbaşkanlığı'nın resmi sitesine de yazıldı.

Cenazeye katılım haberini paylaşan Cumhurbaşkanlığı sitesi, "Cuma namazını Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Camii'nde kılan Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, namazın ardından aile dostu Nusret Yıldırım'ın cenaze törenine katıldı" ifadeleri kullanarak, cenaze namazından fotoğrafları yayımladı. Şirketi şimdi de Nusret Yıldırım'ın oğlu Zafer Yıldırım yönetiyor.

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu da Atatürk Havalimanı'nın pistlerini kıran şirkete, "O makinelerin müteahhiti; sana ise özel ilgi göstereceğiz" diyerek seslenmişti.

Milyarlık İhaleler

Şirketin devletten aldığı ihaleler arasında Antalya Hipodromu, Ankara Atatürk Kültür Merkezi Millet Bahçesi, İstanbul Finans Merkezi SPK Binası, Marmara Üniversitesi Başbüyük Sağlık Yerleşkesi, Maltepe Sahili Spor ve Rekreasyon Alanları gibi milyarlarca liralık projeler de bulunuyor.

Ayrıca şirket, 2015 ile 2022 yılları arasında kamudan 23 ayrı ihale aldı. Bu 23 ihaleyle kamunun kasasından şirkete ödenen para da 25 milyar 557 milyon 750 bin TL'yi buluyor.

Şirketin en fazla ihale aldığı kamu kurumlarının başında ise TOKİ ile Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı geliyor. Şirket, TOKİ’den 3,2 milyar TL değerinde 6, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı’ndan 10, 4 milyar TL değerinde 3 ve Karayolları Genel Müdürlüğü’nden ise yaklaşık 10 milyar TL değerinde 6 ihale aldı.

ASGARİ ÜCRETİN 2,5 KATI ‘HUZUR’ HAKKI

Eski AKP Milletvekili Mustafa Hamarat ile Tarım Kredi’den 62 bin TL maaş almasıyla gündeme gelen Aydın’ın da aralarında bulunduğu GÜBRETAŞ Yönetim Kurulu üyelerine aylık net 14 bin TL huzur hakkı verilmesi kararlaştırıldı.

Gübre Fabrikaları Türk Anonim Şirketi’nin (GÜBRETAŞ) 2021 yılına ait olağan genel kurul toplantısı 25 Mayıs 2022 tarihinde gerçekleştirildi. Kamuda birden fazla yerden maaş aldığı iddia edilen AKP’li bürokrat Hüseyin Aydın’ın Yönetim Kurulu Başkanı olduğu GÜBRETAŞ’ın bu yılki huzur hakkı ücretleri de toplantıda ele alındı. 2017 yılında 4 bin TL olan huzur hakkı, bu yıl dörde katlandı.

GÜBRETAŞ Olağan Genel Kurul Toplantısı’na ilişkin tutanaklara göre, şirketin yönetim kurulu başkanı ile üyelerine 2022 yılında aylık 14 bin TL huzur hakkı ödenecek. Günlük yurtiçi ve yurtdışı harcırah ise ayrıca yapılacak yönetim kurulu toplantısında belirlenecek. 2022 ve 2023 yıllarına yönelik huzur hakkı ücretlerinden vergi beyannamesinde ödenecek vergi çıkması halinde bu vergi GÜBRETAŞ’ın kasasından karşılanacak.

Yüzde 250’lik Artış

2022 yılı huzur hakkı ücreti 14 bin TL olarak belirlenen GÜBRETAŞ’ın yöneticilerine huzur hakkı adı altında ödediği parada yıllar itibarıyla dikkati çekici oran da arttı. Şirkette, 2017 yılında 4 bin TL olan yönetim kurulu başkanının huzur hakkı ücreti, 2018 yılında 8 bin TL’ye yükseldi. 2019 yılında gelen zam ile 10 bin TL olan ücretin, 2020 yılında ise başkan için 12 bin TL olması kararlaştırıldı. Covid-19 salgınının ekonomiyi derinden etkilediği 2021 yılında 12 bin TL’ye çıkarılan huzur hakkı ücreti, 2022 yılında yapılan zam ile 14 bin TL’ye sabitlendi. Buna göre, GÜBRETAŞ Yönetim Kurulu Başkanı için ödenen huzur hakkı ücreti 2022 yılında 2017 yılına oranla yüzde 250 artış kaydetti.

DAMADIN FESTİVALİ İÇİN KASAYI AÇTILAR

Üniversite kayıt döneminin ardından öğrencilerin ‘barınma sorunu’ ile gündeme gelen Rize’de Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü’nden TEKNOFEST için 984 bin TL harcadı.

Kamu kaynaklarının seferber edildiği TEKNOFEST için Rize Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü de elini taşın altına soktu. Müdürlük, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın damadı Selçuk Bayraktar ile kardeşi Haluk Bayraktar’a ait T3 Vakfı’nın organizasyonu TEKNOFEST katılımcıları için yemek hizmet alımı gerçekleştirdi. Rize Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü, “Teknofest Yarışması Katılımcıları İçin Yemek Hizmeti Alımı” ihalesi için 22 Temmuz’da onay aldı. İhale, Kamu İhale Kanunu’nun, “Doğal afet, salgın hastalık ve ani, beklenmeyen durumların ortaya çıkması durumunda” kullanılmasına izin verdiği pazarlık yöntemiyle 27 Temmuz’da gerçekleştirildi. İdare, festivale yarışmacı olarak katılanlara dağıtılacak yemekler için 1 milyon 134 bin TL yaklaşık maliyet hesabı çıkardı.

Sözleşme Bedeli 984 Bin TL

İhaleye iki şirket teklif sundu. En yüksek teklifin 1 milyon 29 bin TL olduğu ihalenin sözleşmesi 3 Ağustos’ta imzalandı. Rize Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü ile Çelikoğlu Yemek Sanayi arasında imzalanan sözleşmenin bedeli ise kayıtlara 984 bin TL olarak geçti. Önceki gün yayımlanan ihale sonuç ilanında, işin süresi 10 Ağustos-16 Ağustos dönemi olarak belirtildi.

Barınma Krizi Yaşandı

Rize’de, 2020-2021 üniversite kayıt döneminde ciddi barınma krizi yaşandı. Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi’ne kayıt yaptıran onlarca öğrenci, kalacak yer bulamadı. Öğrencilerin sesinin sosyal medyada yükselmesi üzerine çok sayıda öğrenci KYK Yeşilçay Yurt Müdürlüğü’nce iki günlüğüne misafir edildi.

KAMU KAYNAKLARI ÇİKOLATA OLDU AKTI

AKP’li Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, fahiş bir harcamaya daha imza attı. İdare, ev ziyaretlerinde dağıtmak amacıyla alacağı 5 bin kg çikolata ve 15 bin adet ahşap çikolata kutusu için 924 bin TL ödedi.

Yerel yönetimlerin, giderek derinleşen ekonomik krizin gölgesinde gerçekleştirdiği yüksek maliyetli harcamalara bir yenisi daha eklendi. AKP’li Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, ev, hasta ve bayram ziyaretlerinde dağıtmak

üzere 579 bin TL'lik çikolata aldı. Çikolatalar için alınan 345 bin TL'lik ahşap çikolata kutuları ile birlikte harcama 924 bin TL'ye yükseldi.

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi'nin, "Çikolata ve Ahşap Kutu Mal Alımı" ihalesi, 7 Nisan'da düzenlendi. İhale, çikolata alımı ve ahşap çikolata kutusu alımı olmak üzere iki farklı kısma ayrıldı. Açık ihale yöntemiyle gerçekleştirilen ihale, belediyenin sosyal medya hesapları aracılığıyla canlı olarak yayınlandı. Canlı yayını, yalnızca 11 kişi takip etti.

Sözleşme Bedeli Dudak Uçuklattı

İhale kapsamında 10 Mayıs'ta iki farklı sözleşme imzalandı. Toplam 579 bin TL'lik ilk sözleşmenin 5 bin kilogram çikolata alımını kapsadığı, 345 bin TL'lik ikinci sözleşmenin ise 15 bin adet ahşap çikolata kutusunu kapsadığı belirtildi. İhalenin toplam maliyeti kayıtlara, 924 bin TL olarak geçti.

İhale için hazırlanan idari şartnameye göre, belediyenin alacağı 5 bin kilogram çikolatanın 2 bin 500 kilogramı sütlü, 2 bin 500 kilogramı ise bitter olacak. Çikolatalar, 15 bin adet ahşap kutuya konulacak. Bitter ve sütlü çikolatalar, en az 290 gram olarak paketlere ayrılacak.

Halkın Parası Çarçur Ediliyor

Gaziantep Şahinbey Belediyesi Belediye Meclisi CHP Üyesi Hasan Şencan, büyükşehir belediyesinin harcamasını, "Halk ekonomik kriz çekerken kamu kaynaklarının çarçur edilmesi" olarak değerlendirdi. Kente yıllardır halk ekmek fabrikası açılması çağrısında bulunduklarını anlatan Şencan, "Halk kuru ekmek alamayacak duruma gelmiş, bunlar çikolata peşinde. Birileri dinozor peşindeydi, birileri de çikolata... Çocukluklarını yaşayamayanların travmaları ile uğraşıyoruz. Müsrif şekilde harcanan kamu kaynaklarının hesabının sorulacağı Bizler o günü bekliyoruz ve o güne sayılı günler kaldı" dedi.

SOFRALAR ZEHİRLE DOLDU TAŞTI

Zehirsiz Sofralar Platformu, tarım zehirlerinde (pestisit) rekor artış olduğu bilgisini paylaştı. Tarım zehirleri sebebiyle 2022 yılının ilk yarısında Avrupa Birliği'nden (AB) Türkiye kaynaklı 259 bildirim yapıldığı açıklandı. Platform tarafından yapılan açıklamada şu ifadeler yer aldı: "Pestisit, yani tarım zehri kalıntısı sebebiyle 2021 yılında AB ülkelerinden yapılan Türkiye kaynaklı 372 bildirim ile önceki üç yılın ortalamasının yaklaşık üç katına çıkarak rekor kırıldı. 2022 yılının henüz ilk yarısında ise bu bildirimlerin sayısı 259'a ulaştı. Kalıntı bildirimlerindeki artış eğilimi, geçen yıl kırılan rekorun da aşılabileceğini gösteriyor. Bütün bu veriler, gerekli önlemlerin alınmadığını, denetimlerin yeterli ve uygun bir şekilde yapılmadığını ortaya koyuyor."

Veriler Halka Açılmalı

Açıklamada yapılan değerlendirmeler şöyle sıralandı:

- Denetim sonuçları şeffaflıkla paylaşılmıyor.
- AB Gıda ve Yemler İçin Hızlı Alarm Sistemi, Türkiye'den ihraç edilen limon, greyfurt, biber, mandalina, portakal, nar, asma yaprağı, ayva, domates, karpuz, maydanoz, üzüm, armut, kabak, patlıcan, yeşil fasulye ve keçiyoynuzu zammında limit üstü pestisit kalıntısı tespit etti.
- Kalıntılar kısırlığa, üreme sağlığı bozukluklarına ve kansere neden oluyor.
- Bakanlık yetkilileri tarafından Gıda Güvenliği Bilgi Sistemi'ne (GGBS), ülke genelindeki tüm gıda ve yem işletmeleri, bu işletmelere yönelik denetimler, alınan numuneler, numunelerin analiz sonuçları, işletmelere uygulanan idari cezalar, yaptırımlar gibi bilgiler giriliyor. Ancak bu bilgiler halkın erişimine açık değil. Avrupa'da olduğu gibi ülkemizde de GGBS verileri halkın erişimine açık olmalı.

TARİHİ YAPILAR HEP YANDAŞA EMANET

Tarihi yapılar yandaşlara emanet ediliyor. TCDD'nin Ankara'daki tarihi binasının restorasyonunu 5,8 milyon TL'ye AKP'li Sinan Görmez'in şirketi aldı. Ayasofya'nın restorasyonu da Erdoğan'ın arkadaşına verilmişti.

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı'na bağlı Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları (TCDD) İşletmesi Genel Müdürlüğü'nün bir ihalesi daha yandşa gitti. Kamu ihale Bülteni'nde yer alan bilgilere göre, TCDD 25 Mayıs'ta, Ankara'daki tarihi binası için "TCDD Genel Müdürlüğü Dış Cephe ve İç Mekan Restorasyonu" adı altında bir ihale düzenledi. İhaleyi 5 milyon 819 bin TL teklif veren Rıdos Grup İnşaat Şirketi aldı. Şirket ve TCDD arasında imzalanan sözleşmeye göre, restorasyon çalışması 25 Kasım'a kadar tamamlanacak.

Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nde yer alan bilgilere göre, Rıdos Grup İnşaat Şirketi Sinan Görmez'e ait. Şirketi 2017'de kuran Görmez, son genel seçimlerden AKP'den Ağrı milletvekili aday adayı da olmuştu. Sosyal medya hesaplarından da AKP'ye desteğini sürdüren Görmez, 2017 yılında da bir grupla birlikte, genel merkez binası önünde CHP'yi protesto etmişti.

Ayrıca, AKP'li Görmez'in Rıdos Grup İnşaat Şirketi kamudan son iki buçuk yılda 9 ayrı ihale aldı. Bu 9 ihaleyle de kamu kurumlarından Görmez'in şirketine 33 milyon 363 bin TL aktarıldı. Şirket, en fazla ihaleyi TCDD'den aldı. TCDD'den beş, AKP'li Ordu Büyükşehir Belediyesi'nden üç ihale alan şirket Ordu Valiliği'nden de bir ihale aldı.

Hep Yandaşlar Yapıyor

Son yıllarda ülkenin birçok simge yapısının restorasyon işi AKP'ye yakınlığıyla bilinen yandaş şirketlere veriliyor. Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün 30 Aralık 2021 tarihinde Ayasofya için düzenlediği ihaleyi de AKP'li Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın 'yakın arkadaşı' Muharrem Hilmi Şenalp almıştı.

"Ayasofya Külliyesi'nin restorasyon projelerinin hazırlanması ve Ayasofya Külliyesi'nde bulunan türbelerin, sıbyan mektebinin ve muvakkithanenin restorasyonunun yapılması" adı altında pazarlık usulüyle düzenlenen ihaleyi Hassa Mimarlık, Iras Yapı ve Adamak Restorasyon isimli üç şirketin kurduğu iş ortaklığına tam 23 milyon 51 bin TL'ye verildi.

Akustiği Bozmuştu

Mekteb-i Tıbbiye-i Şahane olarak bilinen ve Sağlık Bilimleri Üniversitesi'nin rektörlük binası olarak kullanılan tarihi yapının restorasyonunun Erdoğan'ın arkadaşı Hasan Gürsoy'un şirketine yaptırıldığı ortaya çıkmıştı. AKP döneminde işlerini büyüten Hasan Gürsoy, ülke genelinde birçok tarihi yapının restorasyonunu yaptı. Bu restorasyon çalışmaları içinde kamunun kasasından Gürsoy'un şirketlerine milyonlarca lira aktarıldı.

Gürsoy'un şirketi, Cumhurbaşkanlığı Huber Köşkü, Süleymaniye Camii, Galatasaray Üniversitesi, Arkeoloji Müzesi ve Topkapı Sarayı'nın restorasyon işlerini yapan şirket olarak da biliniyor. Bilal Erdoğan'ın yöneticisi olduğu Okçular Vakfı tarafından kullanılan Okçular Tekkesi'nin restorasyonu da Gürsoy Grup tarafından yapıldı.

Mimar Sinan'ın 'kalfalık' eseri tarihi Süleymaniye Camii'nin restorasyonu Hasan Gürsoy'un sahip olduğu Güryapı şirketine verildi. Çalışmalar bittiğinde tarihi caminin ses akustiğinin yapılan yanlış restorasyonlar nedeniyle bozulduğu ortaya çıktı. O dönemde Süleymaniye Camii'nin akustik sorunuyla ilgilenen İstanbul İl Müftü Yardımcısı Abdurrahman Binbir, uzman bir heyete rapor hazırlatacaklarını söyleyerek, "Geçici olarak hoparlör sayısını arttırdık" dedi. İmam ve müezzinler ise "Cuma namazında hutbe ve dua hiç anlaşılmıyor. Ses cami içinde eşit dağılmıyor" iddiasında bulundu.

2020'de de Ankara Resim Heykel Müzesi'ndeki tarihi yağlı boya tabloların onarım işini 623 bin TL'ye eski AKP Karabük İl Başkan Yardımcısı Cengiz Ünal'ın yaptığı ortaya çıktı. Ünal'ın kurucusu olduğu şirket, müzenin 17 milyon TL'lik restorasyon ihalesini aldı.

'TORPİLLİ PROFESÖR'

Uzmanlığı olmamasına rağmen atandı

Üniversitelerdeki torpilli atamaların sonu gelmiyor. Ondokuz Mayıs Üniversitesi'nde (OMÜ), Tıp Fakültesi Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı'nda görev yapan H.U.,'nun, doçentlik uzmanlığı olmamasına rağmen İç Hastalıkları Anabilim Dalı'na profesör olarak atandığı öğrenildi. H.U. Yükseköğretim Akademik Arama ve YÖK Ulusal Tez Merkezi'nde yer alan verilerine göre tıpta uzmanlığını alanının Ankara Fizik Tedavi Ve Rehabilitasyon Sağlık Uygulama Ve Araştırma Merkezi Dahili Tıp Bilimleri Bölümü'nde yaptı. 2021 yılında ataması yapılan H.U. için üniversite tarafından yapılan açıklamada, "İç Hastalıkları Anabilim Dalına Profesör olarak ataması yapılan Prof. Dr. H.U. Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon Anabilim Dalındaki görevinden ayrılarak İç Hastalıkları Anabilim Dalındaki görevine başlamıştır" ifadeleri kullanıldı.

Konu hakkında CİMER üzerinden YÖK'e başvuru yapılarak, "Üniversiteler Arası Kurul (UAK) tarafından verilen doçentlik unvanını fiziksel tıp ve rehabilitasyon bilim alanında alan bir kişi üniversitelerin iç hastalıkları kadrosuna başvurup atanabilir mi? Diğer bir deyişle kişi iç hastalıkları bilim alanından doçent olmadan üniversitelerin iç hastalıkları profesör kadrolarına yükseltme hakkı sağlar mı?" diye soruldu. YÖK tarafından verilen yanıtta ise, "2547 Sayılı Kanunun 'Profesörlüğe Yükselme ve Atama' başlıklı 26. maddesi; a) Profesörlüğe yükseltilecek atamada; 1) Doçentlik unvanını aldıktan sonra en az beş yıl süreyle, açık bulunan profesörlük kadrosu ile ilgili bilim alanında çalışmış olmak, 2) Doçentlik unvanını aldıktan sonra, ilgili bilim alanında özgün

yayınlar veya çalışmalar yapmış olmak gerekir.’ Hükümünü içermektedir. Talebinizin Üniversite Rektörlüğünce değerlendirilmesi gerekmektedir” denildi.

BEŞLİ ÇETE BİRER BİRER HİSSELERİNİ SATIYOR

‘Beşli çete’ olarak nitelendirilen yandaş şirketler hisselerini satıyor. Limak’ın Uludağ Enerji’deki hisselerini İngiliz şirkete satmasının ardından Kalyon Enerji’nin hisseleri de Birleşik Arap Emirlikleri’ne satıldı. Kolin’in ardından Limak ve Mapa da 3’üncü Havalimanı’ndan çekilme hazırlığı yapıyor.

Kamuoyunda ‘beşli çete’ olarak tanımlanan şirketler arasına yer alan Kalyon Holding’e bağlı Kalyon Enerji de hisselerini sattı. Yönetiminde Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) Ulusal Güvenlik Danışmanı Şeyh Tahnoun Bin Zayed Al Nahyan’ın bulunduğu Abu Dhabi’li IHC, yenilenebilir enerji üretim faaliyetleri yürüten Kalyon Enerji’nin yüzde 50’sini 1.8 milyar dirheme, yani yaklaşık 490 milyon dolara satın aldı.

IHC tarafından yayımlanan bültende, satın alınan yenilenebilir enerji alanında büyüme hedefi doğrultusunda gerçekleştirildiği ifade edildi. Kalyon Enerji’nin Konya Karapınar’da kısmen devreye alınmış 1,000 MW gücünde güneş santrali ve çeşitli illerde başka güneş ve hidro elektrik santralleri bulunuyor.

Limak Da Sattı

CHP Lideri Kemal Kılıçdaroğlu’nun “Yemin olsun ki kaçacak delik bulamayacaksınız” dediği, AKP iktidarı döneminde kamudan aldıkları milyarlarca liralık ihalelerle ve garantili projelerle hızla büyüyen Beşli Çete’nin ilk hisse satışı da değil bu.

Daha önce de onursal başkanlığını Nihat Özdemir’in yaptığı Limak Holding, Limak Uludağ Perakende Elektrik Satış Şirketi’nin hisseleri satmıştı. Geçen yıl Limak Uludağ Perakende Elektrik Satış A.Ş.’nin tek hissedarı olan Uluğ Enerji Dağıtım ve Perakende Satış Hizmetleri A.Ş.’nin paylarının tamamının devri için hisse satış sözleşmesi, 30 Eylül 2021 tarihinde imzalandı.

Bursa, Balıkesir, Çanakkale ve Yalova illerinin bulunduğu Uludağ bölgesinde elektrik dağıtım ve perakende satış faaliyetlerini sürdüren şirketin hisseleri Actis isimli İngiliz şirkete satıldı. Hisse satış sözleşmesi, 30 Eylül 2021 tarihinde imzalandı.

Limak Yatırım Yönetim Kurulu Başkanı Ebru Özdemir, söz konusu hisse satış anlaşmasına ilişkin yaptığı açıklamada şunları söyledi: “Yaklaşık 1 yıldan bu yana İngiliz yatırım fonu Actis ile Uludağ Elektrik’in hisselerinin devri için yaptığımız görüşmeleri tamamladık ve hisse devir sözleşmesini imzaladık. Yapılan bu anlaşmanın, özellikle altyapı yatırımlarında yabancı yatırımcıların Türkiye’nin potansiyeline olan ilgisinin bir göstergesi olduğunu düşünüyorum” ifadelerini kullandı.

Havalimanından da Çekildiler

Uzmanların tüm itirazına rağmen inşa edilen İstanbul Havalimanı’nı işleten İGA Havalimanları İşletmeleri Şirketi, İstanbul Havalimanı’nın yapımı ve işletmesi için eşit payla 2013 yılında kurulmuştu. Şirketi kuran beş ortak ise Beşli Çete içerisindeki şirketlerden oluşuyordu. 2019 yılında Kolin inşaat yüzde 20 hissesini Kalyon ve Cengiz’e satmıştı.

Geçen aylarda ise Limak Yatırım Holding ve Mapa İnşaat, İstanbul Havalimanı’ndaki hisselerini diğer ortaklara satmak için anlaşmaya vardı. satış işlemlerinin sonrasında Kalyon İnşaat yüzde 55, Cengiz İnşaat yüzde 45 hisseye sahip olacak. İşlemlerin tamamlanması için Rekabet Kurumu’nun onayı beklenildiği belirtiliyor.

Cengiz’in İngiltere’deki Serveti

Uluslararası Araştırmacı Gazeteciler Konsorsiyumu (ICIJ) tarafından paylaşılan Pandora Belgeleri’ne göre Cengiz Holding’in sahibi Mehmet Cengiz, Britanya Virjin Adaları (BVI) merkezli MEFA Cengiz Limited şirketinin de sahibi. Pandora Papers’a göre Cengiz Ailesi, MEFA Cengiz Limited şirketi üzerinden, "düşük vergili" ev alıyor. Trident Trust’in kayıtlarına göre 2011 yılında Londra’da Brompton Road’da alınan ev için 3 milyon 750 bin pound ödendi.

ICIJ tarafından 2016 yılında yayınlanan Panama Papers sızıntılarında da Mehmet Cengiz’in Panama merkezli hukuk şirketi Mossack Fonseca’nın (MossFon) müşterilerinden biri olduğu ortaya çıkmıştı. Niue ve Britanya Virjin Adaları’nda toplam altı tane offshore şirketi bulunan Cengiz’in, servetini aktardığı bu şirketler aracılığıyla alım-satım, piyasa araştırması, danışmanlık hizmeti ya da gümrük anlaşması yaptığı MossFon kayıtlarına yansımıştı.

Yine belgelerde Mehmet Cengiz'in kardeşi Ekrem Cengiz ile birlikte, Ankara merkezli Digital İnternet Hizmetleri adlı şirketin gizli sahibi iken bu şirket üzerinden Britanya Virjin Adaları'ndaki şirketi Digital European Company Ltd'ye para aktardığı görülmüyordu.

İŞSİZ ECZACILAR ORDUSU YOLDA

25 yılda ülkede 7 olan eczacılık fakülte sayısı 57'ye yükseldi. TEİS Başkanı Nurten Saydan, gelecek yıl 9 bin eczacı fazlalığının gündeme geleceğinin öngörüldüğünü belirterek "Kontrolsüz gidişata dur denilmeli" dedi.

Eczacılık fakülteleri plansız şekilde açılıyor. Tüm Eczacı İşverenler Sendikası (TEİS) Genel Başkanı Ecz. Nurten Saydan, uluslararası standartlarda kaliteli eczacılık eğitiminin sağlanması ve toplum sağlığının etkin şekilde korunması ve geliştirilmesi adına bu kontrolsüz gidişata dur denilmesi gerektiğini belirterek "Altyapıdan ve akademik kadrodan yoksun eczacılık fakültelerinin öğrenci alımına izin verilmemeli ve eczacılık fakültelerine giriş için başarı sıralaması 50 bin ile sınırlı tutulmalıdır" dedi.

Eczacı Akademisyen Yok

Saydan, yeterli öğretim kadrosunun, laboratuvarın olmadığı apartman katı tarzı eczacılık fakülteleri ile eczacılık eğitimi verilemeyeceğini vurgulayarak, "Tam donanımlı bir eczacılık fakültesinde 100'ü aşkın akademik kadro varken, akredite olmayan eczacılık fakültelerinde bu sayı 10'u geçmiyor. Hatta bir devlet üniversitesinin eczacılık fakültesi 6 akademisyenden kurulmuş ve bunların içinde hiç eczacılık lisans çıkışlı akademisyen yok. 57 eczacılık fakültesinin sadece 29'unun dekanı eczacılık fakültesi mezunu" diye konuştu. Yeni açılan fakültelerin çoğunun kendine ait binalarının bile bulunmadığını anımsatan Saydan "Apartman katı tarzı eczacılık fakülteleri ile eczacılık eğitimi verilemez" dedi. Sağlık Bakanlığı'nın yayımladığı rapora göre; bugünkü koşullar sabit kaldığında bile 2023 yılı sonunda yaklaşık 9 bin arz fazlası oluşacağının altını çizen Saydan, özetle şunları kaydetti: "Fakültelere yönelik bir düzenleme yapılmaz yani yeni fakülte açılmaz, var olanlarda kontenjanlar azaltılmaz ve insan gücü planlaması dikkate alınmazsa, yakın gelecekte arz fazlası mezun, işsiz eczacı olacak. İşsiz eczacı ordusu oluşmaması için daha fazla eczacılık fakültesi açılmaması, kontenjanlardaki sayıların azaltılması, akademik kadrodan yoksun fakültelerin kapatılması öncelikli hedef olmalıdır.

LİYAKAT YOK, ÇİFT MAAŞ VAR!

Türkiye Denizcilik İşletmeleri'nin yöneticilerinin de çift maaş aldığı açığa çıktı. Üstelik binlerce lira maaş alan yönetim kurulu üyelerinin denizcilikle de alakası yok. Yöneticiler ilahiyat, tarih ve açıköğretim mezunu.

Halk geçim derdiyle boğuşup yoksullukla mücadele ederken kamu kurumlarının yönetim kurulu üyeleri çift maaş almaya devam ediyor. Bunun son örneklerinden biri ise Türkiye Denizcilik İşletmeleri A.Ş. (TDİ) oldu.

Yüzde 49'u AKP'li Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın başkanı olduğu Türkiye Varlık Fonu'na (TVF), yüzde 51'i ise Hazine ve Maliye Bakanlığı'na bağlı Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na ait olan TDİ'nin yönetim kurulu üyelerine yüz binlerce lira ödendiği ve çift maaş aldıkları ortaya çıktı. TDİ'nin 2021 Yılı Faaliyet Raporu'nda yer alan bilgilere göre, kurumun yönetim kurulu 7 kişiden oluşuyor. Bu yönetim kurulu üyelerine de geçen yıl toplam 634 bin 956 TL ödendi. Raporda, yönetim kurulu üyelerine ödenen paranın Cumhurbaşkanı kararı ile belirlendiği de belirtildi. Ayrıca TDİ yönetimine 90 bin 538 TL de ikramiye ödendiği açıklandı.

Tarih ve İlahiyat Mezunları Yönetiyor

Sadece TDİ'den binlerce lira alan ve başka kamu kurumlarında da görev yaptıkları için en az çift maaş alan yöneticiler ise şu şekilde:

Fahrettin Soran: TDİ Yönetim Kurulu Başkanı. Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi mezunu. AKP döneminde uzun yıllar İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nde yöneticilik yaptı. AKP'nin İBB'yi kaybetmesinin ardından 2019'un temmuz ayında İBB iştiraki İSTAÇ A.Ş. genel müdürlüğü görevinden istifa etti. 5 Mayıs 2020'de de TDİ Genel Müdürlüğü görevine atandı. Öte yandan Soran, İBB'de meclis üyeliği yaptı.

Murat İbrahim Çelebi: TDİ Yönetim Kurulu Başkan Vekili. Aynı zamanda da Hazine ve Maliye Bakanlığı'na bağlı Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'nda grup başkanı olarak görev yapıyor. Uluslararası ilişkiler mezunu.

Uğur Ünal: TDİ yönetim kurulu üyesi görevinin yanı sıra Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanı ve tarih bölümü mezunu.

Mehmet Arabacı: TDİ yönetim kurulu üyesi ve Gelir İdaresi Başkanlığı'nda başkan yardımcısı olarak görev yapıyor. Maliye bölümü mezunu.

Ahmet Yener: TDİ Yönetim Kurulu üyesi ve Vergi Denetim Kurulu Başkan yardımcısı. Kamu yönetimi bölümü mezunu.

Akif Akşam: TDİ Yönetim Kurulu üyesi, Hazine ve Maliye Bakanlığı İç Denetim Kurulu Başkanı. İşletme mezunu.

Mustafa Kızıl: Hem TDİ Yönetim Kurulu üyesi hem de Hazine ve Maliye Bakan danışmanıydı. Kamu yönetimi bölümü mezunuydu. Bu yıl ise Kızıl'ın yerine açıköğretim sağlık kurumları işletmeciliği mezunu, butik işletmecisi Nüket Özer atandı.

Müdür Yardımcılarına Binlerce Lira Ödendi

Faaliyet raporunda, TDİ'nin iki genel müdür yardımcısına da 2021 yılında yüzbinlerce lira ödendiği belirtildi. Raporda, "üst yönetim kadrosunda görev yapan iki genel müdür yardımcısına net olarak 2021 yılında 354 bin 774 TL (toplam) ücret ve 50 bin 682 TL ikramiye ödemesi yapılmıştı" ifadelerine yer verildi.

DEVLET KİRACI OLDU

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'na bağlı kuruluşların kira için on milyonlarca lira harcadığı ortaya çıktı. 2018-2022 döneminde MTA 653 bin TL, TEİAŞ 807 bin TL, EPDK ise 10,1 milyon TL kira ödemesi yaptı.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'na bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından 2018-2022 döneminde kiralanan ya da satın alınan taşınmazların maliyeti dudak uçuklattı. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan imzasıyla yayımlanan Tasarruf Tedbirleri Genelgesi'nin kağıt üzerinde kaldığını ortaya koyan verilere göre, MTA'nın iki binası için 653 bin TL, TEİAŞ'ın iki binası için 807 bin TL, EPDK'nin bir binası için 10,1 milyon TL kira ödemesi yapıldı.

30 Haziran 2021 tarihinde Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan imzasıyla Tasarruf Tedbirleri Genelgesi yayımlandı. Kamunun satın alımlarına kısıtlama getiren genelge ile bakanlıkların ve ilgili birimlerinin hizmet binası, lojman ve sosyal tesis arazisi satın alması ile yeni kiralama yapması da kısıtlandı.

Kamunun Parası Kiraya Aktı

Tasarruf Tedbirleri Genelgesi, kısa sürede kağıt üzerinde kaldı. AKP'li yerel yönetimler ile bakanlıkların araç kiralama, konut kirası ve satın alma işlemleri için yaptığı ödemeler, genelgeye adeta kafa tuttu. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın CHP Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin soru önergesine verdiği yanıt da kamuda tasarrufun lafta kaldığını bir kez daha gözler önüne serdi. Bakanlığa bağlı birimlerin lojman, irtibat bürosu, idari ve hizmet binası olarak kullanmak üzere kiraladığı taşınmazlara beş yılda on milyonlarca lira para döktüğü belirlendi.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez imzasıyla hazırlanan yanıtta, idareye bağlı müdürlüklerin kiracısı olduğu taşınmazlar için 2018-2022 döneminde ödediği kira miktarı şöyle sıralandı:

- Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü'nün, iki adet binası için toplam 653 bin 656 TL,
- TEİAŞ Genel Müdürlüğü'nün, iki adet binası için toplam 807 bin 191 TL,
- EPDK'nin, bir adet binası için 10 milyon 125 bin 539 TL,
- BOTAŞ'ın, 10 adet lojman ve irtibat bürosu için 2 milyon 273 bin TL kira ödemesi yapılmıştır.

Yanıtta öte yandan, Nükleer Düzenleme Kurumu'nun devraldığı binalar için harcanan para da paylaşıldı. Fahiş harcamaya ortaya koyan yanıtta, "Nükleer Düzenleme Kurumu tarafından mülkiyeti Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'ne ait taşınmaz ve üzerindeki binalar 165 milyon 22 bin TL, mülkiyeti Karayolları Genel Müdürlüğü'ne ait iki taşınmaz 3 milyon 298 bin TL bedelle devralınmıştır" denildi.

Harcamalar Son Sürat

Tasarruf tedbirlerinin lafta kaldığının altını çizen CHP'li Abdurrahman Tutdere, "Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın, 'İtibardan tasarruf olmaz' anlayışı devletin tüm kurum ve kuruluşlarına sirayet etmiş durumda" dedi. Kurumlar tasarruf etmek bir yana harcamalarına son sürat devam ettirdiğini ifade eden Tutdere, şunları kaydetti: "Erdoğan, 1 Ağustos'ta gerçekleşen kabine toplantısı sonrası yaptığı açıklamada, 'Vatandaşımızdan dışa bağımlı olduğumuz enerji kaynaklarını tasarruflu kullanmalarını bekliyoruz' ifadelerini kullanarak vatandaşları yine tasarruf yapmaya davet etti. Fakat enerjiden sorumlu bakanlık ise tasarruf yapmak bir yana vatandaşlarımızın parasını adeta çarçur etmeye devam etmiş. Erdoğan'ın söylediği gibi, 'Bir tarafta açlığın, diğer tarafta lüksün hüküm sürdüğü bu düzen artık devam edemez'... Vatandaşlarımız açlıktan ve yoksulluktan kıvranırlarken kamu kaynaklarını talan edenlerin kamuyu tasarrufa çağırması asla kabul edilemez."

AKP'Lİ BELEDİYE, CHP'Lİ BELEDİYENİN UCUZ KARPUZ TEZGAHINA KEPÇEYLE MÜDAHALE ETTİ

AKP'li Samsun Büyükşehir Belediyesi, Bafra'da tarlada ürünü kalan çiftçilere destek olmak ve vatandaşlara ucuz karpuz ulaştırmak amacıyla kampanya başlatan CHP'li Atakum Belediyesi'nin tezgahına kepçeyle müdahale etti.

CHP'li Atakum Belediye Başkanı Cemil Deveci ile Samsunspor eski başkanı İsmail Uyanık, Samsun Bafra Ovası'nda hasat edilmeye başlanan karpuzları aracılardan maliyetinin altında 50 kuruşa almak istemesine karşı zarara satış yapmak istemeyen üreticilere destek verdi.

Tarlardan üreticiden alınan karpuzlar araçlarla ilçeye getirilerek çeşitli noktalarda kurulan tezgahlarda vatandaşlara 1.5 liradan satılmaya başlandı. Günde ortalama 75 ton satış yapılması üzerine, ilçedeki pazar, manav ve marketlerde 4 liraya satılan karpuz fiyatları 2 liraya kadar düştü.

Maliyeti yaklaşık 80 kuruş olan karpuzun kilo fiyatı kampanya kapsamında hafta sonu 1 liraya düşürülürken, AKP'li Büyükşehir Belediyesi Emek Park'ta bulunan karpuz tezgahının kaldırılmasını istedi.

AKP'li Büyükşehir Belediyesine ait zabıta ekipleri ile tezgahta satış yapan taraftar gurubu üyeleri arasında tartışma çıktı. Tartışmaya Atakum Belediyesi zabıta ekipleri de katılınca arbede yaşandı. Ardından tezgahların yeri değiştirilirken, kepçeler de kazı çalışmasına başladı. CHP'li Belediye Başkanı Deveci, yaşanan olaylara tepki gösterdi.

'Sizin Derdiniz Ne?'

Atakum Belediye Başkanı Cemil Deveci, bir haftadır devam eden uygulama ile hem üreticiye hem de tüketiciye destek olduklarını ve kar amacı taşımadıklarını belirterek şunları kaydetti:

"Bafra'da karpuz üreticimizin ürünleri tarlada kaldı. Biz üreticilerimize destek olmak ve vatandaşlarımızın cebine uygun olması adına işbirliği içinde çalışma başlattık.

Vatandaşlarımız bütçesine uygun karpuz aldı, piyasa dengelendi. Atakumlu vatandaşlarımız memnundu. Gelmişsiniz 'burada çalışma yapacağız' diyerek kazı yapıyorsunuz. Neyin çalışması belli değil. Ama biz yine de satış alanını bunun üzerine değiştirdik.

Vatandaş memnun sizin derdiniz ne? Burada iki kurumun zabıtalrı karşı karşıya geliyor. Bu siyaset anlayışı hiç hoş değil. Bu yaşananlar Samsun ve Türkiye adına endişe verici. Çok üzücü."

3 ÇOCUKTAN 1'İ YOKSUL!

Erdoğan Etkisi: 3 Çocuktan 1'i Yoksul!

2022 itibariyle Türkiye nüfusunun yüzde 27'sini çocuklar oluşturuyor. Ne var ki, iktidarın geleceksizleştirme politikalarının sonucu olarak 22 milyon 738 bin 300 çocuğun yüzde 33'ü yani 7 milyon 436 bini derin bir yoksullukla karşı karşıya kaldı. Bu veri Tek Adam Rejimi idaresi altında yönetilemeyen Türkiye'de her 3 çocuktan 1'inin aşırı yoksulluk içinde hapsediğı, sefalet ve sömürü çarkı arasında yaşama tutunmaya çalıştığı anlamına geliyor. Sosyal koruma kalkanını kuvvetlendirmek yerine, yoksulluğı yönetmeye çalışan iktidar, suça sürüklenen çocuk sayısını da doğrudan arttırıyor. Çocuklar yoksulluğun pençesine itildikçe, suç işlemeye meyilli hale geliyor. Türkiye'de 2009-2020 yılları arasında ceza infaz kurumuna giren çocuk sayısında yüzde 841 artış yaşandı.

Çocuk Yoksulluğı Yüzde 8 Arttı

16 Nisan 2017'de gerçekleştirilen Anayasa değişikliğı ile "parlamentar sistemi" terk ederek TEK ADAM Rejimini inşa eden Cumhur ittifakı bileşenleri, yalnızca yetişkinleri değil çocukları da felakete sürükleyen bir yoksullaşma dalgası yarattı.

2017 yılında 6 milyon 893 bin olan yoksul çocuk sayısı Erdoğan rejimine geçişle birlikte yüzde 8 artarak, 2021 yılında 7 milyon 436 bine ulaştı.

YILLAR	YOKSUL ÇOCUK SAYISI
2017	6.893.000
2018	7.336.000
2019	7.417.000
2020	7.378.000
2021	7.436.000

Her Hafta 2 Bin Çocuk Yoksullaştı

Türkiye'nin kaynaklarını 5'li çetenin emrine sunan, para musluklarını sonuna kadar yandaş havuzuna akıtan, halkın alın terini naylon vakıflar aracılığıyla yurt dışına transfer eden Erdoğan rejimi 2017 yılından bugüne her hafta yoksullar ordusuna 2 bin yeni çocuk ekleyerek ülkenin geleceğini kararttı. 4

"Her Aileye En Az Bir Yoksul Çocuk"

Türkiye'ye 90'lı yıllarda hâkim olan "her eve iki anahtar" popülizmi, ülkeyi enflasyonist politikalara mahkûm etmiş, sonuç felaket olmuştu. Bugün Türkiye'deki manzaraya bakıldığında "Ben ekonomistim" diyerek direksiyonun başına geçen Erdoğan önderliğindeki Adalet ve Kalkınma Partisi'nin "iktisadi" politikalarıyla "beterin beteri"nin geldiği görülüyor. AKP jargonuyla ifade etmek gerekirse, "Hayaldi gerçek oldu. Bugün **Tek Adam Rejimi** her aileye en az bir yoksul çocuk" vadediyor.5

Başkomutan Erdoğan

Haziran 2022 verilerine göre yoksulluk sınırının 20 bin lirayı geçtiği Türkiye'de, TÜİK'in makyajlı verilerine göre 2021 yılında geliri 19 bin liranın altında olan 23 milyon 789 bin yoksul bulunuyor. "Ben ekonomistim" diyerek tüm yetkiyi elinde toplayan ve yılda 1 milyon 200 bin lira maaş geliri olan Erdoğan, bugün mevcudu 390 bin 960 olan Türk Silahlı Kuvvetleri'nden tam 19 kat daha büyük bir yoksullar ordusu yaratarak, sefalet düzeninin de başkomutanı oldu.6

Yaşama-Büyüme-Gelişme Hakkı Gasp Edildi

Sorun sadece ekonomi değil. İnsani değerler de tahrip ediliyor. "Siz bu kardeşinize yetkiyi verin" diyerek rejim değişikliğini meşrulaştıran Erdoğan iktidarının yarattığı ekonomik, ahlaki ve sosyal tahribat en büyük zararı çocuklara veriyor. Yasama-yürütme-yargı yetkisini tek elde toplayan Erdoğan, çocukların "yaşama-gelişme-büyüme" haklarını ortadan kaldıran politikalarda ısrar ediyor.

Suç Oranı Artıyor

Yoksulluğun pençeleri bir aileye uzandığında, çocuk haklarının da yaygın biçimde ihlal edilmesine yol açıyor. Suç verileri kara tabloyu gözler önüne seriyor. 2009-2020 yılları arasında 18 yaşından küçük 88 bin 741 çocuk ceza infaz kurumuna girdi. Bu çocukların yüzde 15'ini yani 13 bin 376'sını 15 yaşından küçükler oluşturdu.

Rekor Erdoğan Döneminde

Siyasetin toplum üzerinde giderek artan baskısı suça sürüklenen çocuk istatistiklerine de doğrudan yansıyor. Recep Tayyip Erdoğan'ın Cumhurbaşkanı seçildiği 2014'ten sonra suç işleyerek ceza infaz kurumuna giren çocuk sayısında yüzde 35 artış yaşandı. Ayrıca 2009- 2020 yılları arasında ceza infaz kurumuna giren toplam çocuk sayısının yüzde 85'i yani 75 bin 345'i Erdoğan'ın cumhurbaşkanı seçildiği döneme denk geliyor. 7

Sonuç

TÜİK'in saptırdığı, eksik açıkladığı rakamlar bile çocuk yoksulluğunu gizleyemiyor. 2017 yılında 6 milyon 893 bin olan yoksul çocuk sayısı 2021 yılında yüzde 8 artarak, 7 milyon 436 bine ulaştı.

Yandaşlar için her türlü imtiyazın verildiği, mücbir sebebe rağmen pandemi döneminde bile yolcu garantili havalimanlarına, geçiş garantili otoyollara, köprülere döviz bazında garantiler ödenirken, her geçen gün ülkemizde çocuk yoksulluğu artıyor. Çünkü ülkemizin kaynakları ihtiyacı olana değil, yandşa aktarılmaya devam ediyor. Bunun en büyük kanıtı 2017 yılından bugüne her hafta yoksullar ordusuna 2 bin yeni çocuğun katılması. Bu çocukların vebali iktidardır.

İktidar “En az 3 çocuk” söylemiyle çocuk yapmayı teşvik ederken, çocukların yoksulluğu için hiçbir şey yapmadığı, sağlıksız koşullarda, gıdaya ve gerekli hizmetlere ulaşamayan çocuk yoksulluğuna neden olmaktadır.

7 milyon 436 bin evladımız, yanlış politikalar nedeniyle yoksul. İhtiyaç duydukları şekilde sağlıklı büyüyemiyor.

Yoksulluk aynı zamanda adli istatistiklerin konusu olan çocuk sayısını da acı bir rekora ulaştırdı. Yoksullukla birlikte ülkemizde 2009-2020 yılları arasında ceza infaz kurumuna giren çocuk sayısı da yüzde 841 arttı. Aynı dönemde 18 yaşından küçük 88 bin 741 çocuk ceza infaz kurumuna girdi. Bu çocukların yüzde 15’ini yani 13 bin 376’sı ise 15 yaşından küçük. Yoksulluk sorununu çözmeyen iktidar çocuklarımızı suça itiyor.

Cumhuriyet Halk Partisinin ilk sözü “Hiçbir çocuk yatağa aç girmeyecek”tir. CHP ülkeyi kurtaran ve kuran parti olarak, sosyal devleti yaratan parti olarak çocuk yoksulluğunu tarihin sayfalarına gömecek. Ülkemizin gelirlerini yandaşlar için değil çocuklar için, vatandaş için harcayacak.

81 İLİN BORÇ HARİTASI

Konya kart batağında, Hakkari bankaların takibinde

Yüksek enflasyon nedeniyle reel ücretlerde ve satın alma gücünde yaşanan düşüş yurttaşı daha fazla borçlanmaya itiyor. 81 ilde son 1 yılda kartlarda ortalama yüzde 85, ek hesaplarda ortalama yüzde 64 borç artışları görüldü. Kredi kartı harcamaları 12 ayda yüzde 70.5, kredili mevduat hesapları yüzde 62.3 artarken, ihtiyaç kredilerinde ise 28.6 oranında artış görüldü.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun (BDDK) ikinci çeyrek Fintürk verileri banka borçlarının 81 ildeki hızlı artışını ortaya koydu. Verilere göre Haziran 2022 itibarıyla toplam kredi kartı harcamaları 284 milyar 801 milyon TL'ye ulaşırken, son bir yılda en hızlı artış gösteren il yüzde 107 ile Konya oldu.

Hem pahalılık hem de alım gücünde azalma nedeniyle kullanımın artmasıyla 81 ilde kredi kartlarında ortalama artış hızı yüzde 85 oldu.

Kartların hızlı artışı tüm illerde kendini gösterirken en düşük büyüme oranı yüzde 40.46 ile İstanbul'da görüldü.

İhtiyaç Kredisinde En Yüksek Artış İstanbul'da

Faizi yüksek olmasına karşın kullanımı artan kredili mevduat hesapları ise toplamda 43 milyar 648 milyar TL'ye yükseldi, KMH'ta en fazla artış gösteren il ise yüzde 87.77 büyümeyle Kilis oldu. 81 ilin ortalama artış hızı yüzde 64'ü bulan KMH'da en düşük artış gösteren il yüzde 42.93 ile Nevşehir oldu.

81 ilin ihtiyaç kredisi toplamı da haziran sonu itibarıyla 499 milyar 284 milyon TL olurken, ihtiyaç kredisinde ise en yüksek artış yüzde 36.26 ile İstanbul'da görüldü.

Takipteki Bireysel Krediler Yüzde 57,7 Arttı

Borçluluk hızla büyürken, ödenemediği için takibe düşen kredilerin tutarı da hızla arttı. Haziran 2021 – Haziran 2022 tarihlerini kapsayan bir yılda takipteki bireysel krediler yüzde 57.7 artış gösterdi ve 20 milyar 765 milyon liraya ulaştı.

Hakkari'de Takibe Düşen Alacak Sayısı Yüzde 129.40 Arttı

BDDK verilerine göre Hakkari'de takibe düşen alacak miktarı 2021 Haziran ayına göre yüzde 129.40 arttı, Şırnak'ta yüzde 122.49, Bingöl'de yüzde 113.57, Bayburt'ta yüzde 112.60, Van'da ise yüzde 110.45 artış yaşandı. Takipteki alacak artışında ise 7 ilde üç haneli büyüme yaşandı.

ANKAPARK AOÇ ARAZİSİNİ KURUTTU

Ankapark'ın Bilirkişi Raporu, israfı bir kez daha gözler önüne serdi. Rapora göre mali değeri 16,9 milyon TL olan 216 bin adet bitki kurudu, AOÇ'deki 72 bin metrekairelik yeşil alan bakımsızlığa terk edildi.

AKP'lilerin, "Siyasi şova malzeme edildi" dediği Ankapark'ın bitkisel peyzaj incelemesi, yeni bir zarar faturasını ortaya koydu. Mahkeme süreci devam ettiği için Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin girmesine izin verilmeyen Ankapark alanında binlerce bitki ve yeşil alan kurudu. Bilirkişi Kurulu Raporu'na göre mali değeri 16,9 milyon TL olan 216 bin adet bitki sulanmadığı için kurudu. Atatürk Orman Çiftliği (AOÇ) arazisindeki 72 bin metrekairelik yeşil alan ise bakımsızlığa terk edildi.

Bitkiler Kurudu

Ankapark genelinde sulama, yabancı ot temizliği, ağaç ve çalılarda budama ve ilaçlama çalışması yapılmadığı belirlendi. Peyzaj alanı genelinde çoğu bitkilerde kurumalar olduğu, kuru bitkilerin kaldırılmadığı ve yerlerine yeniden dikim işlemi yapılmadığı ifade edildi. Bilirkişi heyeti, tesiste su, elektrik ve doğalgazın olmadığını, sulama sistemlerinin ise bozuk olduğunu tespit etti. Bitkisel peyzaj alanlarında sulama yapılmadığı için bitkisel kurumaların hızla arttığı rapora kaydedildi.

Raporda, Ankapark'a dahil edilen Atatürk Orman Çiftliği arazisinin 350 bin metrekairelik yeşil alanındaki kurumaya yönelik tespitler de sıralandı. AOÇ Fuar, Panayır ve Festival Alanı olarak adlandırılan bölümdeki yabancı otların temizlenmediğinin belirtildiği raporda, şu ifadelerle yer verildi:

"Toplam 72 bin 171 metrekairelik çim alanda çim biçimi, bakımı, sulamasının yapılmayarak tamamının kuruduğu belirlenmiştir. Tüm alanda mevsimlik çiçek dikilecek hiçbir alana çiçek dikiminin yapılmadığı, hiçbir şekilde bitki besleme, gübreleme, form budaması, sulama ve ilaçlama yapılmadığı anlaşılmıştır. Kuruyan bitkilerin kaldırılmadığı, yerlerine yeniden dikim işleminin yapılmadığı ve tüm alanın kendi haline bırakıldığı tarafımızca tespit edilmiştir."

Bilirkişi heyeti, Ankapark'taki bitkisel zararın hesabını da çıkardı. Buna göre, toplam 400 bin 825 adet bitkinin yer aldığı birinci ve ikinci etaptaki 216 bin 540 adet bitki kurudu. Kuruyan bitkilerin toplam tutarının 16 milyon 993 bin 18 TL olduğu bildirildi. Tesiste Kasım 2020 itibarıyla 1 milyon 929 bin 130 TL'lik çimin de bakımsızlıktan kuruduğu vurgulandı.

TARIM ARAZİLERİ BANKALARA REHİN

Bakan Kurum'un açıklamasına göre, 1 milyondan fazla tarım arazisi ödenemeyen borçlar nedeniyle bankalar tarafından rehin alındı. Çiftçi Şekip Uysal: Ödeme 1 gün geciksin banka araziyi satıyor, haberimiz olmuyor.

Tarladaki ürün maliyetini karşılayamıyor. Çiftçiye yapılan destekler yetersiz, çiftçi borcunu ödeyemez durumda. Çevre, Şehircilik ve İklim Bakanı Murat Kurum, muhalefetin sorusu üzerine verdiği yanıtta 1,3 milyon tarım arazisinin ödenemeyen borç nedeniyle bankalar tarafından rehin alındığını açıklamak zorunda kaldı.

CHP Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer, son 5 yılda çiftçilerin ödeyemediği borç nedeniyle rehin altına alınan arazi sayısına ilişkin Murat Kurum'a soru önergesi verdi. Bakan Kurum verdiği yanıtta 1 milyon 366 bin 172 tarım arazisinin rehin altında tutulduğunu açıkladı.

Gürer şöyle tepki gösterdi: "Çiftçi tarlasını rehin bırakıyor, ekim yapıyor. Sonra gidip kredi borcunu ödeyerek tekrar yeni kredi alıyor. Çiftçi, 'Ürünü sattığım zaman ilk işim bankaya koşuyorum. Borcumu ödemeye çalışıyorum. Borcumu ödeyemezsem arkasından icrayla karşılaşıyorum' diyor. Çiftçiler, borcu borçla çevirerek çiftçiliğe devam ediyorlar."

Çiftçinin borçluluğuna yönelik veriler de dikkat çekici. Buna göre çiftçilerin borçluluğu 250 milyar liraya dayandı. Borçluluk 2002 yılında 2 milyar 400 bin liraydı. Borçluluktaki artış 20 yılda 100 kat artmış durumda.

Çiftçi sayısı ise giderek azalıyor. 2001 yılında 2 milyon 182 bin kişi Çiftçi Kayıt Sistemi'ne (ÇKS) kayıtlıydı. Bu rakam 2021 yılında 2 milyon 173 bine geriledi. 2001 yılında ülke nüfusu 64 milyonken bugün 84 milyon.

Borcunu ödeyemez duruma gelen çiftçinin toprağı terk ettiğini gösteren bir diğer çarpıcı veri ise tarım arazisi alanlarında gerçekleşen gerileme. 28 milyon hektar tarım arazisi alanı 20 yılda 23 milyon hektara geriledi.

NAE SAO PAULO GEMİNİN ÜLKENİZ SINIRLARINA GERİ ÇAĞRILMASI İÇİN ADIM ATMANIZI TALEP EDİYORUZ

CHP Doğa Hakları ve Çevre Politikalarından Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı Ali Öztunç, İzmir Aliağa'da sökülme üzere yola çıkan ve asbest içeren Brezilya donanmasına ait Nae Sao Paulo adlı gemi için Brezilya'nın Türkiye Büyükelçiliği'ne mektup yazdı. CHP Genel Başkan Yardımcısı Ali Öztunç, mektubunda; "İki ülke açısından hukuki sorumluluklar doğuracak olan Nae Sao Paulo adlı nükleer savaş gemisinin Türkiye'ye gönderilmesi işleminin bir an önce durdurulması, bahsi geçen tedbir kararı gereğince Nae Sao Paulo adlı nükleer savaş gemisinin ülkeniz sınırlarına geri çağırılması için gerekli adımları atmanızı talep ediyoruz" sözleriyle çağrı yaptı.

CHP Genel Başkan Yardımcısı Ali Öztunç'un Brezilya Büyükelçisi'ne yazdığı mektup şöyle:

"Sn Brezilya Federal Cumhuriyeti Türkiye Büyükelçisi

Nae Sao Paulo adlı uçak gemisi 4 Ağustos 2022 tarihi itibarıyla İzmir'deki Aliağa Gemi Söküm Bölgesi'ne ulaşmak üzere yola çıkmıştır.

Birçok tehlikeli maddeyi içeren gemileri sökme işlemi, deniz ve karada yarattığı çevresel kirliliklerin yanı sıra, oksijen kaynağı ve kesme yöntemi ile yürütülen çalışmalarda hava kirleticiler bileşenler de atmosfere verilmektedir.

İzmir Aliağa Bölgesi, mevcut kirlilik yükü nedeniyle birçok sağlık sorunun da yaşandığı bir bölgemizdir. Bölgenin kirlilik değerleri, sınır değerlerin çok üstünde olup, bölgede buna bağlı olarak bir çok sağlık sorunu yaşanmaktadır.

Nae Sao Paulo adlı uçak gemisi Fransa tarafından uzun yıllarca nükleer denemelerde kullanılmış olup, asbest ve radyoaktivite dahil olmak üzere önemli miktarda tehlikeli ve zararlı atık içermektedir. Bu nedenle, söz konusu geminin sökülme üzere Aliağa'ya getiriliyor olması Türkiye kamuoyunda yoğun tepki almaktadır. Demokratik kamuoyu ve sivil toplum "Aliağa, Dünyanın çöplüğü olmayacak!" şiarıyla söz konusu geminin Türkiye sınırlarına getirilmesine karşı hak arayışına girmiştir. Önümüzdeki günlerde bu yönde yargı yoluna da başvurulacaktır.

Söz konusu geminin söküm için Brezilya sınırlarından ayrılması, ülkemizde olduğu kadar Brezilya kamuoyunda da geniş tepki aldığını basın üzerinden takip etmeyiz.

The Globo News'in haberinde, Rio de Janeiro 16. Federal Mahkemesi tarafından, Nae Sao Paulo uçak gemisinin söküm işlemine dair ülkenizde gerçekleştirilen ihalenin iptali için açılan dava kapsamında, geminin demirli olduğu Guanabara Körfezi'ne geri dönmesi için "ihtiyati tedbir" kararı alındığı, ancak kararın henüz uygulanmadığı bilgisi paylaşılmıştır.

Sn. Brezilya Federal Cumhuriyeti Türkiye Büyükelçisi,

Ana Muhalefet Partisi CHP'nin Doğa Hakları ve Çevre Politikalarından Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı olarak, sizden iki ülke halkları arasında büyük bir tepkiye neden olan, Basel Sözleşmesi, Barselona Sözleşmesi, İzmir Protokolü gibi uluslararası sözleşmeler gereğince her iki ülke açısından hukuki sorumluluklar doğuracak olan Nae Sao Paulo adlı nükleer savaş gemisinin Türkiye'ye gönderilmesi işleminin bir an önce durdurulması, bahsi geçen tedbir kararı gereğince Nae Sao Paulo adlı nükleer savaş gemisinin ülkeniz sınırlarına geri çağırılması için gerekli adımları atmanızı talep ediyoruz. "

ÇÖZÜLMİYEN SORUN, YURT!

2022-2023 eğitim öğretim yılında öğrenci yurtları meselesi kamuoyunun en çok tartıştığı konuların başında gelecek. Ülkemizde yaşanan enflasyon nedeniyle kiralardaki ciddi artış yükseköğrenim düzeyindeki çocuklarımızın yurtlara yönelmesine neden olacak.

Yükseköğretim düzeyinde KYK'ya bağlı 774 yurt ve 724 bin yatak kapasitesi bulunuyor. **Başka bir ifade ile devlet yurt ihtiyacı olan 3,8 milyon öğrencinin sadece yüzde 19'una yurt sağlanabiliyor.**

Öte yandan 2006'dan sonra özel öğrenci yurtları ciddi oranda arttı. 2 bin 735 olan sayı 4 bin 406'ya yükseldi. (Özel yurtlasın kapasitesi ise 442 bin 245.) Bu yurtların 3 bin 331'i vakıf ya da derneklere ait. 2006'dan sonra özel öğrenci yurtlarının sayısında ve kapasitesinde ciddi bir artış yaşandı. **2006'dan sonra özel yurt sayısı yüzde 61,09, kapasiteleri ise yüzde 93,41 oranında arttı.** Bu artışta vakıf ve dernek yurtlarının sayısının önemli ölçüde artması etkili oldu.

Devlet vergi muafiyeti tanınan vakıf ve kamu yararına çalışan derneklerin yurtlarına öğrenci başına aylık bin liradan fazla destek veriyor. **Resmi olarak açıklanmasa da KYK yurtlarında kalacak öğrencilerden de 800 lira ücret talep ediyor.**

Bir öğrencinin aylık maliyeti ailesine en az 7-8 bin lira. Şuan evde kalan ara sınıf öğrencilerimiz bile evden ayrılıp yurda çıkmayı planlıyor. **Şuan KYK yurtlarının kapasitesinde önemli bir artış görünmüyor. Hal böyle iken 7-8 bin lira olan kirasını ödeyemeyecek öğrenciler yurtlara akın edecek.** Bir buçuk ay sonra parklarda, sokaklarda barınan öğrenci manzaraları ile karkı karşıya kalacağımız kesin gibi.

Özel öğrenci yurtlarının fiyatları ise aylık 3 bin 500 lira ile 12 bin lira arasında değişiyor. Bu hayat pahalılığında üniversitede çocuğu okuyan/okuyacak aileler kara kara düşünmeye başladı. **Bu yıl çocuğunun giderlerini karşılayamadığı için bazı aileler üniversiteye kayıt bile yaptıramayacak.**

Yukarıda bahsettiğimiz gibi vergi muafiyeti tanınan vakıf ve kamu yararına çalışan derneklerin yurtları revaçta olacak. Özellikle maddi yoksunluk çeken çocuklarımız yine tarikat ve cemaatlerin legal yapıları vakıf ve derneklerin yurtlarına mecbur kalacak.

Öte yandan merdiven altı yurt ya da ev benzeri yapıların sayıları daha da artacak. **Pedagojik eğitimi olmayan kişilerin manevi rehberliğinde çocuklarımız barınmak zorunda kalacak.** TÜİK verilerine göre; nüfusumuz 84.680.273. Çocuk nüfusumuz ise 22.738.300 olarak gerçekleşti. 2008 yılında toplam nüfus içerisindeki çocuk oranı yüzde 31,5 iken, 2021 yılında bu oran yüzde 26,9'a geriledi. AB üyesi ülkelerde ise bu oran ortalama yüzde 18,2 oldu.

- Ülkemizde 1 milyon 567 bin çocuğun aile reisi işsiz.
- 2 milyon 432 bin 998 çocuğun ailesinde çalışan bulunmuyor.
- 520 bin çocuk çalışıyor, 87 bin çocuk iş arıyor.
- Çocukların yüzde 33,7'si (7.662.807) maddi yoksunluk çekiyor. Başka bir ifade ile 7 milyon 600 bin çocuğumuz dengeli beslenemiyor.

Durum böyle iken üniversiteyi kazanacak çocuklarımızın barınma-beslenme-ulaşım gibi giderleri ciddi meblağlar tutacak.

Ne yapılmalı?

- Önümüzdeki bir buçuk aylık dönemde yurt binası yapılamayacağına göre, KYK yurda uygun binaları kiralarak ivedi bir şekilde yurda çevirmelidir.
- Yurt ihtiyacı karşılanamayan ve maddi yoksunluk çeken öğrencilerimize kira yardımı yapılmalıdır.

- Her il ve ilçede denetimi KYK'da olmak üzere yerel yönetimlerle iş birliği yapılarak yurt sayısı artırılmalıdır.

AKP'nin ilk Milli Eğitim Bakanı Erkan Mumcu "eğitimde fırsat eşitliğinden bahsetmek mümkün değil" demişti. Son Milli Eğitim Bakanı ise eğitimde fırsat eşitliği temalı şura yaptı. Görüldüğü gibi 20 yılda eğitim alanında bir arpa boyu yol alınamadı. 4+4+4 eğitim modeli ile maddi yoksunluk çeken ailelerin çocukları eğitime eşit erişim imkanını bir kenara bırakalım, eğitim imkanından faydalanamayacak noktaya geldi. **Nitelikli eğitim satın alınır oldu. Siyasi iktidar varsılın çocuğunu düşündü.** Bir kaç yıl öncesinde özel okula giden çocuklar için 4-6 bin lira destek verildi. Kimse yoksul ailelerin çocuğunu özel okula gönderemeyeceğini hesaplayamadı.

Bir buçuk ay sonra yine maddi yoksunluk çeken ailelerin çocuklarının dramlarını izleyeceğiz. Daha fazla vakit kaybetmeden gereken tüm tedbirler alınmalı. **Aksi halde eğitimde telafisi mümkün olmayan durumlar ortaya çıkacak.**

SANSÜR-SUSTURMA-SİNDİRME ÇERÇEVESİNDE DEZENFORMASYONLA MÜCADELE MERKEZİ KURULUYOR

İktidar İttifakı'nın hazırladığı Dezenformasyon Yasası yeni yasama yılına bırakılırken, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı harekete geçerek 3S planı (Sansür-Susturma-Sindirme) çerçevesinde Dezenformasyonla Mücadele Merkezi (DMM) kurulduğunu açıkladı. Bugüne kadar en büyük dezenformasyon üreticisi ve yalan haber pazarlayıcısı bizzat iktidarın kendisidir!

Tabii ki ülkelerin kendilerine yönelik uluslararası alanda ortaya çıkabilecek yalan-yanıltıcı iddiaları, haberleri, gerçek dışı manipülasyonları açığa çıkartması, bunlarla mücadele etmesi, uluslararası kamuoyunu doğru ve ikna edici yönde bilgilendirmesi gereklidir. Tek kişi yönetimi öncesinde bu işlevi Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü yerine getirmekte idi. Basın ataşeleri aracılığıyla diğer ülkelerdeki medya kurumları, gazetecilerle diyaloglar kuruluyordu. Yeni sistemde CB İletişim Başkanlığı bünyesine dahil edilen bu kurumun yanı sıra CB İletişim Başkanlığının asıl hedefi yurtiçi oldu. Basın kartları iptal edildi. Gazetecilerin akreditasyonlarına kısıtlamalar getirildi. İnternet ve sosyal medyayı, dijital medyayı en başından itibaren hedefe koyan iktidar, internet yasası değişiklikleriyle de yetinmeyip, 'Dezenformasyon Yasası' çıkartma derdine düştü. Hatta bunu Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne de (KKTC) yaygınlaştırmak için KKTC hükümetini ve meclisini baskı altına aldı. Şimdi de anlaşılan Cumhurbaşkanlığı İletişim bünyesinde DMM oluşturuldu. Ancak Türkiye'de en büyük dezenformasyonu, en yaygın yalanları yayan, ortaya atan bizzat iktidarın kendisi. En son örneği Cumhurbaşkanlığı Erdoğan bugüne kadar asılsız olduğu defalarca ortaya çıkmasına ve bizzat cami müezzini tarafından yalanlanmasına rağmen Gezi olaylarında camide içki içildiği, Kabataş'ta başörtülü bir annenin taciz edildiği yalanını yinelemeye devam ediyor. Oysa 9 yıl önce bununla ilgili ellerinde görüntüler olduğunu, AK Parti grubunda bu görüntüleri izlettireceğini söylemişti. Hâlâ ortada yok ama dezenformasyonu sürdürüyor. Bu tehlikeli dezenformasyondan vazife çıkartan birileri 6 gün önce Ankara'da Alevi yurttaşlarımızın ibadethanesi Cem Evlerine eş zamanlı saldırılar gerçekleştirdi, ibadet sırasında bazıları yaraladı. Yalan ve asılsız haber-bilgi anlamına da gelen dezenformasyonda Cumhurbaşkanlığı Erdoğan önde. Ordu'daki fındık mitinginde 18 yaşa oy hakkını kendilerinin getirdiğini söyledi. Bariz dezenformasyondur çünkü 18 yaşa oy hakkı 1995'te yasalaştı.

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanına önerim, kurulduğu açıklanan DMM'nin öncelikle CB Erdoğan'ın konuşma metinlerindeki, açıklamalarındaki, TV röportajlarındaki dezenformasyonu önlemeleridir. İktidar medyasının gazetelerinde ve TV'lerinde CB İletişim Başkanlığından servis edildiği ifade edilen haberlerde, **tek merkezden atılan manşetlerdeki dezenformasyona engel olmak kanımca kurulan DMM'nin öncelikli görevi olmalıdır.**

ERDOĞAN, KENDİSİNDEN SONRASINA DÖNÜK KORUMA KALKANI İÇİN ZEMİN HAZIRLIYOR.

TBMM ve halk adına kamu harcamalarını denetleme, bütçe ödeneklerinin kullanımının yasalara uygunluğunu saptama, harcamalarda-ihalelerde varsa yolsuzluk-usulsüzlükleri ortaya çıkartma, görevi kötüye kullananlar hakkında suç duyurusunda bulunma ve dava açma yetkilerine sahip Sayıştay Başsavcılığı'na AKP milletvekili adayının getirilmesi, koyunun kurda teslim edilmesidir!

AKP'den milletvekili adayı olmuş, siyasi tavrı 'tescilli' bir ismi Sayıştay Başsavcılığı'na getiren CB Erdoğan, kendisi ve partisinin iktidardan 'gidici' olduğunu artık kabullenmeye başladığı için, kendisinden sonrasına dönük koruma kalkanı, hesap sorulmama güvencesi için zemin hazırlama planları yapıyor. Bağımsız mali yargı kurumu

Sayıştay, hazırladığı denetim raporlarını TBMM'nin bilgi ve onayına sunmak durumunda. Sayıştay'ın denetim görevinin temel esaslarından birisi yine TBMM'nin yetki ve onayında olan Bütçe Kanunu ile bu kanun kapsamında yapılan kamu harcamaları, kamu kaynaklarının kullanımı, kamu alımları, ihaleleri vb. ile ilgili yasallık, uygunluk denetimi. Varsa yapılan hukuksuz uygulamaları, şeffaf olmayan harcamaları, görev ve yetkinin kötüye kullanımın, kaynak israfını ve istismarını saptamak, sorumluları tespit edip uyarmak. Ayrıca Kamu İktisadi teşebbüsleri (KİT), yerel yönetimler, belediyeler, il özel idareleri vb. kurumlar da Sayıştay'ın mali ve yargısal denetim yetkisinde.

İktidar Sayıştay yasasını defalarca değiştirerek bu denetimden kurtulmak için düzenlemeler yaptı. Başta CB Erdoğan'ın başında olduğu Türkiye Varlık Fonu (TVF) çatısı altına tüm kamu kurumlarını, bankaları, KİT'leri toplayıp TVF'yi de Sayıştay ve TBMM denetiminde muaf tuttu. Kamu İhale Kanunu (KİK) 190 kez değiştirilerek kamu ihaleleri, alımları, adrese teslim davet usulü verilen ihaleler TBMM ve Sayıştay denetiminden kaçırılmaya, şeffaflık yok edilerek milletin parasının nasıl harcandığı karartıldı.

AK Parti üyesi ve Bolu'dan AK Parti milletvekili adayı olmuş, ardından CB Erdoğan tarafından MSB Tedarik Hizmetleri Genel Müdürlüğüne getirilmiş, oradan da CB kararıyla Sayıştay Başsavcılığına atanmış bir kişi; yürütmenin başı CB Erdoğan'ın ve bakanların, bürokratların, kamu bankalarının, TVF çatısı altındaki KİT'lerin harcamalarını denetleyerek, varsa usulsüzlükleri tespit edip hesap sorabilir mi? Vurgunların-yolsuzlukların tespit edilip dava açılmasına karar verebilir mi?

Halk ve ülkeden kopan, kendini kurtarma derdine düşen iktidarın bu son hamleleri, çırpınışları bu zihinsel, partisel, kötülüşü, etik ve ahlaki çöküntüyü tüm devlete, kurumlara yaymayı hedefliyor. Hesap verme kaygısı içinde torba yasalarla, yasa değişikliği zırhlarıyla, Sayıştay Başsavcılığına 'mutemet adam' atamalarıyla, mümkün olduğunca kendilerini güvenceye almaya çalışıyorlar.

YANGIN YERİ BÖLGEMİZ, İSTİKAMET YOKSUNU DIŞ POLİTİKAMIZ!

RUSYA'DAN 'ANLAYIŞ VE DESTEK' TALEBİ!

Cumhurbaşkanı Erdoğan ile Rusya Devlet Başkanı Putin arasında gerçekleşen Soçi zirvesinde Ukrayna, Suriye, Libya gibi rutin başlıklar dışında ağırlıklı gündemin yaklaşan doğalgaz tedariki ve olası ödeme sıkıntısı konusunda Rusya'dan 'anlayış ve destek' talebi olduğu anlaşılıyor. Rusya'nın doğalgaz alımında ödemelerin kısmi olarak ruble ile yapılmasına olur vermesi, yaklaşan kış için Putin'in Cumhurbaşkanı Erdoğan'a olası enerji krizi jesti olarak görülebilir.

19 Temmuz'daki Tahran zirvesinden üç hafta sonra bu kez Soçi'de bir araya gelen Cumhurbaşkanı Erdoğan ve Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'in 4 saatlik görüşmeleri ardından yapılan ortak açıklamanın satır aralarında yaptırımlar konusunda Rusya'nın Türkiye üzerinden 'rahatlatılması' ve karşılığında da doğalgaz alımı ve ödemelerinde Putin'in Cumhurbaşkanı Erdoğan'a 'ruble ile ödeme jesti' üzerinde mutabakata varıldığı anlaşılıyor.

Ortak açıklamadaki ifadelerden Suriye'ye olası askeri harekât konusunda Putin'in, Tahran zirvesindeki tavrını sürdürdüğü ve onay vermediği görülüyor. Metinde yer alan; "Liderler, Suriye'nin siyasi birliğinin ve toprak bütünlüğünün korunmasına attıkları öneme işaretle, Suriye'de tüm terör örgütlerine karşı mücadelede dayanışma ve eşgüdüm içinde hareket etme kararlılıklarını teyit etmişlerdir." paragrafında örgüt ismi belirtilmeksizin 'tüm' ifadesinin kullanılması, PYD-YPG-PKK-SDG'yi terör örgütü saymayan Rusya'nın aynı pozisyonunu koruduğunu, Türkiye'nin Suriye'de bu yönde atmayı düşündüğü adımlarda Rusya ile 'eşgüdüm' içinde hareket etmesinin istendiğini işaret ediyor.

Aynı şekilde Libya konusunda da 'egemenlik ve toprak bütünlüğüne' vurgu yapılması, BM öncülüğünde yürütülen siyasi çözüm sürecine destek verildiğinin ifade edilmesi Trablus yönetimine destek veren Türkiye ve Tobruk (Bingazi) yönetimine destek veren Rusya'nın tavrının değişmediğini gösteriyor.

Cumhurbaşkanı Erdoğan 2,5 ay önce Suriye'ye yeni bir harekâtın her an başlayabileceğini tüm hazırlıkların tamamlandığını açıklamış, MGK'dan da bu yönde karar çıkartmıştı. Aradan geçen sürede anlaşıldığı kadarıyla bu harekât planı ABD, Rusya, İran ve kısmen de 'Karşılık verimiz' açıklaması yapan Şam yönetimine takıldı. Cumhurbaşkanı Erdoğan Haziran'daki NATO zirvesinde Biden'dan 19 Temmuz'daki Tahran zirvesinde de Putin ve Reisi'den destek bulamadı, itirazla karşılaştı. Soçi'de de durum değişmedi. Kanımca üç hafta içinde Putin ile tekrar bir araya gelme isteğinin arkasında, Suriye, Libya, Ukrayna vb. başlıklardan çok, ağırlaşan ekonomik kriz tablosu, döviz darboğazı, yaklaşan kış öncesinde doğalgaz tedarikinin aksamaması için alım garantisi ve ödemelerde kolaylık sağlanması gibi konularda Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın talep ve beklentileri ön plandaydı.

Ortak bildiri metninin yarısından fazlası ikili ekonomik ilişkiler, ticaret, ihracat, finans, tahıl koridoru, buğday ve gübre ihracatı, enerji iş birliği, ticaret hacminin artırılması vb. konuları içeriyor.

Merkez Bankası 10 ay sonra ilk kez BOTAŞ'a ve diğer KİT'lere döviz satışı yapamadı. Merkez Bankası'nın KİT'lere döviz satışının yüzde 90'ı doğalgaz ithal eden yapan BOTAŞ'a yapıyor. Son beş yılda BOTAŞ'a 45 milyar dolarlık döviz satışı yapan Merkez Bankası, sadece geçen yılın aralık ayında BOTAŞ'a 3,5 milyar dolar, bu yılın şubatında ise 4,1 milyar dolar verdi. 2021'in tamamında BOTAŞ'a 6 milyar dolar döviz satılırken sadece bu yılın şubatında 4,1 milyar dolar verilmesi Rusya-Ukrayna savaşının zirveye çıkarttığı petrol ve doğalgaz fiyatlarının faturası. Şimdi döviz kıtlığının derinleşmesi, doğalgaz ithalatını ve ödemesini dolarla yapan BOTAŞ'a her ay gerekli en az 4-5 milyar doların bu kez bulunamadığı, o yüzden de Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Putin ile görüşerek, Rusya'dan 'olanak tanıyın, dolar değil de ruble ödeyelim' ricasında bulunduğu, Putin'in de Cumhurbaşkanı Erdoğan'a kısmen ruble ile ödeme 'jesti' yaptığı anlaşılıyor.

Metindeki '**ekonomi ve enerji alanlarında iki ülkenin birbirlerinden beklentilerinin mütakabiliyet çerçevesinde karşılanması**' cümlesi oldukça kritik. Dolayısıyla doğalgaz parasının kısmen ruble ile ödenmesine 'mukabil' Türkiye Rusya'ya ne söz verdi sorusunun yanıtı önemli. ABD-AB yaptırımları altında her ne kadar ayakta duruyor olsa da Rusya ekonomisinin idamesi için Türkiye'den yaptırımları aşma konusunda destek ve bazı hizmetler talep edildi.

'Paralel ithalat' olarak adlandırılan yöntemle Rus şirketleri ya da vatandaşları, Rus iş insanları Türkiye'de şirket kurarak, temsilcilik açarak ülkelerinin ihtiyacını üçüncü ülkelerden Türk şirketi gibi, yaptırımlara takılmadan Türkiye'ye ithal edip, ABD-AB yaptırımlarına katılmayan Türkiye üzerinden de Rusya'ya ihraç ediyor.

Bu kapsamda Türk limanlarına getirilen malların 'yaptırım kapsamında olup olmadığı' lojistik şirketlerinin avukatlarınca denetleniyor. Rusya'nın paralel ithalatıyla gemilerle getirilip limanlara yığılan malların dışında karayolu ile BDT-Orta Asya ülkeleri üzerinden Rusya'ya yönelik TIR taşımacılığında da ciddi artış var.

Soçi zirvesinde mütakabiliyet çerçevesinde iki liderin karşılıklı tavizlerle birbirlerinin ekonomik zorluklarına çözüm konusunu ilk sıraya koyduklarını öngörebilirim. Cumhurbaşkanı Erdoğan doğalgaz parasını kısmen ruble ile ödeme sözü alırken karşılığında Rusya'ya 'paralel ithalat' için üçüncü ülkelerden ve Türkiye'den acil ithalat taleplerini Türkiye üzerinden karşılama, Türk limanlarını, tırlarını, demiryollarını ve bankalarını kullanma olanağı sunuldu.

ABD, ÇİN'İ KUŞATMA POLİTİKASINA HIZ VERDİ

ABD, Ukrayna savaşıyla baş başa bıraktığı Rusya'yı kuşatma ve yaptırımlarla zayıflatma hamlesinin ardından, Temsilciler Meclisi Başkanı Nancy Pelosi'nin Tayvan ziyareti üzerinden de Çin'i kuşatma politikasına hız verdi. Çin kendi toprağı saydığı Tayvan'a yapılan ziyaret öncesinde en sert tehditleri dile getirmesine karşılık Putin'in düştüğü tuzağa düşmedi.

Ukrayna'yı NATO üyeliği vaadiyle öne sürüp, Rusya'nın işgal hareketına girişmesine zemin hazırlayan ABD, Rusya Ukrayna ile uğraşırken asıl hedefi olan Asya-Pasifik bölgesine ve Çin'i kuşatmaya yöneldi. Ukrayna-Rusya savaşında NATO ve Avrupa ülkelerini yanında yer almaya mecbur eden ABD, Çin hamlesinde ise İngiltere'nin yanı sıra Japonya, Hindistan, Avustralya gibi bölge ülkelerinde kendi safında topladı. AB ülkeleri yaptırımların giderek kendi ekonomilerinde daha fazla hasar vermesine rağmen bunu sineye çekmek zorunda kalarak, geri dönüşü olmayan bir yola girdiler. ABD'nin arkasında saf tutmak zorunda kaldılar.

Ukrayna'nın NATO'ya üyelik vaadi büyük ölçüde rafa kalktı. AB üyeliğine aday adaylığı balıyla yetinmek zorunda kalan Zelenskiy, Rusya ile savaşı sürdürmek dışında çaresiz ve sürekli ABD ve Avrupa'dan daha çok para ve daha çok silah çağrıları dışında adım atamaz durumda. Rusya ise kısa sürede sonlandırmayı hedefleyerek girdiği savaşta beş aydan bu yana uğraşıyor. Yaptırımlar ve ambargolarla Rusya'yı zayıflatma hedefini sürdüren ABD, Putin Ukrayna ile uğraşırken Çin hamlesine zemin hazırladı.

Geçen yıl bölgede Avustralya ve İngiltere ile kurulan AUKUS organizasyonu ile hamle yapan ABD Pasifik Okyanusu'nda 200 bin kişinin öldüğü deprem ve tsunami felaketi sonrasında Hindistan, Japonya, Avustralya ile oluşturduğu insani yardım yapılanması 'Dörtlül Diyalog ve Yardımlaşma (QUAD) yapılanmasını da genişleterek Çin'i kuşatma planının parçası yapmaya hazırlanıyor. QUAD'ın hazırlanması yapılan liderler zirvesine mevcut dört üye ülke dışında Yeni Zelanda, Güney Kore ve Vietnam da misafir-gözlemci ülkeler olarak katıldılar. Çin iç savaşı sonrasında Pekin'deki Komünist yönetime karşı Tayvan'da kurulan Milliyetçi Çin yönetimi 1971'e kadar Birleşmiş Milletler'de Çin'in resmi temsilcisi olarak tanınıyordu. Mao liderliğindeki Komünist Çin BM üyeliğine alınmamıştı. 1971'de dönemin ABD Başkanı Nixon ve Dışişleri Bakanı Henry Kissinger'in politika değişikliğiyle Pekin yönetimi Çin'in tek resmi temsilcisi olarak tanındı ve Tayvan BM üyeliğinden çıkarıldı. ABD ve Çin Halk

Cumhuriyeti arasında imzalanan üç anlaşma ile de Tayvan, Çin toprağı ve Çin'in egemenlik alanı olarak tanındı. Şimdi ABD Temsilciler Meclisi çoğunluk lideri demokrat Pelosi'nin Tayvan'ı ziyareti ABD'nin Çin ile imza attığı bu anlaşmaları hukuken yürürlükte olsa da fiilen delme adımı.

ABD ve Biden yönetimi Rusya'ya karşı Ukrayna'da uyguladığı senaryonun benzerini Pasifik bölgesinde Tayvan üzerinden Çin'e karşı uygulamaya koyuyor. NATO vaadiyle savaş sahasına sürülen Ukrayna harabeye dönerek, yıkıma uğrarken feda edildi ve ABD'nin piyonu olarak Rusya'yı zayıflatmakla görevlendirildi.

✓ Şimdi de ABD diplomatik olarak resmen tanımadığı Tayvan'a güvenlik ve garanti vererek Ukrayna gibi sahneye sürmek peşinde.

Çin Devlet Başkanı Şi Cin Ping sıraladığı tüm tehditlere ve tepkilere rağmen Putin'in yanlısına düşmedi. Tayvan'a saldırı ya da işgale girişmeksizin askeri ve diplomatik süreçleri devreye sokarak geri adım atmayacağını gösterdi. Ardından da Tayvan adasını adeta tatbikatlarla, denizden ve havadan kuşatarak hem gözdağı hem de 'ABD'ye güvenme burada ben varım' mesajı verdi.

Çin yönetimi yaptırım, ambargo ve ithalat yasaklarıyla Tayvan'ı ekonomik olarak cezalandırma yoluna gitti. Çin'in, Pelosi'nin ziyaretiyle eş zamanlı olarak Tayvan Adası'nın etrafında ilan ettiği navtexler, askeri tatbikat programlarıyla Tayvan fiilen ablukaya alındı.

✓ Dünya çip üretiminin yüzde 60'ından fazlasını gerçekleştiren, Apple başta olmak üzere önde gelen ABD teknoloji devlerine de çip üreten Tayvan'a Çin'in uygulayacağı olası ekonomik abluka başta ABD olmak üzere tüm dünyada ciddi olumsuz yansımalar neden olabilir.

ABD'de Kasım ayında yapılacak Kongre seçimleri öncesinde tüm anketlerde desteğı azalan Başkan Biden, Ukrayna politikasında kamuoyundan destek bulamadı. Rusya yaptırımları, enerji fiyatlarındaki yükseliş, gıda fiyatlarının artması vb. sonuçlarla AB gibi ABD'de de akaryakıt zamlarına, 40 yıl sonra görülmedik enflasyona neden oldu.

✓ Ukrayna'ya yapılan yardımların, finansal ve askeri desteklerin 50 milyar dolara ulaşmasına karşılık ortada somut bir kazanım olmaması Biden'a desteğı düşürdü.

Şimdi aynı senaryonun Tayvan üzerinden Çin'e karşı uygulamaya konulmasının daha olumsuz ekonomik yansımaları olabilir ve Demokratlar kasım ayındaki seçimlerde ağır bir hezime uğrayabilir. Senatodaki çoğunluk yitirilebilir ve Kongre'de çoğunluğun Cumhuriyetçilere geçmesi durumunda Biden yönetimi Çin ve Rusya'ya karşı daha şahin-sert politikalarla yönelmeye mecbur kalabilir. Böyle bir durumda sonbaharda ve ağır geçeceği bugünden görülen kış aylarında, **Rusya-Ukrayna savaşının küresel tahribatının ve ABD-AB ekonomilerindeki ağır faturasının üzerine ABD-Çin gerginliğinin tırmanmasıyla küresel düzeyde daha yüksek bedeller binebilir!**

IRAK'TA SİYASİ KAOS VE KARGAŞA BÜYÜYOR!

Geçen yılın ekim ayında yapılan parlamento seçimlerinden bu yana yeni hükümetin kurulamadığı Irak'ta siyasi kaos ve kargaşa büyüyor. Şii lider Mukteda Sadr'ın çağrısıyla taraftarları Bağdat'taki yeşil bölgeye girerek parlamentoyu işgal etti ve parlamento çalışmaları askıya alındı. Türkiye açısından da önem arz eden Irak'ın istikrarı için yakın dönemde somut bir gelişme olması umudu görünmüyor.

Ekim 2021'deki seçimlerden beri hükümet kurulamayan Irak'ta daha önce sıkça yaşanan Şii-Sünni çatışmalarından sonra Şii grupların kendi içlerinde de çatışma ve güç mücadelesi başladı. Şiilerin de birbiriyle karşı karşıya gelmesi yeni bir iç savaş endişesini büyütüyor. Aynı şekilde Kuzey Irak'ta da Kürt yönetimi ve Kürt partileri arasında anlaşmazlıklar derinleşiyor. Eski Şii Başbakan Nuri el Maliki ile Şii lider Sadr yanlıları ve Şii milis grubu Haşdi el Şabi taraftarları iç savaşın eşiğine gelmiş durumda. İran, Irak'taki gelişmelere müdahale doğrultusunda hamle yaparken Şar'ın İran'a karşı çıkması Bağdat-Tahran arasında da gerginliğe yol açtı. Nuri el Maliki'nin Sadrı hakkında ağır hakaretler içeren ses kayıtlarının ortaya çıkması Şiiler arasındaki gerilimi tırmandırdı. Maliki cephesi Sünni ve Kürt gruplarla da uzlaşma arayışına girerek hükümeti kurma çabalarına hız verirken, Sadr buna onay vermeyeceğini açıkladı. İran ise Maliki'nin öne sürdüğü başbakan adayı Sudani'ye karşı olmadığını ancak destek de vermediğini açıkladı.

Siyasi gerilim ve mezhepler içi çekişmeler sonrasında şimdi Şiilerin dini lideri Ayetullah Ali Sistani'nin sergileyeceğı tavır bekleniyor. Yaşananlar karşısında bugüne kadar suskunluğunu muhafaza eden Ayetullah Sistani'nin önereceğı çözüm de kabul görmezse iç savaş ihtimalinin yükseleceğı kaydediliyor. Bu arada Kuzey Irak Bölgesel Kürt Yönetimi (KIBKY) ise tüm tarafları uzlaşma müzakereleri için 'tarafsız bölge' olarak Erbil'de bir

araya gelmeye davet etti ancak bu çağrı da şu ana kadar karşılık bulamadı. Bir diğer çözüm olarak erken seçim gündeme getirilse de bundan da sonuç çıkmayacağı aynı bölünmüşlüğü sandıklara bir kez daha yansıyacağı açık. Devrim Muhafızlarının komutanı General Kasımi'nin ABD tarafından öldürülmesi sonrasında İran Irak'taki sorunlarda eskisi kadar etkili olamıyor. ABD'ye karşı ise hemen tüm taraflar tepkili olduğu için siyasi çözüm konusunda ABD'nin eli de oldukça zayıf ve kapasitesi sınırlı.

Türkiye'nin taraflar arasında arabulucu olması konusunda daha önce gündeme getirilen görüşlere ilk etapta olumlu bakılırken, Zaho'da gerçekleşen ve sivillerin öldüğü topçu saldırısında iktidarın reddetmesine rağmen Irak yönetiminin süratle Türkiye'yi suçlaması, Birleşmiş Milletlere şikayet etmesi Türkiye açısından bu ihtimali tamamıyla ortadan kaldırdı. O nedenle sınır komşumuz Irak'taki gelişmelerin yeniden bir iç savaşa, kanlı bir sürece ilerlemesi endişesi giderek artıyor.

YAŞADIĞIMIZ ENFLASYONUN NESEBİ BELLİDİR; ENFLASYONUN ANASI DA BABASI DA ERDOĞAN'DIR

Türkiye'yi en büyük 10 ekonomi arasına sokmaya söz veren Erdoğan ülkeyi ilk 20'den düşürdü, Türkiye'yi tüketici enflasyonu en yüksek 5 ülke arasına sokup, üretici enflasyonunda dünya liderliğine taşıdı. Erdoğan, koskoca Türkiye'ye, bu millete savaşın vermeyeceği zararı verdi. Kuzeyimizde iki komşumuz savaşıyor. Savaşan iki ülkeden Rusya'da enflasyon yüzde 16, Ukrayna'da yüzde 21, bizde ise yüzde 80. Bu da makyajlı TÜİK rakamlarıyla. Yaşadığımız hayat pahalılığının nesebi bellidir. Başka yerde aramayacaksınız. Onun anası da, babası da Erdoğan'dır. Bu korkunç enflasyon Bakan Nebati'nin ifadesiyle, 'Erdoğan Etkisinin' sonucudur.

Türkiye'de Çürüyen Bir Şeyler Var

Ne yazık ki bugün, "Türkiye'de de çürüyen bir şeyler var." Çürüyen Erdoğan'ın tek kişilik Saray Rejimi. Çürüyüp, kokuşan bu rejimin, her yerinden irin akıyor. Kötü kokular arşı alaya yükseliyor. Güzel ülkemizin havasını zehirliyor. Pisliğin üstünü örtmek için, baskıya ve yalana sarılıyorlar. Baskıyla, yalanla millete hesap vermekten kaçanlar, çürüme ve yozlaşmayı daha da hızlandırıyor. Arsızlık bu çürümüş yönetimin elinde, tek siyasi sermayeye dönüşüyor. Bunun en son örneğini, Erdoğan'ın Soçi dönüşünde gördük. Erdoğan 20 yıldır iktidarda. Üstüne diktirdiği saray rejimi kılığıyla, 4 yıldır işleri tek başına yürütüyor. Balıklı Rum Hastanesi'nde yangın çıkıyor. Sarayın sözcüsü sıkılmadan millete yangına müdahale edebilmek için, Erdoğan'dan talimat beklendiğini söylüyor. Ne zamandan beri, İstanbul Büyükşehir Belediyesine bağlı itfaiye, Erdoğan'ın emrine girdi?

KPSS Skandalı Çürümeyi Gözler Önüne Serdi

Ama iş KPSS sorularının çalınmasına gelince, sorumlu Saray ve Erdoğan değil. Sorumlu kim? Sorunu gündeme taşıyan, gençlerimize destek veren, Sayın Genel Başkanımız ve Altılı Masa. Memnuniyetler Saray'a, şikâyetler Altılı Masaya. Ülkede döviz kıtlığına sebep olurlar, "Stokçu" diyerek, sanayiciyi suçlarlar. Durduk yere enflasyon canavarını uyandırırılar, "Şükürsüz" diyerek milleti suçlarlar. KPSS sorularını çaldırırılar, "Altılı Masa" diyerek, muhalefeti suçlarlar. Ne diyelim; "Arsız güçlü olunca, haklıyı suçlu çıkarmaya uğraşmış." Saray ve şürekâsının yaptığı tam da bu... Aslında KPSS sınav sorularının çalınması, Saray rejimindeki korkunç çürümeyi, bir kez daha gözler önüne serdi. Gençlerimizin sosyal medyadan feryatları yükselmeseydi, milletin baskısı, bu rezaleti örtbas edilmez noktaya getirmeseydi, Erdoğan yine geçmişte yaptığını yapardı. Çalınan sorularla, yüzbınlerce evladımızın hakkının, hukukunun yenmesine, göz yumardı.

Hala Liyakat Yerine Sadakat Diyorlar

Cumhuriyet Halk Partisi Meclis Grubu olarak, ÖSYM ve ÖSYM'deki sınav usulsüzlüklerinin araştırılması için, 2009 yılından bu yana tam 20 önerge vermişiz. Hepsinde de Erdoğan kulağının üstüne yattı. Ülkenin askeriyesini, adliyesini, mülkiyesini, nasıl FETÖ'ye teslim ettiyse, ÖSYM'yi de teslim etmiş. Liyakat yerine, tarikat ve sadakat demiş. Uyarılarımızı dinlememiş. Zaman kimi haklı çıkardı? Elbette mutlu değiliz ama bizi haklı çıkardı. Şimdi tam da seçim öncesi, bir kez daha suçüstü yakalanınca, hasarı kontrol edebilmek için Devlet Denetleme Kurulu'nu görevlendirdi Erdoğan. Ardından da bu sınavı iptal etmek zorunda kaldı. Milyonlarca gencimizin hayalleriyle, umutlarıyla oynadılar. Milyonlarca ailenin emeğini çaldılar. Ama hala liyakat yerine, Saraya sadakat ve tarikat demeye devam ediyorlar. Hatalarından hiç mi hiç ders almıyorlar. Erdoğan hatasında ısrar ediyor. Hata bir kez olursa hatadır. Tekrarlanırsa, bu artık bir tercihtir. Erdoğan'ın tercihi de bellidir. Yanlış yanlış yerde aramak, yanlışların en büyüğüdür. Yaşadığımız bu sınav skandalının sorumlusu, Çürümüş Saray Rejimidir. Bunu da milletimiz çok iyi bilmektedir. Gereğini yapmak, Erdoğan'dan bunun hesabını sormak için, sabırsızlıkla sandığı beklemektedir.

Çürüme O Kadar Korkunç Ki Filtre Kurtarmıyor

Çürümüş saray rejimlerinde işler, karanlık dehlizlerde, kapalı kapılar ardında yürütülür. İhaleler kime verilecek, kimler ihale edilmiş işi, kimlerin ihale edilmiş işleri ellerinden alınacak, hepsi sarayın karanlık dehlizlerinde karara bağlanır. Saray Rejimlerinde, devletlerarası ilişkilerde de, şeffaflık değil, karartma hâkimdir. Aile üyeleri devlet protokolüne taşınır. İkili toplantılara devlet görevlileri değil, sadakatinden şüphe duyulmayan, aileye yakın, özel seçilmiş tercümanlar alınır. Pazarlıklarda ne söylendi, neyin sözü verildi, devlet kayıtlarına girmesi arzu edilmez. Öyle ya, “söz uçar, yazı kalır.” Bir gün bu yazılı kayıtlar çıkar, delil olur. Erdoğan Putin ile baş başa görüşme için yine Soçi’ye gitti. Nedense görüşme sonrasında da, hem Erdoğan, hem de Putin kameraların karşısına geçip, soruları yanıtlamadılar. Ruslar bu talebin, Erdoğan’dan geldiğini iddia ediyor. Belki Erdoğan ve Putin yan yana soruları cevaplırsa, Akkuyu Nükleer Santrali’nde neler dönüyor, Ruslar Türk şirketini nasıl kovabiliyor, daha iyi anlayacaktık. Ama Erdoğan’ın buna izin vermediği anlaşılıyor. Onun yerine Erdoğan uçan sarayında, sen, ben, bizim çocuklar diyerek, topladığı sözde gazetecilere, Saray filtresinden geçmiş bir demeç vermiş. Ama artık çürüme o kadar korkunç ki, filtre miltre kurtarmıyor.

Erdoğan Putin’in Şantiye Şefi Mi?

Erdoğan: “Akkuyu’daki çalışmaları yerinde, bizzat heyetimle beraber izleyeceğim. Ondan sonra da Sayın Putin’e, oradaki geline durumu aktaracağım” diyor. Ben buradan soruyorum, ne zamandan beri Erdoğan Putin’in şantiye şefi oldu? Bunlar ne biçim sözler? Akkuyu’da neler olduğunu anlamak için, atlayıp şantiyeye gitmek, oradan Putin’i arayıp, şantiyenin son durumunu raporlamak nasıl bir iş? Allah Aşkına! Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı makamının, düşürüldüğü duruma bir bakın. Memleket toprağında Akkuyu’da neler olduğunu öğrenmek için, Erdoğan, şantiyeye gidecekmış. Niye? Çünkü santral bizim değil, Rusların. Altını bir kez daha çiziyorum. Santral Türkiye’nin değil, Rusya’nın. Santralde üretilecek elektrik kimin? O da Rusya’nın. Türkiye, Akkuyu’da üretilecek elektriğin sadece müşterisi. Hem de elektriğin kilovatsaatine, 15 yıl boyunca KDV hariç 12,35 sent gibi, fahiş mi fahiş bedel ödemek zorunda olan bir müşteri... Biz Ruslarla daha önce de ortak projeler yaptık. Aliğa Rafinerisi, İskenderun demir-çelik gibi, önemli sanayi tesislerimizi Ruslarla beraber inşa ettik. Hem de soğuk savaşın en çetin zamanlarında. Ama bu tesislerin anahtarlarını hiçbir zaman Ruslara vermedik, anahtarlar Türkiye’de kaldı. Ama Akkuyu’nun anahtarı Türkiye’de değil. Anahtar Ruslarda...

Ruslar Seçimde Desteklesin Diye

Bunu biz demiyoruz. Erdoğan’ın imzaladığı bu anlaşma diyor. Anahtarı Ruslara teslim ederseniz Akkuyu’da neler döndüğünü öğrenebilmek için, atlayıp şantiyeye gitmek zorunda kalırsınız. Bu ülkenin evlatları, “Hiçbir manda ve himayeyi kabul etmeyeceğini”, bundan tam 103 yıl önce, Erzurum Kongresi’yle yedi düvele ilan etti. Kapitülasyonları 99. yıl önce Lozan Antlaşması’yla yırtıp attık. Erdoğan’a hatırlatırız: Rusya’dan seçim öncesi birkaç milyar dolar gelsin, Rus siber timleri seçimlerde Sarayı desteklesin diye, ne olursa, olsun anlayışıyla, gizli saklı götürdüğünüz işler varsa, bunlarda gün gelir önünüze düşer. Yine Shakespeare’in ünlü Hamlet eserinde söylediği gibi: “Kötü işler gömülse de yerin dibine, çıkar bir gün insanların gözü önüne.”

Erdoğan Etkisi: Dünyanın 4-5 Katı Enflasyonu Yaşıyoruz

Bu çürümüş saray rejiminin milletimize çıkardığı faturalar, her geçen gün ağırlaşıyor. Yetki sorumlulukla beraber gelir. Ama bunların yetkisi var. Sorumlulukları yok. Enflasyonu “faiz sebep, enflasyon netice” deyip üst üste Merkez Bankası Başkanlarını değiştirip sonrada faizi düşürüp azdıracaksınız. Ondan sonra çıkıp diyeceksiniz ki, sorumlu biz değil, dışarı. Dünyada enerji fiyatları artıyormuş, o yüzden bizdeki fiyatlar da böyleymiş. İşte Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatına (OECD) mensup ülkelerde, enerji enflasyonu ortalama yüzde 41, bizde yüzde 172. Dünyanın 4-5 katı enflasyon yaşıyoruz. Bunun sebebi, o, bu, şu değil, bu çürümüş yönetim. Nebati Bakanı’nın söylediği gibi; “Erdoğan Etkisidir.” Yine dünyada gıda fiyatları son dört aydır, Rusya-Ukrayna Savaşı sonrası çıktığı yerden, büyük bir hızla düşüyor. Tahıl dolu gemiler boğazlardan geçip gidiyor. Ama milletimizin boğazından hala ucuz lokma geçmiyor. Dünyada yıllık gıda enflasyonu yüzde 13, bizde yüzde 95. Dünyanın 7 katı. Böyle bir gıda enflasyonu yaşıyorsak, dünyada gıda fiyatları düşerken, bizde hala daha roket gibi çıkmaya devam ediyorsa, öyle bunun sebebi dış güçler, şunlar, bunlar değil, Saray yönetimindeki çürümedir. Erdoğan etkisidir.

Millet Et Yemekten Çatlıyor Sanırsınız

Yaz geldi geçiyor, domates hala 15-20 liralık fiyat etiketleriyle, tezgâhlarda duruyor. Meyve dersanız, o hepten lüks oldu, insanlarımız et unuttu. Et ve Süt Kurumu bazı koyun etlerine indirim yaptı diye bir haftadır yandaş medyada bir alayış valâyiştir gidiyor. Et ve Süt Kurumu’nun Türkiye genelinde kaç mağazası var? Topu, topu 18. Yani millet ucuz ete ulaşabiliyor mu? Ne gezer... Sadece bu 18 mağazanın önünde kuyruklar uzadıkça uzuyor.

Gelen kıymalarda, öğlen olmadan bitiyor. Ama çıkarılan gürültüye bakarsanız, çarşıda, pazarda, markette et fiyatları olağanüstü düşmüş, millet et yemekten çatlıyor sanırsınız. Ülkeyi yönetemeyenler, yine algıyı yönetmeye uğraşıyor. Markette kıymanın en ucuzu hala 120 lira. Kalitesine göre kıyma 160 liraya kadar gidiyor. Milletimiz eti geçti, suyunu kaynatmaya, kemik alamaz halde.

Beş Kişilik Ailenin Aylık Ekmek Masrafı 1200 Lira

Tarımın ortaya çıktığı bu topraklarda, çocuklarımız yeterli beslenemiyor. Yetersiz beslenme; çocuklarımızda demir eksikliği, boy kısıklığı, öğrenme bozukluğu... Ve daha nice araz bırakıyor. Bir nesli göz göre göre kaybediyoruz. Hadi "Proteini bırakalım et yerine bakliyattan protein alalım" desek, bir kilo nohut 40 liraya kadar çıkmış. Kuru fasulyenin kilosu 30 lira. Mercimeğin kilosu 47 lira. En ucuz protein dediğimiz yumurtanın kartonu 54 lira. Vatandaşlarımız, midelerinin gurultusunu kesmeye çalışsa, beyaz somun ekmek alsa 4 lira. Beş kişilik bir aile, günde 10 ekmek tüketse, bir ayda sadece somun ekmek masrafı 1200 lira. Vatandaşımız patatesle, makarnayla günü geçirmeye çalışsa bir paket alelade makarnanın fiyatı 10 liradan, bir kilo patates 11 liradan başlıyor. Daha yemek yapmak için bunun, yağı var, salçası var, soğanı var. İşte bu kifayetsiz yönetimin elinde, milletin tenceresi kaynamaz oldu.

Vatandaşla Alenen Alay Ediyorlar

Dar gelirlinin vazgeçilemeyecek masraflarından biri beslenmeyse, diğeri de barınma tabi ki. Birkaç milyonu aşan fiyatlarla artık ev almak sabit gelirli için hayal ötesi. Kiralar almış başını gitmiş. TÜİK'e göre son bir yılda kira artışı, sadece yüzde 26,8. Vatandaşla alenen alay ediyorlar... TÜİK'in makyajlı rakamlarını bırakıp, hayatın gerçeklerine baktığımızda, kiralara son bir yılda: Adana'da yüzde 144, Bursa'da yüzde 149, Ankara'da yüzde 156, İstanbul'da yüzde 161, İzmir'de yüzde 164 artmış. Ama dahası da var... Biliyorsunuz üniversite öğrencilerinin üniversitelerle ilgili tercihleri sona erdi üniversiteyi kazanan öğrencilerin. Yakında da bunun sonuçları açıklanacak. Gençlerimiz, gidecekleri üniversitelerden önce, gidecekleri illerdeki barınma imkânlarına, kiralara bakıyor. Öğrenci sayılarıyla öne çıkan illerimizde, son bir yıldaki kira artışları korkunç. Kiralar Eskişehir'de yüzde 162, Konya'da yüzde 173, Erzurum'da yüzde 130, Antalya'da yüzde 244 artmış. Üniversite yerleştirme sonuçları açıklandığında, bu kiralara nerelere gideceğini Allah bilir. Başka illere gidecek gençler ve aileleri şimdiden kara kara düşünmeye başlamışlar. Çürümüş saray rejimi, kendisine yazlık, kışlık, yürüyen, uçan, kaçan saraylar yaptı. Ama şu gençlerimizin yurt ve barınma sorununu 20 yıldır çözmedi.

Borçları İçin Böbreğini Satan Vatandaş Sözü Bittiği Yerdir

Bu çürümüş Saray düzeninde, vatandaşlarımızın borçları da, olağanüstü seviyelere geldi. Manisa'da bir vatandaşımız, özel hastanenin başhekimine, "Böbreğimi satmak istiyorum. Borcum çok. İsteyen olursa bana haber verir misin?" diye ricada bulunuyor. Bu, sözün bittiği yerdir. Saray rejimindeki çürümenin, milletimizi getirdiği yerin özetidir. Pandemi döneminde gelişmiş ülkeler, vatandaşlarını doğrudan gelir destekleriyle ayakta tutarken, Saray insanlarımıza destek yerine borç verdi. Vatandaşlarımızın borçları, olağanüstü seviyelere sıçradı.

Koronadan Vefat Sayısı 5 Haftada 20'ye Katlandı

Bu arada pandemi demişken, Koronavirüs vakalarında yeniden hızlı bir artış görülüyor. Haftalık vefat sayıları Haziran ortasında 17 iken, Temmuz sonunda 337'ye yükseldi. Sadece beş haftada vefat sayıları 20'ye katlandı. Toplam vefat sayısında 100 bin sınırına dayandık. Ama hükümetten bu konuda tık yok. O yüzden görev yine vatandaşlarımıza düşüyor. Lütfen kişisel olarak tedbirlerimizi artıralım. Maske, mesafe ve hijyene yeniden dikkat edelim.

İcra Dairelerinde 24 Milyon Dosya

Pandemi döneminde artan borçlar dedik... O dönem arşa çıkan borçlar, bugün artık ödenemez seviyelere ulaştı. Bu yılın ilk beş ayında, ödeyemediği bireysel kredi ve kredi kartı borcu yüzünden takibe düşen yurttaşlarımızın sayısı, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 83 artmış, 748 bin olmuş. Yani 748 bin hanenin kapısına icra memurları dayanmış. Ülkemizde hala 4 milyon 147 bin 977 kişinin ödenmemiş banka borçları nedeniyle yasal takibi devam ediyor. İcra dairelerinde görülen toplam dosya sayısı ise son bir yılda 1 milyon 466 bin artışla 24 milyon 53 bine ulaşmış durumda. Milletimiz sadece hayat pahalılığı altında değil, bir borç tsunamisi altında da ezim ezim eziliyor. Ödenmeyen borçlara faiz üstüne faiz biniyor. Vatandaş için hayat giderek içinden çıkılmaz hale geliyor.

Borç Yapılandırması İçin Adım Atın

Şimdi biz buradan bir çağrıda bulunuyoruz. Yandaşlarınızın kredi borcunu, vergi borcunu yapılandırmayı biliyorsunuz. Vatandaşlarımızın banka borçlarını yapılandırmak için de, acilen adım atın. En azından borcun vadesini yayın, faiz yükünü hafifletin. Milletin sırtına yüklediğiniz borç daha fazla ağırlaşmasın. Siz yapmazsanız, birkaç ay sonra bunu da biz yapacağız.

Tek Kişilik Yönetim Milletin Önünü Tıkıyor

Bu devlet büyük bir devlet, bu millet büyük bir millettir. Milletimiz her şeyin en iyisini hak eder. Türkiye'nin ekonomisini çok kısa sürede düze çıkaracak gücü de vardır, potansiyeli de vardır. Çok önemli bir coğrafi konuma, genç bir nüfusa, fedakâr emekçilere, dünyanın her yanında ter döken iş insanlarına, ihracatçılara sahibiz. Pandemi sonrasında kısalan arz zincirleri, bize bu avantajlarımız nedeniyle, çok önemli fırsatlar sunuyor. Avantajlarımızı kullanabilir, potansiyelimizi hayata geçirebilir, üçü beş, beşi de on yapabiliriz. Ama bu metal yorgunu, tek kişilik yönetim milletin önünü tıkıyor.

Elin Bir Milyoncu Mağazasına Döndük

Bu çürümüş yönetim, atalarımızın bizlere canları, kanları pahasına bıraktığı bu toprakları, milletimiz için cehenneme, elin insanları içinse "Eğlence parkına" çevirdi. Paramızı pul ettiler, koskoca memleket, "Bir milyoncu mağazasına" döndü. Bu milletin emeğini peşkeş çekiyorlar. Güya bizi kıskanan Almanya'nın emeklisi, sahillerimize boydan boya uzanıp tatil yapıyor. Güneşimizin, kumumuzun keyfini çıkartıyor. Ama bizim emeklilerimiz; üç kuruş maaş promosyonu fazla alacağım diye, yazın sıcaklığında o banka senin, bu banka benim koşturup duruyor. Bu hak mıdır, reva mıdır? Tabi ki Alman da gelsin, Fransız da gelsin, Rus da gelsin, Amerikalı da gelsin. Bu ülkede tatil yapsın bizde kazanalım. Fakat elin emeklisi dünyanın bir ucundan gelip bu güzelim ülkede keyif ederken, benim emeklim evinden çıkıp, birkaç yüz kilometre yol gidip Ege'de, Akdeniz'de tatil yapamıyorsa, işte bu işte ne insaf vardır, ne de adalet vardır.

Saray Rejimi Eve Deli, Ele İyi

Başka ülkelerin gençleri yaz tatillerinde ülke ülke gezip dünyayı tanırken, benim gencim arkadaşlarıyla sokağa çıkıp, bir çay, bir kahve içmek için elli kere düşünüyorsa, bu saraydaki çürümenin, gençlerimizin hayatına koyduğu ipotektir. Bizim insanımız her geçen gün fukaralaşırken, masasına peynir, zeytin koymakta zorlanırken, bugün elin insanı, mükellef bir kahvaltı ziyafeti çekip, bir de üstüne, "Geleneksel Türk kahvaltısı ve bu gördüklerinizin hepsi 12 dolar. "Amma ülke ha!" diye eğleniyorsa, bu, çürümüş saray rejiminin milletimize yaşattığı utançtır. Biz boşuna bu Saray rejimi "eve deli, ele iyi" demiyoruz.

Üreten Fabrikaları Sattılar, "Bizden Önce Toplu İğne Üretemiyordu" Diyorlar

Bu çürümüş rejim bugüne kadar, ata yadigârı Şeker Fabrikalarını, milletin kâğıt üreten SEKA'sını, demir çelik üreten Ereğlisi'ni, çimento-gübre ve daha nice ürün üreten fabrikalarını, TEKEK'ini, Sümer Holding'ini, limanını, arazisini 63 milyar dolara sattı. Sata sata elde bir şey bırakmadılar. Bu rejimin yönettiği ülkede; bu millet TELEKOM peşkeşini gördü, bu millet Tank Palet peşkeşini gördü, bu millet TÜRKŞEKER'in onlarca dönüm arazisinin iki daire parasına nasıl satıldığını gördü. Şimdi bu ülkenin topraklarını, bu ülkenin vatandaşlığını, Doların yeşili için satıyorlar. Bunları yaparken de çürümüş düzenin yetkilileri, "Ülkemizin yıldızı parlıyor" "Bizden önce bu ülke toplu iğne üretemiyordu, bakın şimdi neler üretiyoruz" diye ahkâm da kesebiliyorlar.

Tarımın Önemi Dünyaya Anladı, Bir Bizdeki Hükümet Kavrayamadı

Türkiye'nin her yerinde yaşanan sorunlar, Edirne'de de yaşanıyor. Trakya önemli bir sanayi ve tarım bölgesi. Trakyalı çiftçilerimiz de, Edirneli çiftçilerimiz de diğer çiftçilerimiz gibi artan maliyetlerin altında eziliyor. Son bir yılda, DAP gübresi yüzde 194, ÜRE gübresi yüzde 229 zam gördü. Geçen yıl bu zamanlar, 880 liraya dolan traktör deposu, bugün 2 bin 814 liraya doluyor. Çiftçinin traktörünü sürme maliyeti bir yılda üçe katlandı. İlaç, tohum, üretimde kullanılan tüm girdilerin fiyatları, uçup gitti. Tarımın en stratejik sektörlerden biri olduğu bugün artık dünyada kabul görüyor. Küresel salgının ardından, dünya, gıda güvenliğinin, gıda egemenliğinin önemini çok daha iyi anladı. Gelişmiş ülkeler, diğer ülkeler çiftçilerini yalnız bırakmadı, onlara destek verdi. Ama tarımın önemini, bir bizdeki hükümet bir türlü kavrayamadı.

Çiftçiye 272 Milyar TL Borç Taktı, İthalatla Dövdü, Tefecilerin Kucağına Attı

Kanunda yer almasına rağmen, 2007'den bu yana, çiftçimize verilmeyen tarımsal desteklerin toplamı 272 milyar lira. Bir hükümet kendi çiftçisine borç takar mı? Bunlar taktı. Çünkü bunlar için varsa yoksa yandaş, varsa yoksa sarayın beslemeleri. Çiftçimiz umurlarında bile değil. Hak ettiği desteği alamayan çiftçilerimizi; tefecilerin

kucağına ittiler. Son bir yılda tarımsal kredi borçları yüzde 53 arttı. 219 milyar liraya ulaştı. Erdoğan, alın terinin karşılığını vermeyip, borca batırdığı çiftçilerimizi, bir yandan da ithalat sopasıyla dövdü. Harman vakti ithalat kapılarını açtı, vergiyi sıfırladı çiftçinin emek emek ürettiği ürününü, daha elinden çıkmadan pul etti. Erdoğan hükümetlerinin 20 yılda yaptığı toplam tarım ve hayvancılık ürünleri ithalatı tam 125 milyar 773 milyon Amerikan doları. Türkiye tarımda kendine yeten bir ülkeyken, bunların elinde dışa bağımlı bir ülke oldu. İşte bu, beceriksizliğin, iş bilmezliğin daniskasıdır. Hep diyoruz; “Bunlar eve deli, ele iyi.” Erdoğan kendi evindeki çiftçiyi perişan etti. Elin çiftçisini ise abat etti.

Hak Mıdır Reva Mıdır?

Bırakın Türkiye’yi, tüm Avrupa’yı besleyecek cefakâr çiftçilerimiz, besicilerimiz, Erdoğan Şahsım Rejimi elinde, topraklarını terk etmek zorunda kaldı, tarlasını, çiftini, çubuğunu tefecilere kaptırdı. Kaptırmaya da devam ediyor. Bunu biz demiyoruz. Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü’nün verileri söylüyor. Bugün; Adana’da, Edirne’de, Konya’da toplam tarım arazilerinin yüzde 23’ü, Aydın’da ise yüzde 26’sı borca karşılık ipotekli... Yani çiftçinin tarlasının dörtte biri rehin... Tarımın başladığı bu bereketli topraklarda, çiftçimizin içine düşürüldüğü bu durum, hak mıdır, reva mıdır milletimize soruyoruz.

Çiftçiye Vergisiz Kırmızı Mazot

Oysa bu ülkeyi akılla ve bilimle yöneterek, daha fazla üretmek, refah içinde yaşamak, hiçbir çocuğun yatağa aç girmemesini sağlamak mümkün... Ama iş bilenin, kılıç kuşananın... CHP iktidarında, kanunun emrettiği tarımsal destekleri tastamam ödeyeceğiz. Çiftçimizin tarımsal üretimde kullandığı mazot, vergisiz, “Kırmızı Mazot” olacak. Hiç kimsenin şüphesi olmasın. Bu ülkede ekmek herkese yeter. Yeter ki; tarlaya karga, ambara fare, fırına hırsız, memlekete haramiler dadanmasın.

Ayçiçeğine En Az 16 Lira Fiyat Verilmeli

Dün, Edirneli ayçiçeği üreticisi, Genel Başkanımıza “Gelin, bizi kurtarın” diye feryat ediyordu. Hiç merak etme kardeşim. Memlekete dadanmış haramileri kovmak için, geliyor gelmekte olan... Tüm bu şartlar altında, çiftçimizin alın terinin karşılığını alması, gelecek yıl da tarlasına girebilmesi için, Ayçiçeğini ekebilmesi için, yapılması gereken bellidir, açıktır. Genel Başkanımız dün Edirne’den, maliyetleri ve ayçiçeği-buğday paritesini dikkate alarak, olması gereken Ayçiçek alım fiyatını ilan etmiştir. Destekleme hariç, ayçiçeğine en az 16 lira fiyat istedi. Tekrar ediyorum, Genel Başkanımız destekleme hariç ayçiçeğine en az 16 lira fiyat istedi. Ayrıca, çiftçimizin ithalata ezdirilmemesi için ayçiçeği ithalatına yüzde 27 gümrük vergisi getirilmesi de mutlaka gerekli. Üreticimiz bu sıkıntılı dönemde, ancak bu şekilde rahat bir nefes alabilir.

Mızrak Çuvala Sığmıyor

“Âlim bazı şeyleri bilir, cahil her şeyi...” diyor, Ahmet Hamdi Tanpınar... Ekonomist olduğunu iddia eden, kendi aklını herkesten üstün gören kibir abidesi, birkaç yıl önce meydanlarda, “Ekonominin sorumlusu benim, ben” diye bağırıyordu. Ama bugün, yaptığı hataların sorumluluğunu kabullenmiyor. “Bu hatalar hangi liyakatsizin marifeti” diye sorulduğunda, havaya bakıp ıslık çalıyor. Memnuniyetler Erdoğan’a, şikâyetler Bay Kemal’e... Erdoğan’ın yetkisi çok, sorumluluğu hiç yok... “Faiz sebep, enflasyon netice” dedi. Enflasyon canavarını durduk yerde azdırdı. Sonra da bunun sorumlusu “Dış güçler, bölgesel gerilimler, içerideki tamahkarlar...” dedi. Ama mızrak çuvala sığmıyor. Dünyada ortalama gıda enflasyonu yüzde 13, bizde yüzde 95. Yani dünyanın 7 katı. Dünyada gıda enflasyonunun en yüksek olduğu dört ülkeden biriyiz. Rakiplerimiz: Lübnan, Zimbabve, Venezuela... Hepsi iflas etmiş ekonomiler. Erdoğan koskoca Türkiye’yi, iflas etmiş ülkelerin ligine düşürdü.

Saray Türkiye’ye Savaşın Vermeyeceği Zararı Verdi

Erdoğan yıllardır; “2023’te Türkiye’yi en büyük 10 ekonomi arasına sokacağım” diye söz veriyordu. Sözünü tutamadı. Bırak söz tutmayı ilk 20 ekonomi arasından da düşürdü. Beceremedi yani. Millete taahhüdünü yerine getirmede. Yanlış politikalarıyla paramızı pul etti. Milletimizi enflasyona ezdirdi. Erdoğan, 2022’de, Türkiye’yi yüzde 80’le en yüksek tüketici enflasyonuna sahip beş ülkeden biri; yüzde 145 Üretici Enflasyonu da dünya şampiyonu yaptı. Erdoğan, koskoca Türkiye’ye, bu millete savaşın vermeyeceği zararı verdi. Kuzeyimizde iki komşumuz savaşıyor. Savaşan iki ülkeden Rusya’da enflasyon yüzde 16, Ukrayna’da yüzde 21, bizde ise yüzde 80. Bu da makyajlı TÜİK rakamlarıyla. Yaşadığımız hayat pahalılığının nesebi bellidir. Başka yerde aramayacaksınız onun anası da, babası da Erdoğan’dır. Bu korkunç enflasyon Bakan Nebati’nin ifadesiyle, “Erdoğan Etkisidir.” “Erdoğan Etkisinin” sonucudur.

Yüksek Enflasyon Ticaret Ahlakını da Bozuyor

Yüksek enflasyon, sadece milletimizin aşını, ekmeğini çalmıyor. Ticaret ahlakını da bozuyor. Ticaretin en büyük sermayesi olan güven ve itibar attığınız imzaya, yaptığınız kontrata gösterdiğiniz saygıyla kazanılır. Ama ülkemizde, akde saygı kalmamaya başladı. Bu nedenle piyasada vadeler, her gün daha da kısalıyor. Saatler seviyesine iniyor. “Krediyle değil, nakitle çalışmak” yeni prensip haline geliyor. Hiç kimse kontrat yapmak istemiyor. Saray’ın hataları neticesinde azan enflasyon, firmaların işletme sermayesini yedi bitirdi. Vergide tahakkuk-tahsilat oranları, geçmiş yıllarla kıyaslanmayacak kadar düştü. Bu düşüşün bir nedeni, sürekli çıkarılan mali afların vergi ahlakını bozması, ödenmeyen verginin, ucuz bir finansman aracı olarak görülmesi ise; diğer bir nedeni de, vatandaşta artık vergisini ödeyecek takat kalmamasıdır. Geçmiş yıllarda, tahakkuk eden vergilerin yaklaşık yüzde 80’i ödenirken, 2022’nin ilk yarısında, aynı oran yüzde 70’in altına geriledi. Dâhilde alınan KDV’deki tahakkuk-tahsilat oranı ise, yüzde 31’lere kadar düştü. Yani tahakkuk eden verginin üçte biri bile ödenmiyor.

İçeriden De Dışarıdan da İyi Sinyaller Gelmiyor

Diğer taraftan şirketler kesimiyle ilgili, dışarıdan iç açıcı sinyaller gelmiyor. Türkiye’nin döviz ihtiyacı had safhada bunu biliyoruz. Peki döviz arzını artıracak en önemli kalem ne? İhracat. Ancak dış pazarlarda faaliyet koşulları giderek zorlaşıyor. Ticaret ortaklarımızda giderek belirgin hale gelen durgunluk riski, imalat sanayimizin işlerine de yansımaya başladı. İstanbul Sanayi Odası’nın, ana ihracat pazarlarımızdaki faaliyet koşullarını ölçen ihracat İklim Endeksi, Temmuz’da kritik seviyelere geldi. Şubat 2021’den bu yana, ihracat ikliminde devam eden iyileşme geçtiğimiz ay sona erdi. Yine imalat sanayi üretimi için, önemli bir öncü gösterge olan, Satın Alma Yöneticileri Endeksi, PMI, son beş aydır kritik seviye olan 50’nin altında. Temmuz’da imalat sanayi faaliyet koşulları, pandemiden bu yana, en belirgin yavaşlamaya işaret ediyor. Firmalarımızın işletme sermayesi eriyor. Dışarıda faaliyet koşulları zorlaşıyor. Bu arada içeride krediye erişim imkânları da daralıyor, kredi maliyetleri giderek artıyor. Hükümetin sözde Türkiye Ekonomi Modeli başlamadan bitti. Paramız pul oldu. Enflasyon azdı, cari açık rekordan rekora koşuyor.

Milletimiz Örs İle Çekiç Arasında Sıkıştı

Şimdi de artık ekonomimiz yavaşlama sinyalleri veriyor. Milletimizin her kesimi gibi, iş dünyamız da bu kifayetsiz kadrolar elinde, ne yazık ki, “Örs ile çekiç arasında sıkıştı.” Her gün, her saat bir değişiklik, darbe üstüne darbe yiyor. Bu kadar belirsizliğin olduğu bir ortamda, bu kadar sık kural değiştirildiği bir ortamda nasıl yatırım yapılır, nasıl yeni iş imkânları sağlanır?

TÜİK’in Makyajları Milletin Midesini Bulandırıyor

Bunun sonucunda, bugün Haziran ayı işsizlik verileri açıklandı. Haziran’da “gerçek işsiz” sayımız, 7 milyon 608 bin kişi olmuş. Bu sayı, dünyada 95 ülkenin nüfusundan fazla. İşsiz sayısı hala salgın öncesindeki seviyelerine gerileyemedi. Diğer taraftan işsizlik verilerindeki tutarsızlıklar da artık çok dikkat çekiyor. İŞKUR verilerine göre, Haziran’da kayıtlı işsiz sayısı, son bir yılda 617 bin kişi artmış. İŞKUR böyle diyor. Buna karşın TÜİK, aynı dönemde işsiz sayısının 16 bin kişi azaldığını söylüyor. Şimdi bu ne perhiz, bu ne lahana turşusu... İŞKUR devletin kurumu değil mi, TÜİK devletin kurumu değil mi? İki de devletin istatistiği değil mi? Bu nasıl bir tutarsızlık? Bir kendinize gelin. TÜİK’in ağır makyajları artık iyice çirkinleşiyor. Milletin midesini bulandırıyor, “Yetti artık!” dedirtiyor.

Genel Başkanımızın Uyarısı Yeni TÜİK Yönetimini De Kapsıyor

Genel Başkanımızın “18 Ekim 2021’den itibaren” memurların yapılan kirli işlerden “Emir almıştım” diyerek sıyrılmayacağı uyarısından sonra neredeyse tüm TÜİK yönetimi değişti. Ama unutmasınlar, Genel Başkanımızın bu uyarısı yeni TÜİK yönetimini de kapsıyor. Herkes adını buna göre atsın.

Önümüzdeki Günlerde Kur Üzerindeki Stres Artacak

Dışarıda finansman koşulları sıklaşıp, daha maliyetli hale gelirken, yüklü bir dış borç geri ödeme dönemi de, önümüzde duruyor. Yılın son dört ayında, finans ve reel sektör şirketlerinin dış borç servisi, 19 milyar dolar civarında. Kamunun ise 4,5 milyar dolarlık bir ödemesi var. Cari açığımız artıyor. Rezervlerimiz dersiniz, suyunu çekmiş durumda. Merkez Bankası’nın rezerv açığını sınırlaması için dahi, 55 milyar dolara ihtiyacı var. Bankalar vadesi gelen borçlarını, dış finansman maliyetleri arttığı için, çevirmekte çokta iştahlı görünmüyorlar. Nitekim bazı özel bankaların, vadesi gelen dış borçlarını yenilemediği artık yazılır çizilir oldu medyada. Bankalar dış borç kapatıyor. Tüm bunları alt alta koyduğunuzda, önümüzdeki günlerde, döviz kurları üzerindeki stresin daha da artacağı anlaşıyor.

BOTAŞ'ın Borcu da Devletin Borcudur

Buna Sarayın bulduğu çare ne? Bir tanesi; Ruslardan Akkuyu için gelecek dövize bel bağlamak. Bunun için Türk inşaat şirketlerinin işlerinden kovulmasına bile, ses çıkaramamak. Sineye çekmek. Hatta üstüne Putin'in Şantiye Şefliğine soyunup havadan özel helikopterle, şantiye kontrolü yapmak. Bir diğeri ise, BOTAŞ'a başının çaresine bak demek, yurt dışı piyasalardan sen borçlan demek. Merkez Bankası, BOTAŞ'a enerji ithalatı için döviz vermeyi Nisan'da azaltmıştı. Temmuz'da ise hiç döviz vermedi. BOTAŞ gaz almak için, ilkin "Bizi kıskanan" Almanya'dan, 925 milyon Avro borç aldı. Şimdi de basına yansıyan haberlere göre, gaz almak için, 300 milyon Avro borç daha arıyormuş. Ama atladıkları bir şey var. BOTAŞ'ın borcu da devletin borcu olarak kabul edilir. Dolayısıyla bu ortamda borçlanmanız arttıkça borçlanma maliyetlerinizde artmaya devam eder. Ne demişler? Hazıra dağ dayanmaz. Taşıma suyla değirmen dönmez. Gaz almak için bile dış borç almak zorunda kaldılsa, vay bu ülkenin haline...

Eskiden Zengin Fakire Zekat Verirdi, Şimdi Fakir Zenginin Faizini Ödüyor

Erdoğan'dan önce, zengin fakire fitre ve zekât verirdi. Erdoğan'dan sonra; fakir zengine kur garantisi adı altında faiz öder oldu. Ne diyelim? Bu taksimi kurt yapmaz, kuzulara şah olsa... Sn. Genel Başkanımız dün Edirne'de ilan etti. Bir kez daha tekrarlayalım: Kur Korumalı Mevduat, mali disiplinin ve finansal istikrarın altına yerleştirilmiş, bir atom bombasıdır. Muazzam ve başı sonu belirsiz bir koşullu yükümlülüktür.

Nebati'nin Paçaları Tutuştu

Dün Genel Başkanımız bu uyarıyı yapınca, Sarayın atanmış Hazine ve Maliye Bakanı Nebati'nin, paçaları tutuşmuş. "Finansal istikrardan", "Finansal güvenden", "Vatan sevgisinden" bahseden paylaşımlar yapmış. Açıkça soruyoruz: KKM hangi finansal istikrarı sağladı? Bunu devreye soktuğunuzda 22 Aralık sabahı 12 lira olan dolar kuru 8 aydır sürekli yükseliyor. Bugün dolar kuru 18 lira... Bu mudur sizin finansal istikrardan anladığınız? Finansal istikrarın en önemli şartı, saydamlıktır. Hesap verebilirliktir. Ancak Nebati Bakan KKM ile ilgili verileri de karartıyor. "TCMB kasasından KKM için ne kadar para çıktı?" bunu bilen yok açıklamıyor. Milletten saklanıyor.

Finansal İstikrardan En Son Bahsedecek Kişi Nebati

Bu ülkede finansal istikrardan finansal güvenden en son bahsedecek kişi, Nebati Bakanın kendisidir. Nebati Bakan 24 Aralık 2021'de ne demişti? "En kötü senaryoda bile, KKM'den Hazine'ye bir yük gelmiyor." Ee şimdi sonuç ne oldu? Kur Korumalı Mevduat için, bütçeden birkaç ayda, daha yılın ilk birkaç ayında 37 milyar 235 milyon lira çıktı. Birde bu işi tatlandırırsın diye vazgeçtikleri, 10 milyar liralık vergi alacağı var o da cabası. Başka bir ülkede, milletin sırtına böyle bir yükü bindiren bir Bakan, sokağa çıkamaz, koltuğunda bir dakika dahi oturamaz.

Kur Korumalı Mevduat Finansal İstikrarın Dibine Konmuş Bombadır

Tekrarlıyorum: KKM finansal istikrarın dibine konmuş bir bombadır. Bu bombayı, bir sonraki hükümetin kucağına bırakmaya çalışanlar, "Benden sonra tufan" diyenler. "Ya benimsin, ya kara toprağın" diyerek, ülkemize, milletimize bu kötülükleri yapanlar, çıkıp da bize vatanseverlik dersi vermeye kalkmasın. Herkes haddini bilsin. Milyarlarca lirayı fakir fukaranın cebinden alacaksınız, zenginin cebine koyan bu sistemi sürdürmeye kalkacaksınız. Biz buradan hükümeti açıkça uyarıyoruz. Ne döviz tutabilen, ne de finansal istikrarı sağlayabilen bu uygulamadan derhal vazgeçin. Milletin sırtına bu yükü yüklemekten vazgeçin, bu yükü alın. Artık ekonomide akliselime dönün. Maceracı politikaları terk edin. Aksi takdirde yaşanacaklardan siz sorumlusunuz.

Biz Geldiğimizde KKM'den Vazgeçeceğiz

Biz geldiğimizde, mevduat sahibi, bankaların vermeyi üstlendiği faizi ve yatırdıkları anaparayı alacak. Parasını da istediği gibi tasarruf edecek. Ama bu saçma uygulamada, Hazine'nin üstlendiği kısım verilmeyecek. Herkes şimdiden bunu bilsin. Sonra "oyun içinde kural değiştiriyorsun" demesin. Adımını ona göre atsın.

Banka Mevduatlarında Dolarizasyon %70'in Üstünde

Sarayın tüm kıvranmalarına Ali'nin külahını Veli'ye, Veli'nin külahını Ali'ye giydirmesine rağmen, döviz mevduatlarının toplam mevduat içindeki payı talimatlı faiz indirimleri başlamadan önceki seviyenin üstünde... Hani Kur Korumalı Mevduatla finansal istikrar gelecekti? Hani liralasma başlayacaktı? Geçen yıl Ağustos ayında bankalardaki mevduatın yüzde 55'i, döviz cinsinden hesaplarda tutuluyordu. Bu yılın Temmuz ayı itibarıyla, yüzde 57'si döviz mevduatı olarak tutuluyor. Bunu bir de dövize endeksli, Kur Korumalı Mevduatta tutulan hesapları ekleyin buna, banka mevduatlarındaki dolarizasyon, yüzde 70'in üstüne çıkıyor. Böyle bir oranı

bugüne kadar ne gördük, ne de duyduk. Ondan sonra sıkılmadan finansal istikrardan bahsedeceksiniz, bu tabloya da “liralaşma” diyeceksiniz.

Kötü Para İyi Parayı Kovar

Ekonomide çok bilinen bir kuraldır. Kötü para, iyi parayı kovar. Herkes elindekini avucundaki, sağlam gördüğü paraya yatırıp, gelirlerini, tasarruflarını korur. Günlük harcamalar ise değeri düşük para ile yapılır. Bugün Türkiye’de olan tam da budur. Milletimiz kendi milli parasına küstürülmüştür. Saray rejimine artık kimsenin güveni kalmamıştır. Bunların, bu yönetimin dövizi de, enflasyonu da düşüremeyeceğini, artık herkes bilmektedir, görmektedir. Bir Hükümet milletin güvenini kaybetmişse, aslında her şeyini kaybetmiştir. Milletimiz kendisini unutana, sesini duymayana, halini görmeyene notunu vermiştir.

Usuldendir, Mevtayı Çok Bekletmeye Gelmez

Bu çürümüş Hükümet gününü doldurmuştur, siyasi mevta haline gelmiştir. Milletimiz bunlara ilk sandıkta, tasdiknamelerini vermeye hazırlanmaktadır. Ama Saray ve şürekâsı koltuklarına sıkı sıkı yapışıp, kazanın dibinde son kalanları da, büyük bir hırsla sıyırmaya uğraşmaktadırlar. Bu ülkede usuldendir, mevtayı çok bekletmeye gelmez. Biran önce göndermek gerekir. Bu nedenle sandık bir an evvel, milletimizin önüne gelmelidir.

Aziz Milletimize Hak Ettiği Refahı Yaşatmaya Hazırız

Cumhuriyetimizin İkinci Yüzyılında, millet masasındaki altı parti, milletimizden çalınanları geri vermek için hazırdır. Aynı bu ülkenin, bu cumhuriyetin kuruluşunda olduğu gibi bir kişinin iradesine göre değil, milletin iradesine göre, ülkemizi istişareyle yönetmeye ve ayağa kaldırmaya hazırdır. Devrin egemen güçlerine karşı tarihin gördüğü en onurlu mücadeleyi vererek kurulan bu güzel ülkenin aziz milletine, hak ettiği refahı yaşatmak için hazırdır. Bu ülkenin gençlerini, başka ülkelerdeki akranlarıyla aynı sürede, en az onlar kadar üretilip, onlar kadar kazanacak eğitim ve becerilerle donatmaya, başka ülkelerdeki gençlerin sahip olduğu imkânların, çok daha fazlasını, gençlerimize sunmaya hazırdır.

Biz hazırız, milletimiz hazır. Katılın bize, fikirlerimiz ayrı olsa da vatan sevgisinde birleşelim, demokrasi, hak, hukuk, adalet tutkumuzda birleşelim, huzur ve refaha erelim. Omuz omuza verip, ülkemizi yeniden ayağa kaldıralım.